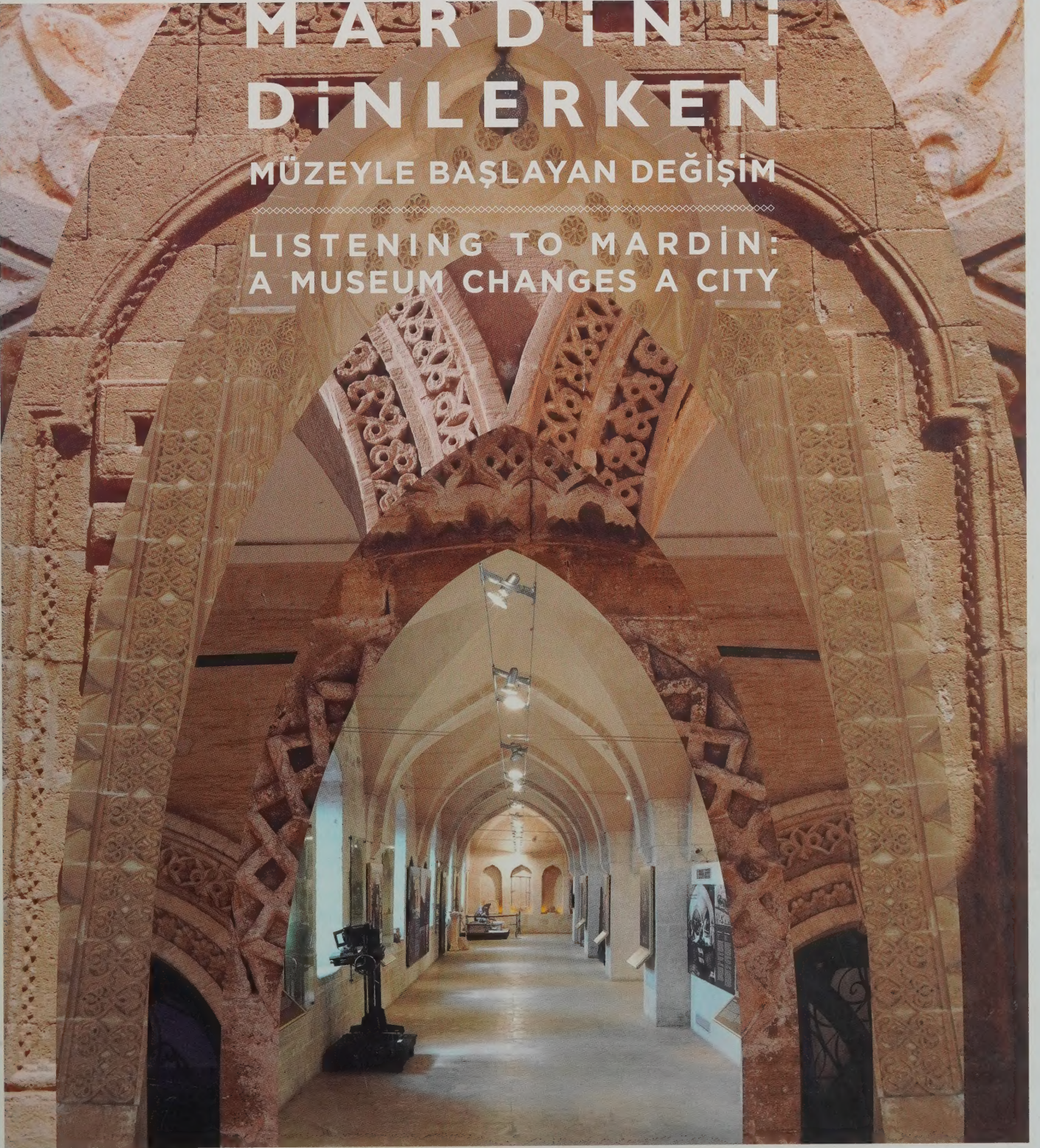

MARDİN'DE DİNLERKEN

MÜZEYLE BAŞLAYAN DEĞİŞİM

LISTENING TO MARDİN:
A MUSEUM CHANGES A CITY

GÜLER SABANCI
Chairman

SABANCI UNIVERSITY
SAKIP SABANCI MUSEUM
Sakıp Sabancı Cad. 42
Emirgan 34467 İstanbul
T +90 212 281 1099 - 91
+90 212 277 2200
F +90 212 281 4070
<http://muze.sabanciuniv.edu>
gulersabanci@sabanci.com

With Compliments
Güler Sabancı

Digitized by the Internet Archive
in 2022 with funding from
Kahle/Austin Foundation

<https://archive.org/details/mardinidinlerken0000yavu>

MARDİN'i DİNLERKEN

MÜZEYLE BAŞLAYAN DEĞİŞİM

LISTENING TO MARDİN:
A MUSEUM CHANGES A CITY

Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi
Sakıp Sabancı Mardin City Museum

ISBN: 978-605-86905-0-9

Proje Koordinatörü **Project Coordinator**
Kenan Gökdoğan, Sabancı Vakfı

Metin Yazarı **Text**
Cihan Yavuz

Sözlü Tarih **Oral History**
Sia Insight

Çeviri **Translation**
Carol LaMotte

Fotoğraflar **Photographs**
Hüseyin Eroğlu, Erkan Akın (s. p. 52-53),
Ara Güler (s. p. 138-139)
Sabancı Vakfı Arşivi, Metin Deniz Arşivi

Kitap Tasarımı **Book Design**
Ceviz İletişim, Myra

Baskı **Printed by**
Görsel Sanatlar Matbaacılık A.Ş.

© Sabancı Vakfı
Bütün hakları Sabancı Vakfı'na aittir.

Sabancı Vakfı
Sabancı Center 4. Levent 34330 İstanbul
Tel **Tel** +90 (212) 385 88 00
E-Posta **E-Mail** info@sabancivakfi.org

Birinci Basım
Nisan 2012

İçindekiler

ÖNSÖZ, GÜLER SABANCI

4, 5

ÖNSÖZ, DİLEK SABANCI

6, 7

TAŞIN SANATI: MARDİN

9

Mardin'in Sır Dolu Kapıları

Mardin'in Tarihi:

"Tanrıların Göbek Bağını Biz Kestik"

Gündüzü Seyranlık, Gecesi Gerdanlık

Mardin'de Taşın İnanıcı Renginde Saklıdır

Mardin'de Dillerin ve Dinlerin Kardeşliği

13

17

27

31

38

MÜZEYE GİDEN YOL

49

Bir Değişim Hikayesi: İnsana Dokunmak

Anneannemin Evi Gibi Aynı

Mardin'in Geçmişini, Mardin'in Geleceğine Anlatmak

Abidin Dino'nun Çırakları İş Başında

50

71

87

94

MÜZEYLE GELEN DEĞİŞİM

107

Belki Şehre Bir Müze Gelir...

Düşlerdeki Kentin Öznesi Mardin

108

120

Contents

PREFACE, GÜLER SABANCI

PREFACE, DİLEK SABANCI

MARDİN: THE ART OF STONE

The Secret Doors of Mardin

The History of Mardin:

"We Cut the Umbilical Cords of the Gods"

Heart's Desire by Day, Sparkling Necklace by Night

In Mardin, A Stone's Belief is Hidden Within its Color

Mardin: The City of Languages and Religion

THE ROAD TO THE MUSEUM

A Tale of Transformation: Touching People's Lives

Exactly Like My Grandmother's House

Describe Mardin's Past to Its Future

Abidin Dino's Apprentices At Work

A MUSEUM CHANGES A CITY

Maybe A Museum Will Come To The City...

Mardin, the Essence of an Ideal City

Önsöz

GÜLER SABANCI
Mütevelli Heyeti Başkanı
Sabancı Vakfı

“Mardin’de Bir Kent Müzesi” projesini, amcam Sakıp Sabancı’nın vefatından sonra, dönemin İstanbul Valisi Sayın Muammer Güler ile Çevre ve Kültür Değerlerini Koruma ve Tanıtma Vakfı (ÇEKÜL) Başkanı Sayın Prof. Dr. Metin Sözen bize getirdiler.

Projeye daha önce Sakıp Bey’in olumlu baktığını bilmemiz bize cesaret verdi, konuyu Sayın Dilek Sabancı’ya açtık. Dilek Hanım’ın projeye büyük bir heyecanla sahip çıkmak istemesi, bizleri de heyecanlandırdı ve hemen çalışmaya başladık. Ancak, projeyi sadece kent müzesi olması dışında daha dinamik, sürekli yaşatılacak bir hüviyete kavuşturmak için Sabancı Vakfı Başkan Yardımcısı Sayın Hüsnü Paçacıoğlu ile birlikte düşündük, müzenin iki bölümden oluşmasına özen gösterdik.

Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi ve Dilek Sabancı Sanat Galerisi’nin yapımını Sabancı Vakfı üstlendi, hepimiz hevesle ve özenle detaylar üzerinde çalıştık, 1 Ekim 2009 tarihinde de hizmete açtık.

Sakıp Bey, yıllardır yaşadığı Atlı Köşk’ü müze yapmış ve içerisindeki paha biçilmez eserleri Sabancı Üniversitesi’ne bağışlamıştı. Bu, O’nun kültür ve sanatın gelecek nesillere aktarılmasına verdiği önemi yansıtan bizlere bıraktığı mirasıdır. Bizim de müze ve sanat galerisinin restorasyonu için ilk harcı atarken aklımızda tek bir düşünce vardı: “Tarihi, kültürel, mimari ve görsel değerleri ile zamanın durduğu izlenimini veren Güneydoğu Anadolu’nun şiişsel kentlerinden biri olan Mardin’in zenginliklerinin ve bu eşsiz kültür mirasının gelecek kuşaklara aktarılmasını sağlamak.”

Bugün baktığımızda, farklı medeniyetlerin mirasını üstlenmiş, engin hoşgörü ve herkesi kucaklayan yaklaşım tarzı içinde asırlardır varlığını sürdüren Mardin’in daha iyi yarınları için tetikleyici ve önemli bir adım atmışız.

Restorasyon sürecinde, dönemin Mardin Valileri Sayın Temel Koçaklar, Sayın Mehmet Kılıçlar ve Sayın Hasan Duruer ile Mardin Belediye Başkanı Sayın Metin Pamukçu’nun projeyi sahiplenmesiyle birlikte, çalışmalar ivme kazandı. Bu çalışmalara dönemin Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri, Mardin Eğitim Vakfı (MARSEV) Başkanı Sayın Kemal Nehrozoğlu ve Mardinliler Eğitim ve Dayanışma Vakfı (MAREV) Başkanı Sayın Fehmi Tahincioğlu da destek verdi. Günümüz Mardin Valisi Sayın Turhan Ayvaz ve Belediye Başkanı Sayın Mehmet Beşir Ayanoğlu da eserin geliştirilerek sürdürülmesine destek veriyor.

Müze ve sanat galerisinin yerleşiminde Sabancı Üniversitesi Sakıp Sabancı Müzesi Müdürü Sayın Nazan Ölçer bizzat görev aldı. Kültür ve Turizm Bakanımız Sayın Ertuğrul Günay, projenin başlangıcından itibaren desteğini sürdürüyor.

Asırlardır birçok uygarlığa ev sahipliği yapan, farklı kültürleri ve dinleri içinde barındıran “Tarihin Tanığı” Mardin’e kazandırdığımız bu esere Mardinliler sahip çıkıyor. Gelecek kuşakların da bu emanete sahip çıkıp daha da geliştirerek kendi çocuklarına emanet edeceklerine inanıyorum.

Bu güzel eserin yaratılmasında ve yaşatılmasında emeği geçen herkese teşekkür ederim.

Preface

GÜLER SABANCI

Chairman

Sabancı Foundation Board of Trustees

The "City Museum in Mardin" project was brought to us after the death of my uncle Sakıp Sabancı, by Muammer Güler, Governor of İstanbul at the time, and Prof. Dr. Metin Sözen, President of the Foundation for the Protection and Promotion of the Environment and Cultural Heritage (ÇEKÜL).

We were encouraged by the fact that before his passing, Sakıp Sabancı looked upon this project favorably, and that his daughter Dilek Sabancı was very enthusiastic in assuming ownership of this project. In order to ensure the project had a dynamic and sustainable future, we discussed the idea in more detail with Sabancı Foundation Vice President Hüsni Paçacıoğlu and concluded that the museum should consist of two sections- a museum and a gallery.

As such, the construction of the Sakıp Sabancı Mardin City Museum and Dilek Sabancı Art Gallery was undertaken by the Sabancı Foundation. With all of us working eagerly and painstakingly on each detail, we opened the doors on October 1st 2009.

Sakıp Sabancı had transformed his long-term residence, the Atlı Köşk mansion (in İstanbul), into a museum and donated his invaluable works of art to the Sabancı University. This was his legacy to us, and demonstrated the importance he placed on ensuring that culture and art were transmitted to future generations. As such, when we started the physical restoration of the museum and art gallery in Mardin, there was only one thought in our minds: To ensure that the treasures and cultural heritage of Mardin, a lyrical Southeast Anatolian city whose historical, cultural, architectural and visual qualities give the impression of being frozen in time, were also transmitted to future generations.

As we look at the museum and gallery today, it is evident that this was an important step towards creating a more vibrant future for Mardin, a city which has maintained its existence for centuries by embracing the heritage of different civilizations, religions and cultures with grace.

During the process of construction, our cooperative efforts gained momentum as Mardin Governors Temel Koçaklar, Mehmet Kılıçlar and Hasan Duruer and Mardin Mayor Metin Pamukçu offered their full support. The Secretary General of the Presidency of the Republic, Mardin Education Foundation (MARSEV) President Kemal Nehrozoğlu and Mardinian Education and Solidarity Foundation (MAREV) President Fehmi Tahincioğlu also made important contributions to this project. Present-day Mardin Governor Turhan Ayvaz and Mayor Mehmet Beşir Ayanoğlu embraced this initiative and encouraged its success.

The Sabancı University Sakıp Sabancı Museum Director Nazan Ölçer personally took great ownership for the layout of the museum and art gallery, while the Minister of Culture and Tourism Ertuğrul Günay maintained his support throughout this journey.

And now, the citizens of Mardin have taken ownership of this monument we have brought to life in Mardin. They are the witness to the history of this city which has a rich and vibrant story of welcoming and nurturing diversity. With their active support I believe they will help to preserve this history and share it with future generations to come.

I express my deepest gratitude to everyone who has contributed to the creation of this valuable monument and thus to the conservation of Mardin's rich heritage.

Önsöz

DİLEK SABANCI
Mütevelli Heyeti Üyesi
Sabancı Vakfı

Birçok uygarlığa ev sahipliği yapan, medeniyetler beşiği kentimiz Mardin'de, ortak kültürel mirası nesilden nesile taşımayı mümkün kılan Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi ve Dilek Sabancı Sanat Galerisi hem bizim için hem de Mardin için büyük bir adımdı.

Bu adımı atarken hedefimiz; Mardin'in, asırlara uzanan tarihi ve kültürünü dünyaya sunmak, Mardin'in taş sokaklarında gizlenmiş, yıllardır kuşaktan kuşağa aktarılmış, dinlerin kardeşliğini ve tarihin bilgeliğini içinde taşıyan eşsiz kültürünü geleceğe aktarmaktır.

Dönemin Mardin Valisi Sayın Temel Koçaklar, o dönem İstanbul Valiliği yapan Sayın Muammer Güler ile birlikte Ankara'daki bir toplantıda bana Mardin Kent Müzesi projelerini anlattılar. Sayın Güler Sabancı da, babam Sakıp Sabancı'nın sağlığında projeye olumlu baktığını bana aktardı. Bunun üzerine "Sakıp Sabancı'nın verdiği sözü yerde bırakmayız" dedim ve yola koyulduk.

Aradan geçen zaman içinde görüyoruz ki, Mardin halkı tarafından sahiplenilen bu müze ve sanat galerisi sadece Mardin'in geçmişini dünyaya anlatmakla kalmıyor, Mardin'in geleceğine de ışık tutuyor.

Son yıllarda yapılan doğru hamleler ile tarihten gelen değerini bulmak için değişen Mardin'in gelişimine önemli bir katkı sunduğumuz için mutluyuz. Mardin, Türkiye'nin kültür ve inanç turizminde en etkin aktör olma yolunda hızla ilerlerken, Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi ve Dilek Sabancı Sanat Galerisi de bu gelişimin önemli bir yüzü oluyor.

Mardin'in kentsel kimliğini ortaya çıkaran ve bu görkemli kültür mirasını gözler önüne seren Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi'ni ve Dilek Sabancı Sanat Galerisi'ni bu kitap çalışması için Mardinlilere sorduğumuzda anladık ki, biz sadece bir müze yapmamışız. Müze ve sanat galerisi Mardinlilerin de katılımı ve çabasıyla değişimin simgesi, yol göstericisi olmuş.

Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi ve Dilek Sabancı Sanat Galerisi'nin her zaman sanat gündemini takip eden, üst düzey sanatçılara ev sahipliği yapan ve verdiği eğitimlerle yaşayan bir mekan olmasını arzuladık. Bu amaçla, sanat galerisinde açılıştan itibaren dünyaca ünlü sanatçıların eserlerinden oluşan üç büyük sergi gerçekleştirdik, bundan sonra da her yıl yeni bir sergi açmak üzere desteklerimizi sürdürmeyi arzu ediyoruz.

Ne mutlu ki, Mardin'in tarihi ve kültürel mirasını gelecek nesillere taşımak ve Mardin'in büyüsunü tüm dünyaya göstermek için açtığımız Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi ve Dilek Sabancı Sanat Galerisi, geçen zaman içerisinde Mardinliler için güzel kelimelere dönüşmüş. Herkesin kalbinin titreyerek anlattığı, sadece geçmişlerini değil, geleceklerini de gördükleri bir müzenin bir kenti dönüştürmesinin heyecanı, öyküsü olmuş. Biz de, bu dönüşümün heyecanını, hikayesini sizlerle paylaşalım ve medeniyetler beşiği Mardin'in kültür mirasını bir kez daha gözler önüne serelim istedik ve bu kitabı hazırladık.

Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi'nin hem rahmetli babam Sakıp Sabancı'nın hatırasına hem de Mardin'in zengin geçmişine yakışır bir eser olduğuna inanıyor, bu güzel eserin yaratılmasında emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Preface

DİLEK SABANCI
Member

Sabancı Foundation Board of Trustees

The Sakıp Sabancı Mardin City Museum and Dilek Sabancı Art Gallery made it possible to transmit our shared cultural heritage from generation to generation, and was an important step for the Sabancı Foundation as well as for Mardin, a city that is the cradle of many civilizations.

As we took this step, our goal was to present the history and culture of Mardin to the world, to convey the brotherhood of religions, the wisdom and culture handed down over the years, all which are hidden in Mardin's cobbled streets.

Temel Koçaklar, Governor of Mardin at that time, together with Muammer Güler, who was the Governor of İstanbul, presented the Mardin City Museum project idea to me at a meeting in Ankara. My cousin Güler Sabancı told me of my late father Sakıp Sabancı's interest in the project. After listening to Muammer Güler, I replied, "I will not leave Sakıp Sabancı's promise unfulfilled", and thus the project was launched.

Over time we have observed how this museum has been welcomed by the people of Mardin. This project not only tells the world about Mardin's past, but is also lighting the way to Mardin's future.

The Sabancı Foundation is pleased to have made a significant contribution to the development of Mardin, which in recent years has taken important strides toward rediscovering its historical value. It gives my family and I great pleasure to know that the Sakıp Sabancı Mardin City Museum and Dilek Sabancı Art Gallery is contributing to Mardin's rapid progress in becoming one of the most important locations for Turkey's cultural and religious tourism.

When we consulted those living in Mardin about the Sakıp Sabancı Mardin City Museum and Dilek Sabancı Art Gallery and its revelation of Mardin's urban identity and display of its magnificent cultural heritage, we realized that we had not just built a museum. The museum and its art gallery had also become the symbol of the collaborative efforts of Mardin's transformation.

Our vision is that the Sakıp Sabancı Mardin City Museum and Dilek Sabancı Art Gallery will always follow an artistic agenda, host the most prominent artists, and be a "living" place in terms of the quality of education and experience it offers its visitors. With this goal in mind, the gallery has already hosted three large exhibitions of world-renowned artists. It is our intention to continue hosting new exhibitions on an annual basis.

This book captures the views of "Mardinians" and their expression of the valuable impact of the Sakıp Sabancı Mardin City Museum and Dilek Sabancı Art Gallery in preserving and presenting Mardin's historical and cultural heritage. Their thoughts convey the reality that these are not just museums but rather places that have changed Mardin into a place where its inhabitants, the "Mardinians", can see not only their past but also their future. Our goal in preparing this book was to share these stories and inspire others in the process.

The Sakıp Sabancı Mardin City Museum is a fitting tribute to the memory of my dear late father Sakıp Sabancı and to the rich history of Mardin, and I express my sincere appreciation for the efforts of those that contributed to the creation of this beautiful work of art.

Mardin sokaklarında taşlar şiirdeki mısralar gibi diziliyor
The stones of Mardin's streets, aligned like verses of poetry

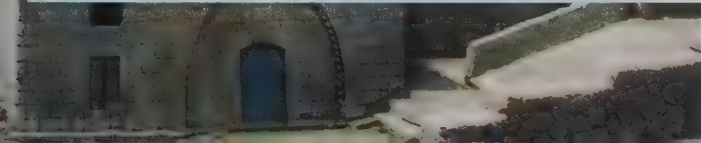
Taşın Sanatı: Mardin

Mardin: The Art of Stone

Mardin rengini güneşten alıyor, tüm yapılar güneşe bakıyor
Mardin takes its color from the sun, every structure faces the sun

“İnsan ya hayrandır sana ya düşman.

Ya hiç yokmuşsun gibi unutulursun ya da bir dakika çıkmazsin akıldan.” Nazım Hikmet bu dizeleri eğer bir kent için yazsaydı o kent Mardin olabilirdi.

Çünkü Mardin öyle bir kenttir ki, hayranının aklından asla çıkmayan, düşmanını da kendisine hayran bırakan bir tilsima sahiptir.

Tarih boyunca onlarca uygarlık Mardin’le hem savaştı hem de ticaret yaptı. Bazen de aynı anda ikisini birden yaptı. Ama Mardin kendisini sevenleri de, kendisine sahip olmak isteyenleri de büyük bir hoşgörü ile karşılayıp kendi kültürüne kattı. Bugün Mardin’in sokaklarının her biri ayrı bir uygarlığa çıkıyor. Taş merdivenlerden yürüdüğünüzde her kapının tokmağında, her pencerenin süsünde başka bir detayı yakabiliyorsunuz. Mardin hem her köşesine gizlenmiş incelikleriyle, hem de uzaktan baktığınızda gördüğünüz seyirlik haliyle tek parça bir güzellik sunuyor.

“People are either your admirers or your enemies. You are either forgotten as if you never existed, or you are never forgotten for a moment.” If Nazım Hikmet had written these words about a city, that city would have been Mardin.

Because Mardin is a city that possesses the kind of magic that mesmerizes its admirers, and even leaves its enemies in bedazzlement.

Throughout history a vast array of civilizations have both battled and traded with Mardin, sometimes at the same time. But Mardin embraced both those who loved it and those who wanted to conquer it with great tolerance, and incorporated them into its culture. Today, every street in Mardin tells the story of a different civilization. Walking down the city’s stone steps, you notice a different detail on every door knocker, on every window decoration. Mardin’s beauty lies both in small details hidden in every corner of the city, and also in its striking view observed from distance.

MARDİN'İN SIR DOLU KAPILARI

Bizim evlerimizin giriş sütunlarında değişik taşlar var ve biz o taşların, o nakışların neler söylediğini biliriz. Mesela bir evin girişinde beş top var, bu o evde kaç ailenin yaşadığını gösterir.

—Hasan Özcan, Bakır Ustası

THE SECRET DOORS OF MARDİN

In the entryways of our homes, there are columns which contain many different stories. When we look at these decorative stones, we understand the history of our homes. For example, in one local house, there are five balls in the entryway. This indicates how many families have lived there in the past.

—Hasan Ozcan, Copper Artisan

Hasan Özcan
Bakır Ustası, Copper Artisan

Mardin yamaçta kurulmuştur. Kalker taşından yapılmış evler, kuzey yarım kürede olduğumuz için güneye bakar ve Mardin silueti yarım hilal şeklinde teraslı, avlulu evlerden oluşur.

Mesela Cebburu bir Ermeni evidir ama evde “Bu Rabbimin bir fazlı, keremidir” şeklinde bir mukaddime şiiri vardır. Bu hoşgeldiniz şiiri, besmele ile başlar. Ermeni evinde de Müslüman evinde de yine nazara iyi geldiğine kanaat getirilen Maşallah diye bir ayet vardır.

Bahsettiğim evdeki o güzel vurgular şunu gösteriyor; burada insanların kompleksi yok. Bu toplumda Müslümanlar da büyük bir nüfusla yaşıyorlar, diğerleri de. Ben doğduğum evi biliyorum. Çok güzel, büyük bir ev. Tavanda haç vardı, dedemler o evi alıyorlar, babaannem “Haçtır, namaz kılıyoruz, üzerini sıvasak mı?” diyor, dedem kesinlikle karşı çıkıyor. “O da Allah’ın evi, bu da Allah’ın evi” diyor. Biz evi satana kadar o haç oradaydı.

—Şeyhmus Dinçer, İş Adamı

The city of Mardin was established on a slope. As we are in the Northern Hemisphere, limestone houses are built to face south. The silhouette of Mardin is formed of homes with terraces and courtyards, and resembles a crescent.

For instance, Cebburu is an Armenian house, but there is an inscription reciting the preamble of an Islamic poem: “This is the grace of my Lord, and His benevolence”. A sign of welcoming, the verse begins with praise of the Lord. Both in the city’s Armenian and Muslim homes, a verse from the Quran, “Mashallah”, or “God has willed it”, serves as protection from the evil eye.

The lovely features of the house I mentioned serve as an indication of the fact that the people here are not complex-ridden. There is a large population of Muslims here, living alongside large populations of other religious backgrounds. I remember the lovely big house where I was born in. When my grandparents bought the house, there was a cross on the ceiling. My grandmother said, “It’s a cross, and we perform our prayers in here; shouldn’t we cover it with plaster?” But my grandfather firmly disagreed, saying, “That was God’s house, and this is God’s house, too.” That cross was still there when we sold the house.

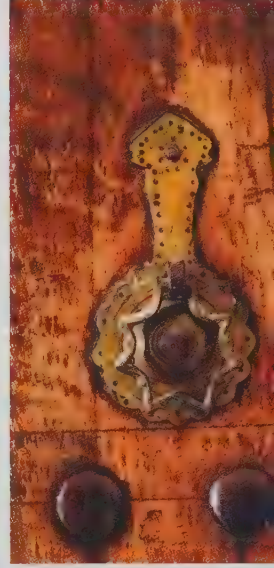
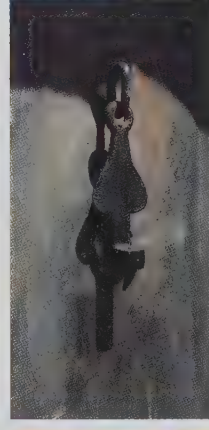
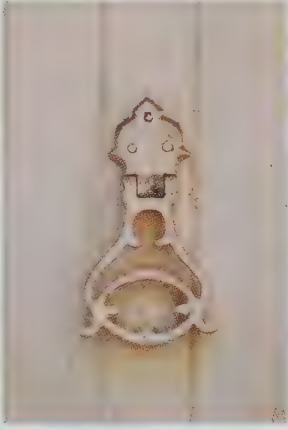
—Şeyhmus Dinçer, Businessman

Solda Mardin Kırklar Kilisesi mezar taşı, altta Mardin sivil mimari (ev) pencere alınlığı

Left, Gravestone at the Mardin Kırklar Church above, Mardin civil architecture: Window Pediment

Kapı Tokmakları

Mardin'de kapı süslemeleri kadar kapı tokmakları da önemlidir. Bronzdan yapılmış kapı tokmakları genellikle halkalı, hanım eli ve stilize horoz figürü şeklindedir ve bu figürler bugün de kullanılmaktadır. Bazı avlu kapılarında kadın ve erkekler için farklı ses veren iki ayrı tokmak bulunur. Hatta çocuklar için ayrı kapı tokmakları da vardır. Böylece kapı çalındığında evin sahibi gelenin kadın mı, erkek mi olduğunu anlar, kapıyı ona göre açar. Kapının üst tarafında, lale, karanfil gibi motifler içeren armalar yer alır. Bu armalar içinde Hz. Süleyman'ın mührü de bulunur. Güvercin en çok kullanılan motiflerden biridir. Kitab-ı Mukaddes'ten alınan bu güvercin figürü, İsa Mesih'in vaftizi sırasında Tanrının gönderdiği güvercinin ağzından kutsal yağ damladığı inancına dayalıdır.

Door Knockers

In Mardin door knockers are as beautiful as door decorations. Made of bronze, they are generally in the form of a ring, a lady's hand or a stylized rooster figure. These figures are still being used today. Some courtyard entrances have separate door knockers for men and women, and they make different sounds. There are even separate door knockers for children. Thus, when there is a knock on the door, the householder can tell if the caller is male or female, and can open the door accordingly. On the upper part of the door, there are brass containing motifs such as lilies and carnations. The Seal of Solomon may also be included in these brasses. The dove is one of the most important door motifs. The figure of the dove is derived from the Holy Bible, based on the belief that the Holy Spirit descended from the back of the dove sent by God during the baptism of Jesus the Messiah.

Mardin'in kent kültürüne baktığınızda dikkat çekici nokta şudur; Mardin'de karşı karşıya bakan kapılar yoktur, karşı karşıya bakan pencereler yoktur, kimsenin kimseyi rahatsız etmeyeceği bir yapıya göre inşa edilmiştir kent. Bunun yanında, sokak aralarında ailelerin, fertlerin buluşmasıyla yenilen öğle yemeğinde, sıcak bir aş birbirine verebilme özelliğine sahip bir kenttir.

—Ekrem Arslan, Gazeteci

Mardin'in kapıları ihtişamlıdır. Bilinenden farklı bir eve girdiği; o evin kapısından, kapı tokmağından anlaşılır. İyi niyetle çalınan her kapı açılır ama kötü niyetle gelenler karşılarında kale kapısını bulur.

Observing Mardin's urban culture, one can notice a very important aspect: no doors or windows in the city face each other. The city was built in such a manner that does not allow neighbours to disturb each other. But at the same time, it is a city where alleyways are places for family members to gather for their lunch, and to share hot dishes with others.

—Ekrem Arslan, Journalist

Mardin's doors are splendid. A first look at the door and its knocker reveals that one is about to enter a house that is out of the ordinary. Every door will be opened to you if you come with good intentions, but those who come with bad intentions will find themselves facing the gate of a fortress.

Mardin Latifiye Camii taş kapısı
Mardin Latifiye Mosque, main entry gate

Ekrem Arslan
Gazeteci, Journalist

MARDİN’İN TARİHİ: “TANRILARIN GÖBEK BAĞINI BİZ KESTİK”

Efsanelere göre İran Krallarından biri hastalanınca doktorlar dört mevsimin de olduğu bir yerde yaşamasını tavsiye ederler. Kral, Masius adı verilen dağa yerleşip burada yaptırdığı kasırda 12 yıl yaşamış ve daha sonra ülkesi Babil’den birçok asker ve sivil getirip Mardin’e yerleştirmiş.

Mardin isminin nereden geldiğine yönelik de pek çok rivayet bulunuyor. Kimilerine göre Mardin ismi Süryanice “Merdo” kelimesinden, kimilerine göre Ermenice “Mardi” kelimesinden kimine göre de “Merda” isimli bir kavimden geliyor. Rivayetlere göre de Mardin adı bu kentin çok kültürlü tarihinden geliyor.

THE HISTORY OF MARDİN: “WE CUT THE UMBILICAL CORDS OF THE GODS”

According to a legend, when a Persian king fell ill, his physicians advised him to live in a place that experiences all four seasons. The king took their advice and settled near a mountain named Masius, and lived there for twelve years in a pavilion he built. Later, he brought many soldiers and civilians from his homeland of Babylon, and settled them in Mardin.

There is a great deal of rumours about the origins of Mardin’s name. According to some, it derives from the Syriac word “Merdo”; according to others, from the Armenian word “Mardi”; while others argue that it derives from a nation known as the “Merda”. Some rumours indicate that Mardin’s name derives from the multicultural history of this city.

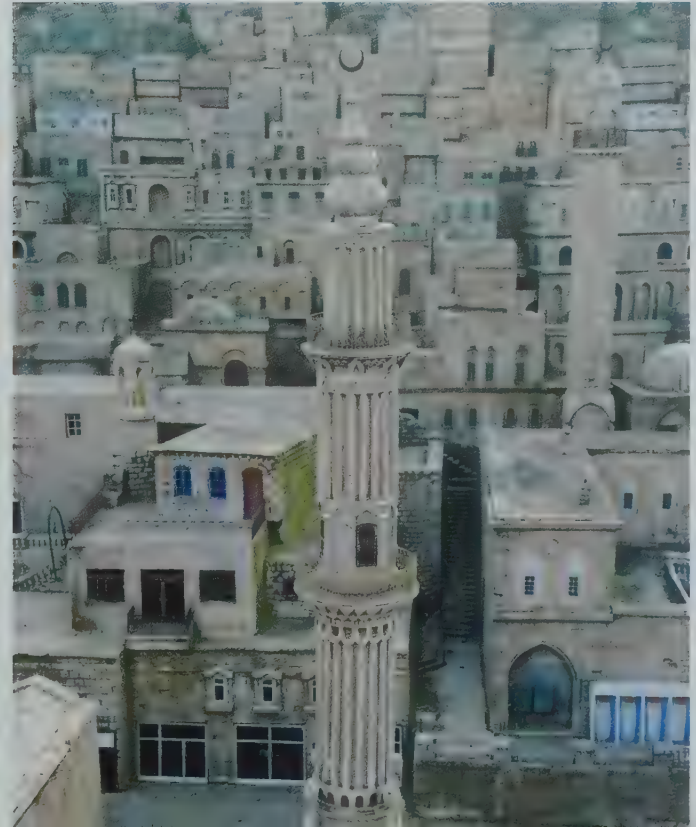

Kuruluşu M.Ö. 2000'li yıllara kadar dayanan Mardin'e tarih boyunca Arşaguniler, Persler, Dikranlar, Romalılar, Bizanslılar, Araplar, Hamdaniler, Mervaniler, Büyük Selçuklular, Artukiler, Karakoyunlular, Akkoyunlular, Safeviler ve Osmanlı İmparatorluğu egemen oldu. Ama hiçbiri Mardin'e tam anlamıyla sahip olamadı.

Şehrin anahtarı hep el değişirse de, yönetimler, krallar gidip gelse de Mardin tüm uygarlıklara kendinden bir şeyler kattı, uygarlıklardan bilgelikler aldı.

Throughout its history, which dates back to 2000 BCE, Mardin was ruled by the Arshagounis, Persians, Tigranes, Romans, Byzantines, Arabs, Hamdanis, Mervanis, Seljuks, Artuqids, Black Sheep Turcomans, White Sheep Turcomans, Safavids and Ottomans. But none of these civilizations were able to claim permanent ownership of Mardin.

As the city's keys constantly changed hands and kings and administrations came and went, Mardin managed to contribute something of itself to all these civilizations, and in turn gained wisdom from them.

Bence en kadim topraklar Mezopotamya'dır. Mardin'den 60 km batıda dünyanın ilk buğdayı yetiştirildi. 200 km kuzeye çıkın, dünyada ilk kez insanlar orada yerleşti. 80 km güneybatıya inin ilk kez hayvanlar orada evcilleştirildi. Bu anlamda ilklerin kenti, ilklerin bölgesi. Mezopotamya ve Anadolu kavşağında olması farklı bir önem kazandırıyor Mardin'e.

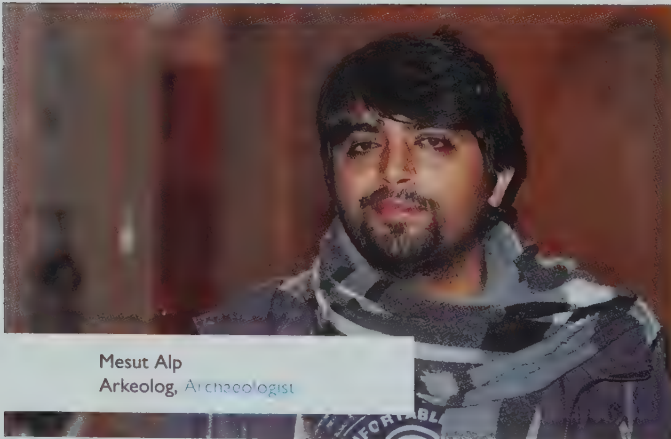
Ben her zaman söylüyorum tanrıların göbek bağı ilk kez burada biz kestik. Onları Dicle'den, Fırat'tan emzirdik. Mezopotamya'yla emzirdik, Anadolu ile büyüttük. Onun için çok kadim şeylere haiz bir coğrafyada yaşıyoruz.

—Mesut Alp, Arkeolog

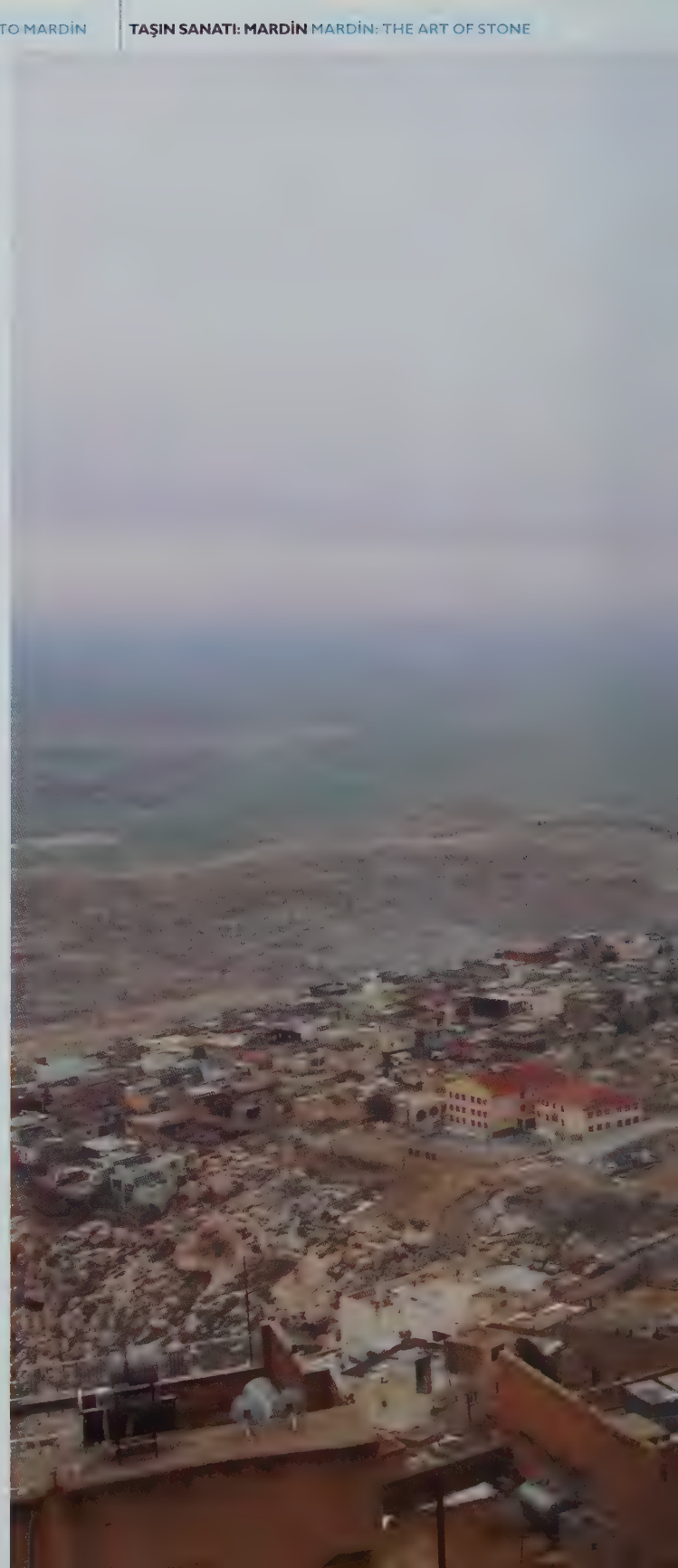
I believe that the most ancient lands are in Mesopotamia. Wheat was first grown only 60 km west of Mardin. Travel 200 km north, and you can find the world's first human settlements. Travel 80 km southwest, where animals were domesticated for the first time. From the east to the west, this is a city of firsts, a region of firsts. Mardin's location at the crossroads of Mesopotamia and Anatolia is what gives it such a special place.

I always say that it was in Mardin that the art of co-ordinates of the Gods was born. We domesticated them from the Tigris and the Euphrates. We joined them with Mesopotamia and raised them into Anatolia. Mardin is a geography that possesses many ancient meanings.

—Mesut Alp, Archaeologist

Mesut Alp
Arkeolog, Archaeologist

Mezopotamya

Eski Yunanlılar Dicle ve Fırat Nehirleri arasındaki bölgeyi Mezopotamya olarak adlandırıyorlardı. Tarım ve hayvancılık bu havzada başladı, ilk efsaneler burada yazıldı. Nuh Tufanı, İdris Peygamber ve Gilgamiş efsanelerine Mezopotamya can verdi.

Mesopotamia

In Ancient Greece, the area between the Tigris and Euphrates rivers was known as Mesopotamia. Agriculture and animal husbandry were noticed here. It is here that the first legends were written. Mesopotamia gave birth to many legends, the legend of Noah's flood, the legend of Idris, and the legend of Gilgamesh.

Mardin Kalesi

Mardin'in simgesi olan kalenin ateşe ve güneşe tapan Şad Buhari isminde bir kral tarafından ilk kez M.Ö. 330'da yapıldığı söylenir. M.S. 442'deki veba salgınında tüm nüfusunu yitiren Mardin Kalesi, M.S. 542'ye kadar kullanılmadı. 19. yüzyılın ilk yarısında mevcut olan surların bugün yalnızca yer yer temelleri kaldı. Şehrin bir zamanlar altı kapısı vardı; batıda Diyarbakır Kapı, doğuda Savur Kapısı, kuzeyde Bab-ı Şavt, kuzeybatıda Bab-ı Hamara, güneybatıda Bab-ı Zeytun, güneyde Bab-ı Cedid (Yeni Kapı).

Mardin Fortress

The Mardin Fortress, which is the symbol of Mardin, was first constructed in 330 BCE by a Parthian monarch, a king named Shad Bukhari. In 442 CE, the entire population of the Mardin Fortress was decimated by the plague, and the fortress was deserted until 542 CE. While the fortress was burning during the first half of the 11th century, only portions of its foundations are visible today. Once, the city was home to six gates: the Diyarbakır Gate to the west, the Savur Gate to the east, the Bab-ı Şavt to the north, the Bab-ı Hamara to the northwest, the Bab-ı Zeytun to the southwest, and the Bab-ı Cedid (New Gate) to the south.

Mardin Kalesi öyle bir yer ki; Timurlenk buraları işgale geldiğinde bu kalenin etrafında üç ay duruyor fakat bir türlü kaleyi zapt edemiyor. Sonra diyor ki "Nasıl olsa bunlar aç kalacaklar." Üç ay sonunda kendisine kaleden taze süt, yoğurt ve taze ekmek gönderiliyor. İyice deliriyor tabii bu iş nasıl oluyor diye, çekip gidiyor. Sebebi bu kalenin altında bir sürü yollar, dehlizler ve diğer tepelere çıkan yollar olması, iğnç bir kale.

—Mehmet Beşir Ayanoğlu, Mardin Belediye Başkan

The Mardin Fortress is a place where Timurid forces, when they came to conquer the region, stayed for three months but could not capture the fortress. He was enraged and left the area, and sent fresh milk, yogurt, and fresh bread from the fortress to himself. He became very delirious because of this, and he went away. The reason for this is that there are many roads, passages, and roads leading to other hills under the fortress, a very sharp fortress.

—Mehmet Beşir Ayanoğlu, Mardin Belediye Başkan

Mardin'de yerleşim binlerce yıl öncesine dayansa da, tarih boyunca çok savaş yaşasa da, kent kendisine ait özünü muhafaza etmeyi hep başarmış. Yaşadığı her yıldan bir bilgelik eklemiş, kendisine karşı gelen herkese bir ders vermiş. Tüm zamanların sonunda, bugün, başta medrese geleneği olmak üzere, manastırların ve birçok geleneğin yaşadığı, Anadolu'da kalan tek Orta Çağ kenti olma unvanını almış.

Despite thousands of years that passed since the settlement of Mardin and numerous wars that took place in the region, the city always succeeded in preserving its spirit. It has gained wisdom with every passing year, and always taught the opposition a valuable lesson. After all the turmoil, it is the only remaining medieval city in Anatolia, where many traditions, including madrasahs and monasteries, are still alive.

Midyat Mor Abrohom Manastırı
Midyat Mor Abrohom Monastery

Biz Mardinliler şununla övünürüz; Mardin köyden kente dönüşmüş bir yer değil, Mardin başlangıcından itibaren bir kent olarak kurulmuş. Biz Arapça konuşuyoruz, Arapça'da kent, "medine" demek, medeniyet de oradan geliyor. Medeniyetin bütün gerekliliklerinin hepsini içinde barındıran bir kent, bunun için de mimari, şiir, sanat, edebiyat, yemek, müzik gibi kültürün tüm unsurlarının bir araya geldiği bir kent.

Buraya birçok medeniyet yerleşmiş, bir kısım yöneticiler tebaasını burada bırakıp gitmiş. Herkes buraya bir şey katmış. Ama asıl olan Mardin. Üst kimlik Mardinlilik. İçinde farklı ırklarda olan Süryanisi, Keldanisi, Ermenisi, Türkü, Arabı, Kürdü, Türkmene; inanç olarak Müslümanı, Hristiyanı, Yahudisi, Şemsi, Kamerisi, Yezidisi; mezhep olarak Şafisi, Hanifisi, Ortodoksu, Katoliği, Protestanı, Gregoryanı var. Bu kadar farklılıklara rağmen temelinde bir taş vardır bu şehrin.

—Şeymus Dinçer, İş Adamı

Mardin was not a village that was transformed into a city, but was founded as a city from the very beginning; we Mardinians are proud of this aspect of our history. We speak Arabic here in Arabic, the word for city is "medina", from which the Turkish word "medeniyet", meaning "civilization", is derived. Mardin is a city that accommodates all of the requirements of a civilization. It is a city where all of the elements of a culture, architecture, poetry, art, literature, science and more, co-exist.

Many diverse civilizations settled here, and some of those civilizations left their subjects behind. All of them contributed something, while the basic element remained as Mardin. The subterranean identity is being from Mardin. There are traces of different races – Syriac, Chaldean, Armenian, Turk, Arab, Kurd, Tatar coming of different religions – Muslim, Christian, Jewish, Shabasi, Zoroastrian, and some of different sects, Shia, etc., Orthodox, Catholic, Protestant, Gregorian. But in spite of these various differences, the foundation of this city is put on a single rock.

—Şeymus Dinçer, Businessman

Mardin Mor Mihael Manastırı
Mardin Mor Mihael Monastery

Mardin'de 1915'ten beri kebab yapan dükkan var. Halen aynı şekilde işletiliyor. Dedemin helva aldığı yerden ben helva alıyorum. Dedemin kebab yediği yerden ben kebab yiyebiliyorum, bu kent kültürüdür işte. Mesela bu Avrupa'da oturmuştur. Bir gelenektir, ailenin mesleği neyse o paralelde hareket edilir. Türkiye'de çoğu yerde böyle değil. Bugün lokanta açıp ertesi gün otele çevirip iki gün sonra danışmanlık firması haline getirebiliyoruz.

Her şeyden önce bunun sebebi korunaklı bir tarihte yaşamamız. Antik Çağa gidin ve bizim istihbarat birimlerimizin olmadığını düşünün. Güneye baktığınızda 92 km görüş açınız var. 92 km uzağı görebiliyorsunuz. Bu bir ordunun dört günde kat edeceği mesafedir. Kalede yaşıyorsanız ve etrafınızdaki tehditlerden haberiniz yoksa gelen düşmanı kaleden görebilir ve üç gün içinde istediğiniz tedbiri alabilirsiniz.

—Mesut Alp, Arkeolog

There is a restaurant in Mardin that has been serving kebabs since 1915. It is still managed in the same fashion as its first days. I buy my halvah from the same place my grandfather did. And I can eat kebab at the same place as my grandfather did as well; this is what city culture is all about. This culture is well established in Europe. It is a tradition to pursue your family's profession. This is no longer the case in Turkey. Today you open a restaurant, tomorrow you turn it into a hotel, and a few days later it becomes a consulting firm.

All of this happens because we live in safeguarded times. Take a look back at ancient times and think about the fact that we didn't use to have intelligence agencies. Facing south, you have a view covering 92 kilometers – this is the distance an army can cover in four days. Living in Mardin's fortress, although you are unaware of the dangers surrounding you, you can still see the enemy coming from distance and prepare to defend the city within three days.

—Mesut Alp, Archaeologist

GÜNDÜZÜ SEYRANLIK, GECESİ GERDANLIK

Bir kent düşünün, en dar sokağında da şehrin tüm silüetini görebildiğiniz bir yerde de fotoğraf makinesini elinizden düşüremiyorsunuz. Mardin fotoğraf makinesinin başrol oynadığı bir kenttir. Gündüz incelikler, telkari gibi işlenmiş evler kadraja girer, gece de gerdanlık ortaya çıkar.

Mardin'de gece olunca kalemin yazısı biter, ışığın yazısı başlar. Işık çatılardan çatılara atlayarak, minarelerin, çan kulelerinin tepesinden kalenin eteklerine sığar. Işık, yazısına son noktayı koyduğunda ortaya çıkan görüntü, gerdanlık diye yazılır, Mardin diye okunur.

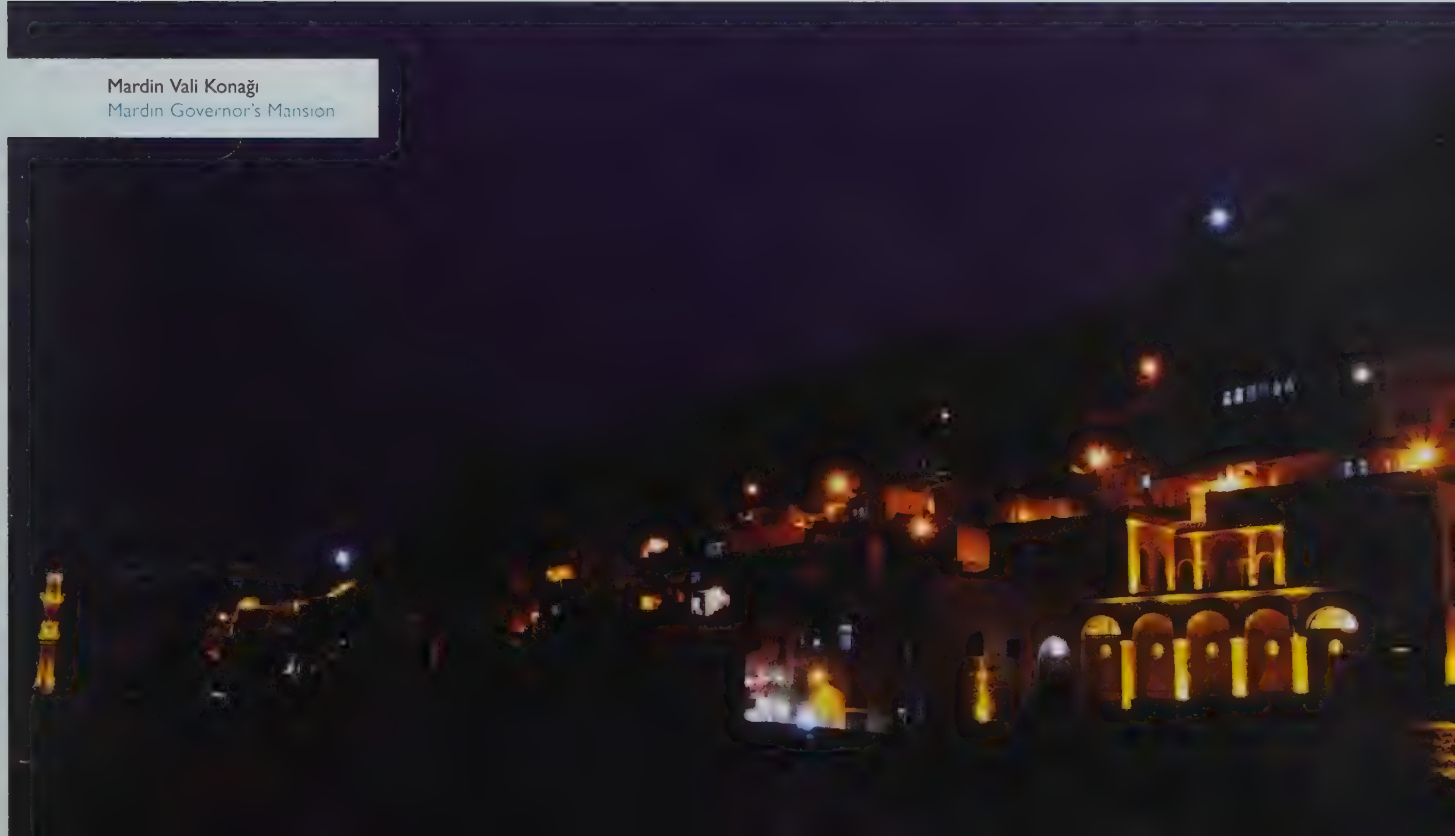
HEART'S DESIRE BY DAY, SPARKLING NECKLACE BY NIGHT

Imagine a town where, while walking about even in the narrowest of streets with a camera in hand, you can get a chance to freeze a moment in time from a place where you can see the entire silhouette of the city. Cameras are the main actors in Mardin. During the day, your viewfinder catches small details, and houses worked like pieces of filigree. And at night, the sparkling necklace appears.

At nightfall, the script of the pen ceases in Mardin, and the script of the light begins.

The light leaps from rooftop to rooftop, from minaret to belltower, finally taking refuge at the foot of the fortress. As the light finishes writing its script, the word that is written is "necklace", but it is read as "Mardin".

Mardin Vali Konağı
Mardin Governor's Mansion

Mardin'le ilgili söylenen çok söz var ama benim en sevdiğim; “Gündüzleri seyranlıklar, geceleri gerdanlıklar.” Şehre de çok uygun. Mardin'e ister Diyarbakır'dan gelin, ister Nusaybin'den, ister Urfa tarafından gelin, her girdiğiniz noktada size farklı duyguları hissettirecek bir dokusu var. Bunu çok az kentte bulabilirsiniz. Belki de dünyada çok az yerde bulabilirsiniz.

—Nadir Uzun, Turizmci

There are numerous sayings about Mardin. But my favorite, “Heart's desire by day, necklace by night”, is very fitting. No matter where you enter the city from, either the direction of Diyarbakır or Nusaybin or Urfa, the city's atmosphere arouses different feelings in you. There are few cities where you can experience this. Perhaps you find this in very few places in the world.

—Nadir Uzun, Tourism Services

Mardin'de geceleri yukarıdan aşağıya Mezopotamya Ovası'na doğru baktığınızda, uçsuz bucaksız sonsuzluğu görüyorsunuz. Gökyüzündeki yıldızları neredeyse elinizi uzatsanız topluyorsunuz. Aşağıda inanılmaz bir sonsuzluk. Geceleri orayı deniz olarak, Mardin'in denizi olarak algıladık. Belki de o atmosferi yaşamak lazım. Mardin'in gecesini ve gündüzünü de ayrı ayrı görmek lazım.
—Temel Koçaklar, Mardin Eski Valisi (2000-2006)

Looking down from Mardin at night towards the Mesopotamian Plain, everyone is struck by the sense of infinity. It is almost as if you could stretch out your hand and gather the stars in the sky. An incredible endlessness lies beneath your feet. At night time, we used to imagine that there was a sea there, the Sea of Mardin. Perhaps you need to experience that atmosphere first hand. You need to experience Mardin both during the day and at night.

Temel Koçaklar, Former Governor of Mardin (2000-2006)

MARDİN'DE TAŞIN İNANCI RENGİNDE SAKLIDIR

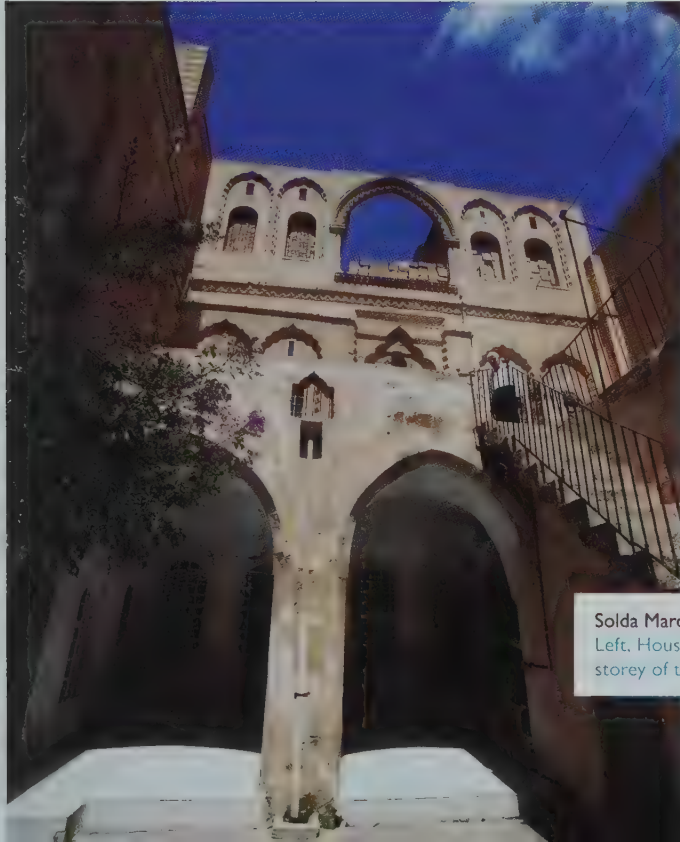
Mardin'in rengi güneşin rengidir. Yüzünü güneşe dönmüştür. Ayçiçeği gibi güneşe bakar, rengini güneşten kapar. Mardin'in güneş renginin sırrı ise kalker taşıdır. Taştan sanat yapan isimler ise Mardin'in taş ustalarıdır.

Tarihi kaynaklara göre Mardin'de yerleşim ilk kez 5. yüzyılda kalenin dışına taşdı ve dağın eteklerine kalker taşıdan evler yapılmaya başladığında da Mardin taş ustalarının ünü bütün Mezopotamya'ya yayıldı. Daha çok Mardin'de yaşayan Hristiyan cemaatlerden çıkan taş ustaları, gösterdikleri başarı ile Mardin Mimarlığı kavramını dünyaya kazandırdılar.

IN MARDİN, A STONE'S BELIEF IS HIDDEN WITHIN ITS COLOR

Mardin's color is that of the sun. It turns its face towards the sun like a sunflower, and takes its color. The secret behind Mardin is the limestone. Mardin's masters of stonework make true art using this stone.

According to historical references, when the population first began to settle outside the walls of the fortress in the fifth century and began to build houses of limestone at the foot of the mountain, the fame of Mardin's stoneworkers spread throughout Mesopotamia. The stoneworkers were mostly members of Christian communities living in Mardin, and their success made Mardin's architecture known to the rest of the world.

Solda Mardin Merkez Şar Mahallesi'nde bir ev (sivil mimari örneği) üstte evin 2. katı
Left, House in Mardin Merkez Şar Neighborhood (example of civil architecture) above, second storey of the home

Mardin Mimarlığı geliştikçe, taş ustalığının iş kolları da gelişip önem kazandı. Taşı ham halden küp biçiminde kesene "Makta", kesilen taşlara şekil verene "Nahhat", taşı kalemle işleyene "Nakkaş", taşları mimari plana göre yerine yerleştirene de "Binne" adı verildi.

Mardin mimarlarının gözetiminde, taş ustalarının elinde kalker taşından yapılan duvarlar Mardin'de insanları ayıran değil, birleştiren duvarlar oldu.

As Mardin's architecture developed, stonework mastery spread into branches and gained further importance. Those who hewed the raw material into cube-shaped blocks were called "Makta", those who shaped the stone "Nahhat", those who chiseled designs into the stone "Nakkaş", and those who put them into place according to the architectural plan "Binne".

Walls, that were built of limestone in the hands of the stonemasons and under the oversight of Mardin's architects, served to unite, rather than separate, the people of Mardin.

Mardin, taşın şiiri, taşın sanatı, taşın hikayesidir. Taşın benim için önemi şu; kullanılan kalker taşı tortul kayaç türü bir taştır. Tortul kayaç türü taşlar, yeryüzünün aşınmasıyla meydana gelen unsurların birikmesi sonucu oluşmuşlardır. İşte Mardin'deki kalker taşı da böyle bir taştır. Dünyanın yaşanmışlıklarını içine hapsedebilen bir taş.

Ve öyle bir köprü noktasında ki Mardin, Anadolu'dan Mezopotamya'ya, Mezopotamya'dan Anadolu'ya gidecek olan herkesin uğraması gereken bir yer.

Böyle olunca o kaleye, o taşta gelen herkes bir şey aktarmış, bir şey almış. Ve Mardin gibi bir kent ortaya çıkmış. Hangi sokağına gerseniz başka bir öykü fısıldanıyor size, hangi taşına dokunsanız başka bir masal kapısı açılıyor. Mardin benim için çok bir kenttir. Her şeyiyle çok. Çok renkli, çok kültürlü. Hani mozaik de demiyorum. Mozaikte taşlar birbirine biraz uzaktır. Keskin hatlarla ayırdır. Ebru gibi biraz Mardin. Hangi rengin hangi rengin içinde olacağına, o rengin müsaade etmesi karar veriyor ve diğerinin yoğunluğuna diğerinin azlığı karar veriyor.

Mardin is the story, the secret, and the art of stone. The stone's importance is that limestone used in Mardin's houses is a sedimentary rock. Sedimentary rocks are results of the deposition and accumulation of materials from the surface of the earth. Mardin's limestone is this kind of stone; a stone that captures life experiences.

And Mardin is located at a true crossroads; everyone traveling from Anatolia to Mesopotamia or from Mesopotamia to Anatolia must stop there.

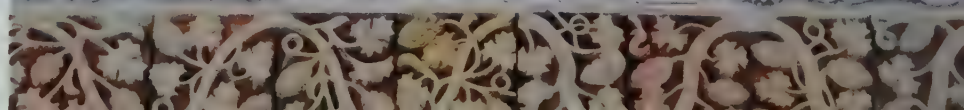
As a result, everyone who visited the fortress and saw the limestone left something behind, and also took away a part of Mardin. This is how a city like Mardin was born. This city is full of traces from the past. Every street you enter whispers a different story, every stone you touch opens the door to another tale. To me, Mardin is a city of extremes in every aspect. It is extremely colorful, extremely multicultural. Note that I am not calling it a mosaic. In mosaics the stones are removed from one another; they are separated by definite lines. Mardin is more like an "ebru", meaning marbled paper. Rather than determining which color is going to form part of another color, colors decide for themselves how to form a whole. The density of one color determines the scarcity of the other.

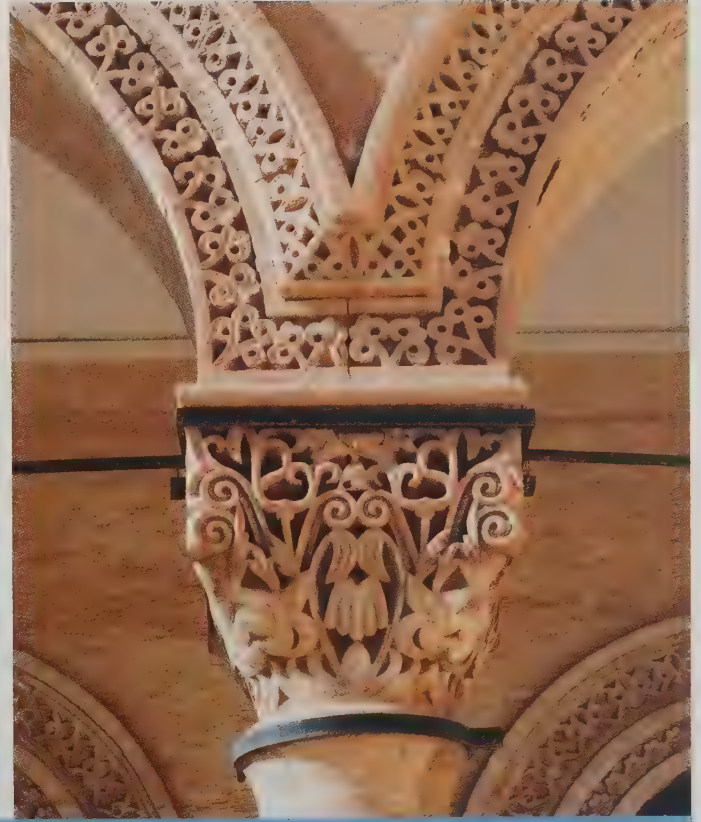
Yusuf Usta diye çok kadim bir ustamız var. Yusuf Usta ki, Sarkis Elyas Lole'yle ve onun çıraklarıyla çalışma imkanı bulmuş bir insan. Mesela Yusuf Usta bence Mardin'in en büyük sembollerinden biri. "Yusuf Usta sen Müslüman'sın ama kiliselerin yarısını sen yapmışsın. Süryani mezarlarının yarısını sen yapmışsın ne hissediyorsun?" diye sordum. Yusuf Usta "Benim için asıl olan yaptığım işe saygı duymaktır, taşın inancı kendi renginde saklı, o beni ilgilendirmiyor, ben taşım ile konuşurum, yüreğimdakini taşta aktarırım taş istediği rengini dışarı gösterir." diyor.

—Mesut Alp, Arkeolog

We have a very experienced stone craftsman named Master Yusuf. Back in the day, he had the opportunity to work with Sarkis Elyas Lole and his apprentices. To me, Master Yusuf is one of the greatest symbols of Mardin. One day I asked him, "Master Yusuf, you're Muslim, yet you have built half the churches here. You've carved half of the graves for the Syrians, now do you feel about that?" Master Yusuf replied, "For me, what is essential is respect for the work I do, a stone's faith is hidden within its color, and that is not my concern. I speak to my stone and pass on what is in my heart to it. The stone then displays whatever color it wishes to the outside world."

—Mesut Alp, Archaeologist

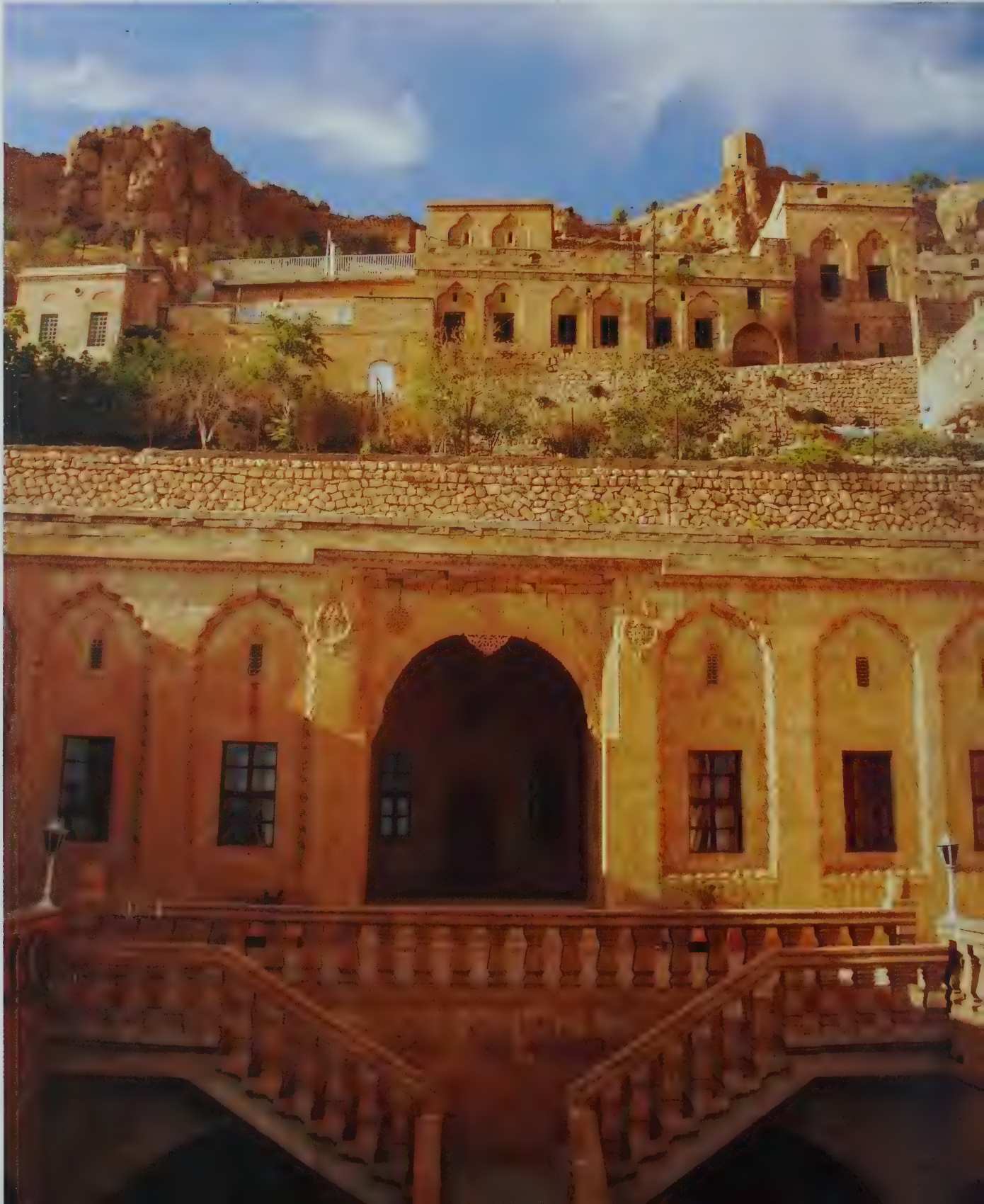
Taş Ustalığı

Mardin mimarisinde yüzyıllardır kalker taşı kullanılıyor. Kalker taşı yatakları eskiden kentin güneyindeki Belsik denen bölgedeydi. 1925'lerde bu taş yatakları tükendi. Ünlü mimar Sarkis Elyas Lole, Midyat'ta "Nahit Taşı" yataklarını keşfetti. "Nahit" Arap ve Süryani halk dilinde kullanılan bir sözcük ve "tırış etme, kesme" anlamına geliyor. Mezopotamya'da Midyat, Ömerli, Viranşehir hatta Antakya'ya kadar bu taşla rastlamak mümkün. Bu taş ile yapılan süslemelerin başlıca motifleri; burma, lale, üzüm salkımları ve karanfildir.

"Minkar" adı verilen çelik kalemlerle çalışan eski taş ustaları ve nakkaşlar medrese, kilise, camii, manastır, saray, malikane ve köprü gibi birçok eserle kenti süslediler.

Stonemasonry

Limestone has been used in Mardin's architecture for centuries. The limestone quarries used to be located in the Belsik area to the south of the city, but in 1925 these quarries were exhausted. The renowned architect Sarkis Elyas Lole discovered the "Nahit Stone" quarried in Midyat. "Nahit" is a word used in popular Arabic and Syriac dialects meaning "to shave, to cut". This stone can be found in Mesopotamia as Midyat, Ömerli, Viranşehir and even as far away as Antakya. The main motifs used on this stone are wreathes, vines, bunches of grapes and carnations. The old stone masters and cutters, working with the steel chisels called "minkar", ornamented the city with a multitude of masterpieces that include madrasas and monasteries, churches and mosques, palaces, mansions and bridges.

Mardin'in her yerde bulunmayan bir dokusu var. Dağ eteğinde kurulmuş evler, üst üste balkon balkon görünüyor. Evlerimizin duvar kalınlığı en az 75 cm, bazıları 1 metre. Soğuğu çekmiyor, sıcaklığı dışarıya vermiyor. Yazın serin oluyor evler, kışın sıcak oluyor.

—Deniz Kırılmaz, Öğretmen

There is a texture to Mardin that you don't find in many other cities. Houses built on the mountain slopes, one balcony on top of another. Our houses are at least 75 cm thick, sometimes even 1 meter. They don't attract the cold, and they keep the warmth in. These houses are cool in the summer and warm in the winter.

—Deniz Kırılmaz, Teacher

MARDİN'DE DİLLERİN VE DİNLERİN KARDEŞLİĞİ

Nasil ki Floransa'nın tarihi sanatın tarihi ise, Bağdat'ın tarihi savaşın tarihi ise, Kudüs'ün tarihi dinlerin tarihi ise, Mardin'in tarihi de yaşamın tarihidir. Yaşama dair olan her şey, savaş, sanat, din, mimari, ticaret Mardin'in tarihinde vardır. Ve tüm fetihlere, el değiştirmelere, farklı kültürlerin bir arada yaşamasına rağmen Mardin'in tarihi kanla değil, taşla yazılmıştır. Evlerin kapılarına, pencerelerin kenarlarına yapılan süslemelerdeki desenler gibi Mardin'de farklılıklar birbirine karışmadan iç içe geçmiş ve güzel bir resim ortaya çıkarmıştır.

Yüzyıllar önce dağların manastırları saklaması gibi, Mardin de dinlerin ve dillerin kardeşliğini içine saklamış, hiçbir olumsuzluktan etkilenmeden bugüne kadar getirmeyi başarmış.

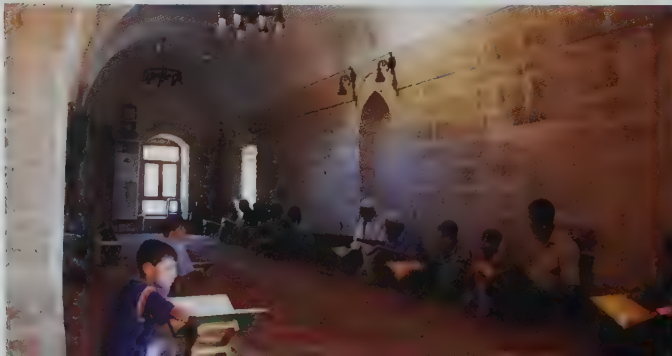
MARDİN: THE CITY OF LANGUAGES AND RELIGION

Just as the history of Florence is the history of art, the history of Baghdad is the history of battles, the history of Jerusalem is the history of religions; the history of Mardin is the history of living. Mardin's history contains everything related to life: war, art, religion, architecture, and commerce. In spite of all the conquests, handovers and coexistence of different cultures, the history of Mardin is written not in blood but in stone. Just like the patterns inscribed on the doors and window frames of its houses, the differences in Mardin were intertwined without interfering with one another, from which a beautiful tableau emerged.

Just as the mountains protected the monasteries centuries ago, Mardin has protected the brotherhood of languages and religions within itself, and succeeded in preserving it until the present day.

Üstte Mardin Kırklar Kilisesi'nde bir ayin, altta Mardin Melik Mahmut (Savurkapı) Camii, sağda Midyat Mor Gabriel Manastırını apsis görüntüsü
Above, Mass at Mardin Kırklar Church, below Mardin Melik Mahmut (Savurkapı) Mosque, right Apse of the Midyat Mor Gabriel Monastery

Mardin Ulu Camii ve Mezopotamya Ovası

Mardin Ulu Camii (Grand Mosque) and the Mesopotamian Plain

Mardin'in dokuz mahallesi vardı. Dokuz mahallede dokuz farklı etnik gruba sahip insan yaşardı. Dokuz farklı inanca sahip insanların bir arada kardeşçe yaşadığı dünyanın en derin ve iddialı kentlerinden biridir Mardin. Dinlerin, dillerin kavşak noktası Mardin'dir. İsmine de baktığımız zaman din ekseninde dönen bir kent. İnançların, mabetlerin kenti.

—Ekrem Arslan, Gazeteci

There used to be nine districts in Mardin. People from nine different ethnic groups lived in all of these nine neighborhoods. Mardin is one of the rare and impressive cities on the face of the earth where people of nine different faiths lived together in peace. Mardin is a crossroads of religions and languages. Even its name, which contains "ardin", which means "to give" in Turkish, is the axis on which the city turns to a city of faiths and temples.

—Ekrem Arslan, Journalist

En üst solda Midyat Mor Gabriel Manastırı mezar taşı, en üst sağda Savur Dereiçi Köyü Mor Yuhanno Kilisesi, sağda Midyat Mor Gabriel Manastırı çan kuleleri, üst solda Süryani bir aileye ait mezarlık

Top left, Gravestone at Midyat Mor Gabriel Monastery. Top right, Mor Yuhanno Church in Savur Dereiçi Village. Right, Belltowers at Midyat Mor Gabriel Monastery. Top left, A tomb belonging to a Syriac family

Mardin'de Hristiyanlığın Yayılışı

Hristiyanlık Mezopotamya'da 3. yüzyılda yayıldı. Bu yeni din Güneydoğu Anadolu'da; Urfa, Sincar ve Tur Abidin'de, dünyadan el etek çekmiş, tek başına yaşayıp hayatlarını teffeküre adanmış keşiş ve zahitler tarafından temsil ediliyordu. Hristiyanlık yayılmaya başlarken İsa'nın seçtiği 72 müjdeciden biri olan Mor Aziz, Urfa'nın putperestlikten Hristiyanlığa geçmesini sağladıktan sonra Nusaybin'e uzandı ve Hristiyanlığı burada da yaydı.

Günümüzde bu manastırlardan bir bölümü ayakta kalmış ve halen yaşamını sürdürmekte. Bugün Mardin yöresindeki Hristiyan cemaatinin büyük bir bölümü Süryani, Kadim, Ortodoks ve Monophysit (Tek Tabiat) inancına bağlıdır.

The Spread of Christianity in Mardin

Christianity spread throughout Mesopotamia in the 3rd century. The new religion was represented in southeastern Anatolia, in Urfa, Sincar and Tur Abidin, by monks and ascetics who had withdrawn from the world and devoted their entire lives to meditation. One of the 72 heralds chosen by Jesus Christ as Christianity was spreading was Mor Aziz, who was instrumental in the conversion of Urfa, from total worshiping to Christianity. Mor Aziz then moved onto Nusaybin (present-day Nusaybin) to spread Christianity there as well.

Today, some of these monasteries are still standing and open for worship. The majority of the Christian communities in the Mardin region rely almost of Syriac, Orthodox and Monophysite.

Mardin mimarisi ile öne çıksa da aslında bir eğitim kentidir. Kurulduğu ilk yıllardan beri Mezopotamya'da dini eğitimin merkezi olmuştur. Zinciriye ve Kasımiye Medreseleri İslami din eğitimi için önemli bir merkez olurken, Deyrulzafaran Manastırı da Süryaniler için dünyadaki en önemli dini merkezlerden biridir.

Süryani tarihçilere göre Mardin'deki Deyrulzafaran Manastırı'nın temelleri milattan önceye dayanıyor. Bugünkü halini 18. yüzyılda alan manastırın içine, Roma İmparatorluğu döneminde kiliseler inşa edilmeye başlandı. Persler, 363 yılında Mardin'i Roma İmparatorluğu'ndan alınca, Romalıların boşalttığı manastıra Süryaniler yerleşti.

Although Mardin is known predominantly for its architecture, it is also a city of education. Since its early years, Mardin has been the center of religious education in Mesopotamia. While the Zinciriye and Kasımiye Madrasahs are important centers of Islamic religious education, the Deyrulzafaran Monastery is one of the world's most important religious centers for Syriacs.

According to Syriac historians, the foundations of the Mardin Deyrulzafaran Monastery were laid before the first millennium. Although the monastery acquired its present form in the 18th century, churches began to be constructed during the Roman Empire rule. When the Persians took control of Mardin from the Roman Empire in 363, Syriacs settled into the monastery vacated by the Romans.

Deyrulzafaran Manastırı (Mor Hananyo)

Deyrulzafaran Manastırı, M.Ö. güneş tapınağı, sonra da Romalılar tarafından kale olarak kullanılan bir kompleks üzerine inşa edilmiş. Romalılar bölgeden çekilince Mor Şeymun bazı azizlerin kemiklerini buraya getirterek kaleyi manastıra çevirtmiş.

Mardin'in merkezine yakın, ovaya hakim bir dağ yamacına kurulan manastır 640 yıl boyunca, 1932 yılına dek, Süryani Ortodoks patriklerinin ikametgahı oldu. O dönemde Mor Şeymun Manastırı olarak bilinen yapı, Mardin ve Kefertüh Metropoliti Mor Hananyo'nun 793 yılından başlayarak büyük bir onarıma girişmesinden sonra Mor Hananyo Manastırı adını aldı. 15. yüzyıldan sonra da, manastırın etrafında yetişen zafaran (safran) bitkisinden dolayı Deyrulzafaran (Safran Manastırı) adıyla anılmaya başlandı. Dünyanın dört bir yanına dağılmış olan Süryaniler, Mardin Metropoliti'nin ikametgahı olan Deyrulzafaran Manastırı'nı dua ve bereket almak için her yıl ziyaret ediyorlar.

Deyrulzafaran Monastery (Mor Hananyo)

The Deyrulzafaran Monastery was constructed over a site that served as a temple for sun worshippers before the first millennium, and was later used as a fortress by the Romans. When the Romans withdrew from the area, Mor Şeymun brought the relics of certain saints here and transformed the fortress into a monastery.

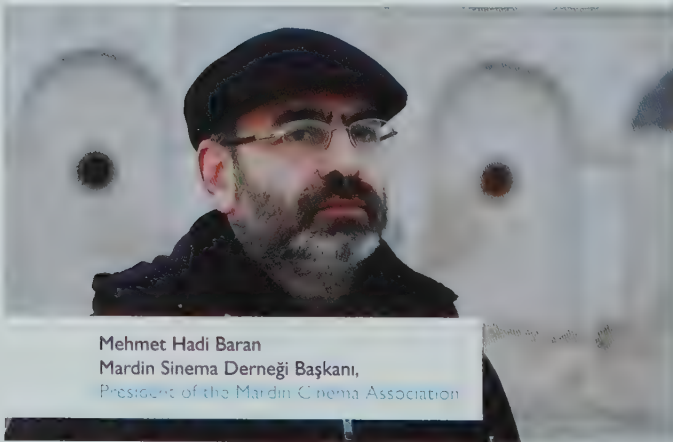
Close to the proximity of Mardin's city centre, on the slope of the mountain overlooking the plain, the monastery served as the residence of the Syriac Orthodox patriarchs for 640 years until 1932. After the structure known as the Mor Şeymun Monastery underwent major restoration initiated in 1931 by Mor Hananyo, the Metropolitan of Mardin and Kefertüh, it became known as the Mor Hananyo Monastery. After the late tenth century, due to the saffron (zafaran) plants that grew in the surroundings of the monastery, it gradually became known as the Deyrulzafaran (Safran) Monastery. Syriac Orthodox Christians from all (corners) of the earth gather here every year to visit the monastery and residence of the Metropolitan of Mardin, and to pray for growth and abundance.

Burası çok kadim bir kent. Ben bu kenti tahammül kenti olarak nitelendiriyorum. Hristiyanı, Müslümanı, Yezidisi, Keldanisi, Kürdü, Türkü, Arabı, Süryanisi ve Ermenisi ile bir arada, birbiri ile yaşama becerisini gösteren bir kent. Birbirimizi sevmek zorunda değiliz ama birbirimize tahammül etmek durumundayız, birbirimizi saygı çerçevesi içinde ağırlamak durumundayız. Onun için ben tahammül olarak nitelendiriyorum. Hoşgörüyü gelince ben hoşgörü kenti olarak görmüyorum, hoşgörü bir lütuftur, ben bu lütfu kabul etmiyorum. Biz zaten misafirperver, ağırlamasını, insanları onore etmesini bilen bir kentiz.

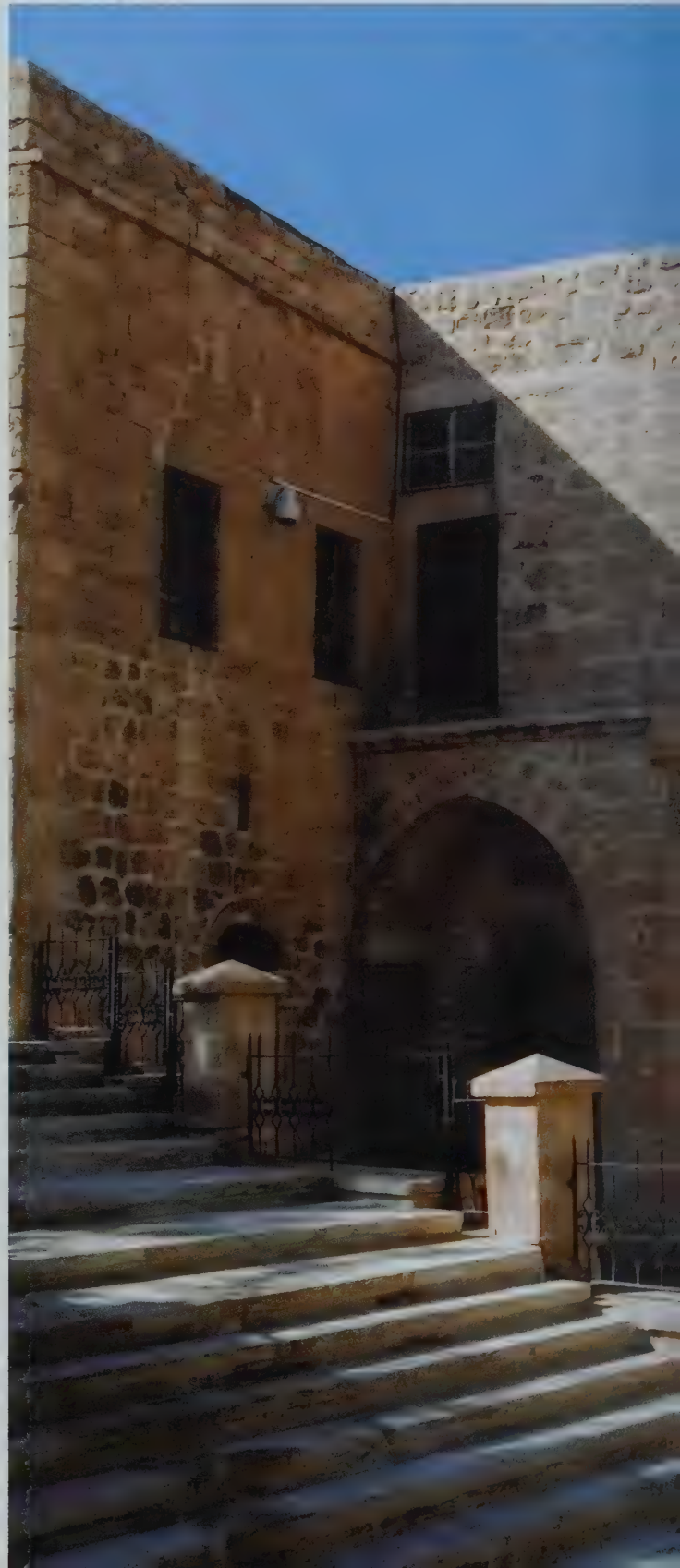
—Mehmet Hadi Baran, Mardin Sinema Derneği Başkanı

This is a city of tolerance. I describe this city as tolerance. It is a city that has accepted all religions. Christians, Muslims, Kurds, Turks, Arabs, Assyrians and Armenians live together. We do not have to love each other, but we are obliged to accept each other. We are obliged to accept each other within the limits of tolerance. This is not a city of tolerance. All for tolerance. I don't see this as a city of tolerance, because tolerance is a form of condescension, an inferiority complex. We are not a city of condescension, a city we know how to receive and give.

Mehmet Hadi Baran, President of the Mardin Cinema Association

Mehmet Hadi Baran
Mardin Sinema Derneği Başkanı,
President of the Mardin Cinema Association

Hatuniye Medresesi

Hatuniye Medresesi'ni Artuklu Hükümdarı Necmeddin Alp'in karısı Sitti Radviye Hatun'un 1183'te yaptırdığı iddia ediliyor. Cami içinde Hz. Muhammed'e ait olduğu kabul edilen bir ayak izi bulunuyor. Bu sandukalar yöredeki Artuklu eserlerinin en önemlilerinden biri olan bu medreseyi daha da ayrıcalıklı bir konuma sokuyor.

Hatuniye Madrasah

It is claimed that the Hatuniye Madrasah was commissioned in 1183 by the consort of Sitt Radviye Hatun, wife of the Artukid ruler Necmeddin Alp. The madrasah contains what is accepted to be the footprint of the Prophet Muhammad. The inscription put this madrasah, one of Artukid's most important works of architecture, in an even more privileged position.

Bir güvercin düşünüyorum, o güvercini kaleden aşağıya uçsuz bucaksız uçarken görüyorum. Güvercin barışı, özgürlüğü, insanın ufkunun sınırlanmayacağı düşünce özgürlüğünü anlatıyor.

Mardin'de herkese, farklı kültürlerin yaşamlarını sürdürebilecekleri, insanların temel hak ve özgürlüklerine, dini inanışlarına ya da farklı özelliklerine dokunulmayacağı, insan onurunun kutsal olduğu ifade edilir.

—Mehmet Beşir Ayañoğlu, Mardin Belediye Başkanı

I think of a dove, and I see it endlessly descending in flight from the fortress. The dove symbolizes peace, freedom, the impossibility of limiting the horizon of a human's freedom of thought.

In Mardin, it represents for everyone a place where different cultures can pursue their lives, where people will not have their basic rights, freedoms, religious beliefs, or different characteristics affected. It represents a place where human honor is sacred.

—Mehmet Beşir Ayañoğlu, Mayor of Mardin

Her şehrin bir şahin tepesi vardır. Şehrin tüm kente hakim olan noktasına şahin tepesi adı verilir ve kenti izlemek isteyenler o tepeden seyre dalar. Mardin'in ise kendisi bir şahin tepesidir. Uçsuz bucaksız Mezopotamya Ovası'na bir şahin gibi konmuş, kanatlarını Anadolu'ya doğru açmıştır. Mardin'in her evi, her çatısı tek başına bir şahin tepesidir. Pencere aralandığında hava değildir içeri giren, gökyüzünün kendisidir. Ve gökyüzü altında Mardin'e dair her şey Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi'yle daha da anlam kazanıyor. Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi Mardin'in değişimine değer katıyor.

Every city has a hilltop falcon's nest. That is a place that overlooks the entire city and where people who want to observe the city go. The city of Mardin itself is a falcon's nest. It rests like a falcon, overlooking the immense plain of Mesopotamia, with its wings extended towards Anatolia. Every home, every rooftop in Mardin is in itself a falcon's nest. It is not the air that enters when the windows are opened, but the sky itself. And under that sky, everything in Mardin gained an even deeper meaning with the presence of the Sakıp Sabancı Mardin City Museum, enriching the transformation taking place in.

Mardin kent kültürü bu kubbelerin altında sergileniyor
Mardin's urban culture is displayed beneath these domes

Müzeye Giden Yol
The Road to the Museum

BİR DEĞİŞİM HİKAYESİ: İNSANA DOKUNMAK

Derin bir ağlama hissi. Çocukluğumdan beri benim bütün hayalim o meydanın o çok özendiğim Avrupa'nın eski kentlerindeki gibi bir meydana dönüşmesiydi, bunları hayal ediyordum.

—Prof. Dr. Serdar Bedii Omay,
Mardin Artuklu Üniversitesi Rektörü

Gözyaşları her zaman mutsuzluktan dökülmez. Bazen bir hayal gerçekleşir, mutluluğun son ifadesi gözlerden dökülür. İşte dökülen o gözyaşının içinde, umut, inanç, sabır ve emek vardır.

Mardin Artuklu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Serdar Bedii Omay bu gözyaşlarını Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi'ne adım attığında döktü. Çünkü Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi'nin içerisinde o gözyaşının içinde olan her şey vardı. O gün, o mutluluk gözyaşı da Mardin için akan nehre bir damla olarak eklendi.

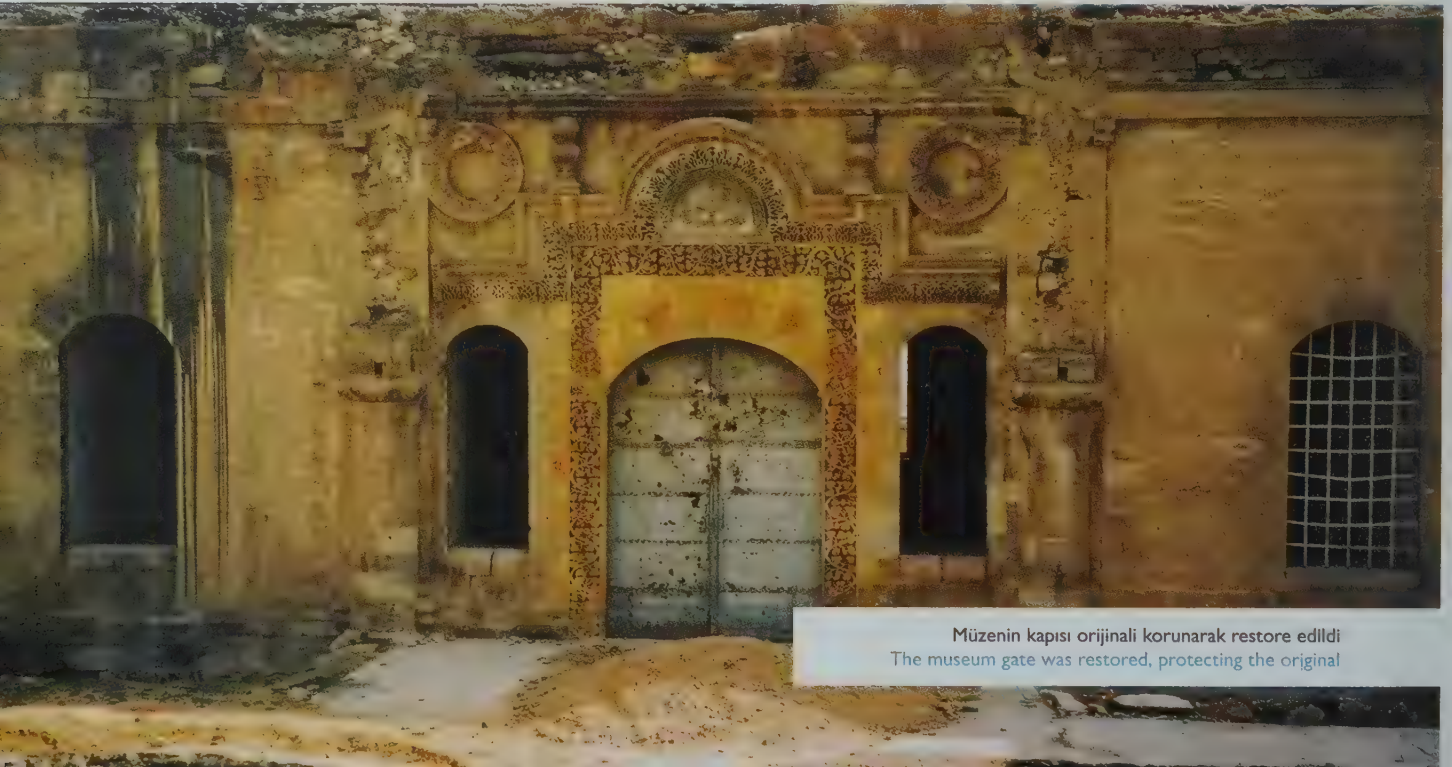
A TALE OF TRANSFORMATION: TOUCHING PEOPLE'S LIVES

A deep desire to weep. Throughout my entire childhood, my dream was to see that plaza transform into a square like those in European cities that I admired so; that was what I was dreaming about.

—Prof. Dr. Serdar Bedii Omay,
Mardin Artuklu University Rector

Tears are not always shed in sadness. Sometimes a dream comes true, and the final expression of happiness flows from the eyes. Within those tears are hope, faith, patience and effort.

Mardin Artuklu University Rector Prof. Dr. Serdar Bedii Omay shed those tears when he set foot in the Sakıp Sabancı Mardin City Museum, because everything contained in those tears were present at the Sakıp Sabancı Mardin City Museum. The tears of happiness shed that day added a drop to the river that flows for Mardin.

Müzenin kapısı orijinali korunarak restore edildi
The museum gate was restored, protecting the original

Her öykünün sonunda tek nokta olsa bile, öykünün sonundaki o noktaya gelene kadar birçok çeşitlilik, aynı öyküde buluşur. Nasıl ki öykü kelimesi dahi dört harften oluşuyorsa, her öykü de farklı akarsuların nehirlerde buluşması gibi, farklı unsurların katılımıyla oluşan bir hikayedir. Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi de işte bu büyük nehri beslemek ve daha da büyütmek için yola çıktı.

Although every tale ends with a single period, numerous different elements come together by the time one reaches the end of a tale. Just as the word "tale" consists of only four letters, in every tale, different streams merge into rivers and different elements combine to develop a story. The Sakıp Sabancı Mardin City Museum has set out to nourish that river and to widen it

Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi'nin bir yüzü Mezopotamya'ya bir yüzü Mardin'in tarihine bakıyor
One facade of the Sakıp Sabancı Mardin City Museum looks onto Mesopotamia and the other looks to Mardin's history

Kent müzesi olgusu şöyle gelişti; kentin tüm öğelerini, kültürel mirasını barındıran özel bir kentsel bellek oluşturmak amacıyla, kent müzesinin oluşturulması zorunlu hale gelmişti. Mardin'in yol haritası içinde, Mardin'de bir kent müzesi gerçekleştirme düşüncemiz hep bizim dilimizdeydi. Gerçekleştirmeliydik, ÇEKÜL Vakfı'nın Başkanı Metin Sözen hocamızla görüştük. Metin hocamızın rahmetli Sakıp Bey'le yaptığı görüşmelerde, Sakıp Sabancı "Hocam Güneydoğu'dan çok güzel haberler geliyor, Mardin'den çok güzel haberler geliyor. Eğer bizim düşüncelerimize isteklerimize uygun bir şey olursa, biz de üzerimize düşen görevi yaparız" demiş.

Abdülhamit döneminde yapılan, önce Süvari Kışlası sonra Askerlik Şubesi olarak kullanılan o binayı kent müzesi haline getirmemiz gerekiyordu. Dolayısıyla biz bunu gerçekleştirdik.

This is how the city museum came into being. It had become a necessity for Mardin to establish a museum in order to preserve its cultural heritage and develop a sense of urban history. We had always spoken of the need to realize an urban museum in our road map for Mardin. We needed to do this, and we spoke with Metin Sözen, president of the ÇEKÜL Foundation. In a meeting with the late Sakıp Sabancı, Mr. Sabancı said, "We are hearing very good news from the Southeast, and very good things about Mardin. If there is anything that is in accordance with our ideas and desires, we would be willing to do whatever is necessary."

There was a building that had been constructed during the reign of Sultan Abdülhamit and that had been used as a Cavalry Barracks and subsequently as a Military Processing Center, which we wanted to transform into our city museum. And so we did.

O zamanki İstanbul Valisi, şimdiki Mardin Milletvekili Muammer Güler'den bu düşüncemizi Sakıp Bey'e iletmesini rica ettik. Gerçekten Sayın Valimiz, hastanede yatariken, Sakıp Bey'e geçmiş olsun ziyareti anında bu düşünceyi götürmüştü. Sakıp Bey demiş ki "Vali Bey yapalım ama şu anda Kandilli Lisesi'ni bitiriyoruz. Ondan sonra bakarız, bizim de üzerimize düşen bir görev varsa yaparız."

Biz bundan büyük heyecan duyduk ama kısa bir süre sonra Sakıp Bey hayata gözlerini yumdu. Bir süre tabii bizim bu düşüncemiz askıda kaldı.

Bir süre sonra bu düşünce, Muammer Güler ve Metin Sözen tarafından Güler Sabancı nezdinde gündeme getirilmiş, Sakıp Sabancı'nın konuya olumlu baktığını bilen Güler Sabancı, projeyi Dilek Sabancı ile paylaşarak, sahiplenmesini teklif ettiğinde olumlu yanıt almış.

At the time, the Minister of Culture, Muammer Güler, asked the Istanbul Governor, Sakıp Bey, to convey our idea to him. Sakıp Bey, while visiting his father-in-law, the Governor, in the hospital, brought our idea to him. Sakıp Bey said, "The Governor will do it, but we are finishing Kandilli High School. We will see later, if there is a duty on us, we will do it."

We were very excited about this, but for a short time, our idea remained on hold because Sakıp Bey passed away. For some time, of course, our idea remained on hold.

After a while, this idea was brought up by Muammer Güler and Metin Sözen in the presence of Güler Sabancı. Knowing that Sakıp Sabancı viewed the subject favorably, Güler Sabancı shared the project with Dilek Sabancı, who responded positively to the suggestion that she takes responsibility for the project.

Müzenin olduğu yapı Süvari Kışlası olarak kullanılıyordu
The building that is now the Museum was used as the Cavalry Barracks

Bu arada Ankara'da tüm valilerin katıldığı bir toplantı vardı. O toplantıda Dilek Sabancı da vardı. Önde oturuyordu, ben de arkasına geçtim. Muammer Güler'e dedim ki "Dilek Sabancı da burada, düşüncemizi Dilek Sabancı'ya anlatalım." Dilek Sabancı'yla konuştuk. Dilek Hanım da dedi ki "Ben babamın sözünü yerde bırakmam." Aynen bu tabirleri kullandı.

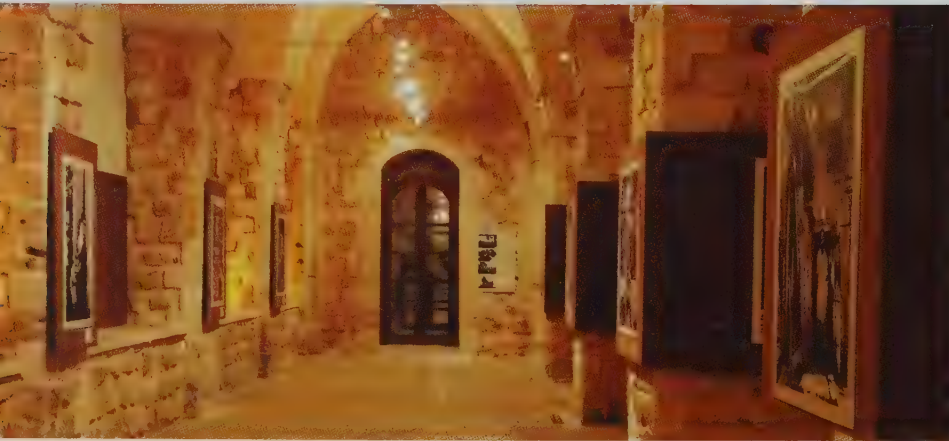
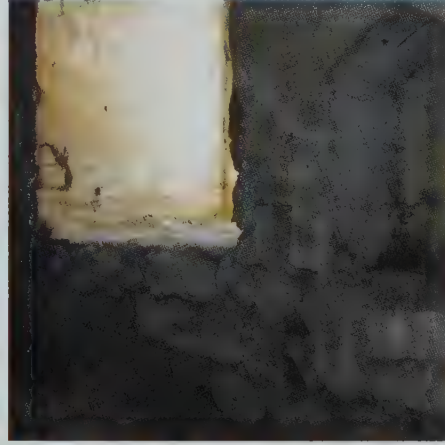
Ve bunun ardından Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi ve Dilek Sabancı Sanat Galerisi olarak protokoller hazırlanmaya başlandı.

—Temel Koçaklar, Mardin Eski Valisi (2000-2006)

Around that time, Ms. Dilek Sabancı was present at a meeting in Ankara attended by all the governors. She was seated in the front row, and I sat down behind her. I said to Muammer Güler, "Dilek Sabancı is here, let us tell her our thoughts about this idea." And so, we spoke about it with Dilek Sabancı. Her response was, "I won't leave my father's promise unfulfilled." Those were her very words.

It was after this conversation that the protocol preparations began for the Sakıp Sabancı Mardin City Museum and Dilek Sabancı Art Gallery.

—Temel Koçaklar, Former Governor of Mardin (2000-2006)

Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi'nin bir fikir olarak doğduğu aşamada çok heyecanlanmışım. "Gerçekten Mardin'e böyle bir eseri kazandırabilir miyiz?" diyordum. Geçen tüm süreçte herkes üzerine düşeni fazlasıyla yaptı ve Mardin rahmetli Sakıp Sabancı'nın vizyonu sayesinde unutulmaz bir eser kazandı. Bir Mardinli olarak bu oluşumun içinde yer almaktan ve İstanbul Valiliğim sırasında Mardin'e bu güzel eserin kazandırılmasına vesile olmaktan büyük bir onur duyuyorum.

Bugün Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi'nin Mardinliler tarafından sahiplenilmiş olmasını ve Mardin'de turizme önemli katkılar sağladığını görmek mutluluk verici.

—Muammer Güler, Mardin Milletvekili

Museum was born.

Would it really be possible for us to achieve such a monument for Mardin?" I asked myself. During the entire process everyone contributed their best efforts and more, and thanks to the vision of the late Sakıp Sabancı, Mardin has acquired an unforgettable work of art. As a Mardinian, I feel deeply honored to have taken part in this process and to have made a contribution to its realization during my governorship of Istanbul.

It brings me happiness to see that the Sakıp Sabancı Mardin City Museum has been adopted by Mardinians, as well as to see the important contributions the museum has made to tourism in Mardin.

Muammer Güler, Member of Parliament, Mardin

Bir söz ile çıkılan yolda hızla çalışmalara başlandı. Önce, 1887 yılında dönemin Diyarbakır Valisi Hacı Hasan Paşa tarafından Süvari Kışlası olarak yaptırılan, bir süre kışla olarak kullanıldıktan sonra Askerlik Şubesi olan ve 1991-2003 yılları arasında da Vergi Dairesi olarak kullanılan tarihi yapı, müze binası olarak seçildi.

Ermeni Mimar Sarkis Elyas Lole'nin tasarladığı iki katlı binanın ana giriş kapısını çevreleyen kemerde, yörede sıkça rastlanan asma dalı, üzüm salkımı motifi, giriş kemerinin üstünde II. Abdülhamit dönemi Osmanlı Tuğrası motifi yer alıyordu.

The journey that had begun with a promise was quickly underway. First the building for the museum was selected: the structure that had been built in 1887 during the governorship of Diyarbakır Governor Hacı Hasan Pasha as the Cavalry Barracks, which later functioned as a Military Processing Center and finally, from 1991 to 2003, served as the Tax Bureau.

The two-story building had been designed by the Armenian Architect Sarkis Elyas Lole; the main entry gate was framed by an arch decorated with vine leaves and bunches of grapes so frequently encountered in the region. The arch was crowned with a motif consisting of the Ottoman imperial monogram of Sultan Abdülhamid II.

Müzenin kapısının eski ve yeni hali
The museum gate, before and after

Son yıllarda metruk halde duran binada özenli bir restorasyon planı çıkartıldı.

26 Haziran 2006 tarihinde ise Sabancı Vakfı bünyesindeki Sakıp Sabancı Fonu ve Dilek Sabancı'nın maddi desteği ile restorasyon çalışmaları resmen başladı.

Restorasyon çalışmalarında tarihi binanın duvarları tek tek kazındı, sonradan yapılan eklentiler çıkartıldı. Binayı aslına uygun haline getirmek için plan dahilinde çalışmalar yapılırken, Dilek Sabancı Sanat Galerisi olarak hizmet verecek alt katta ise işçileri daha zor bir çalışma bekliyordu. Bir dönem Vergi Dairesi olarak kullanılan binanın alt katındaki tüm moloz yığınları dışarı atılırken, binanın toprak içinde kalmış kemerleri tek tek ortaya çıkartıldı.

A plan for the building restoration procedure was prepared, which had been in a derelict condition for some time.

On June 26th 2006, the restoration work formally began with the financial support of the Sakıp Sabancı Fund at the Sabancı Foundation and support from Dilek Sabancı.

During the restoration work, the walls of the historical building were scraped clean one by one, and later additions were removed. While they continued to restore the building to its original condition, an even more difficult job awaited the workers on the lower level, which would serve as the Dilek Sabancı Art Gallery. While all the piles of rubble that had accumulated on the lower floor that had been used for a while as a Tax Bureau were being removed, the arches of the building that had been covered with soil were revealed one at a time.

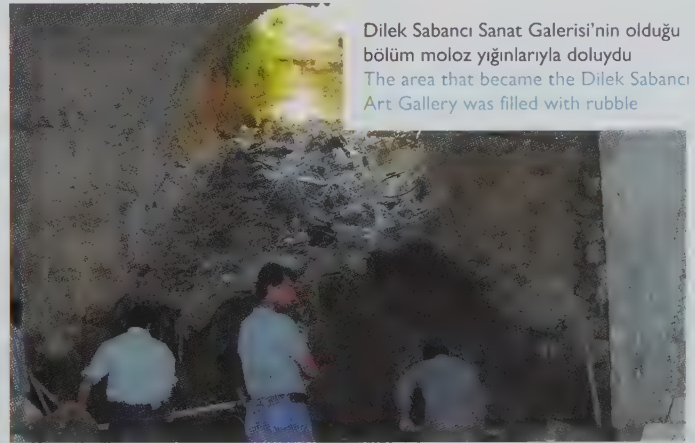

Bir dönem Vergi Dairesi olarak da kullanılan binanın alt katı, bugün Dilek Sabancı Sanat Galerisi olarak hizmet veriyor
The lower floor of the building that was once used as a Tax Bureau, today serves as the Dilek Sabancı Art Gallery

Binanın iç tarafındaki çalışmalar sürerken bir yandan da binanın dışında düzenleme çalışmasına başlandı. Yapının arka tarafında kalan ama bakımsızlıktan kullanılmayan kemerli yol temizlendi, aslına uygun olarak renove edildi. Daha sonra bu sokağa, müze binasının da mimarı olan, Mardin'de birçok tarihi esere imzasını atan Sarkis Elyas Lole'nin adı verildi ve Mimar Sarkis Elyas Lole Sanat Sokağı olarak halka açıldı.

the interior of the building, a as well. The arched road behind the building, long neglected and no longer in use was cleaned up and renovated to its original condition. Later, this road would be named after Sarkis Elyas Lole, the architect who had designed the museum building as well as numerous other historical buildings in Mardin; it was subsequently opened to the public as [Architect] Mimar Sarkis Elyas Lole Avenue of Art

Dilek Sabancı Sanat Galerisi'nin olduğu bölüm moloz yığınlarıyla doluydu
The area that became the Dilek Sabancı Art Gallery was filled with rubble

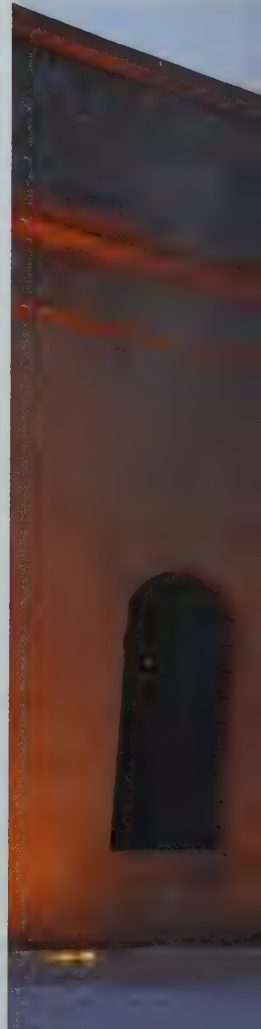

Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi binasında çok başarılı bir restorasyon çalışması yapıldığını düşünüyorum. Tarihi öğelere modern öğeler de katıldı. Türkiye'nin en başarılı restorasyon çalışmalarından bir tanesi olarak değerlendiriyorum, zaten sonuçta ortaya çıkan bina da fevkalade güzel oldu.

—Hasan Duruer, Mardin Eski Valisi (2009-2011)

I think that a very successful restoration job was completed for the Sakıp Sabancı Mardin City Museum. Both historical and modern elements were incorporated. I would consider it one of Turkey's most successful restoration projects; the building that finally emerged is phenomenally beautiful.

– Hasan Duruer, Former Governor of Mardin (2009-2011)

Restorasyon öncesinde üst tarafı Vergi Dairesine aitti. Alt tarafı ise tamamen hayvan barınağı olarak kullanılıyordu. Ve tabii bu yürek parçalıyordu. Basın mensubu olarak da sık sık haber yaptık, gündeme getirdik. Bu tür binaların özellikle turizme açılması yönünde bizim haberlerimiz, girişimlerimiz oldu.

—Ekrem Arslan, Gazeteci

Before the restoration, the upper level belonged to the Tax Bureau. The lower level was being used entirely as an animal shelter. This situation was, of course, heart rending. As members of the press, we frequently reported it in the news, putting it on the agenda. We created news items and initiatives to encourage the use of these types of buildings, in particular for purposes of tourism.

- Ekrem Arslan, Journalist

Bu binanın ayağa kaldırılması Mardin'de bir rol model oldu. Mardin'de belli başlı tarihi anıtsal yerler olan binaların bir rol model olmasını arzuluyorduk. Çünkü o bina ayağa kalkarsa diğer binaların sıraya gireceğini, restorasyon talepleri geleceğini ve bunun sonucunda da Mardin'in eski tarihi yapılarına kavuşacağını ümit ediyorduk. Bu konuda Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne de teşekkür etmek gerekir.

Renovating and restoring this building created a role model for Mardin. It was our desire to make role models from certain buildings of historical and monumental importance in Mardin. It was our hope that if that building was restored, other buildings would follow, proposals for renovation would ensue, and Mardin would finally recover its historical structures. On this subject, we need to offer our gratitude to the General Directorate of Foundations.

Müzenin arka sokağı da değişimden payını aldı
The restoration of the museum also affected the street behind the museum

Mardin’deki çoğu tarihi caminin restorasyonunda o tarihlerde başlamış olan uygulamalar var. Ulu Camii’de bir restorasyon çalışması var. Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi ile bir konsept oluştu. Tarihi yapıya geri dönme, tarihi yapıları ihya etme, restore etme, gün ışığına çıkarma, bunları potansiyel olarak turizme ve en önemlisi de Mardin halkına kazandırma yolunda çalışmalar başladı.

—Mehmet Beşir Ayanoğlu, Mardin Belediye Başkanı

During that time, other restoration projects began in Mardin, mostly in the form of the Ulu Camii. Restoration work at the Ulu Camii (Grand Mosque) got under way. The Sakıp Sabancı Mardin City Museum brought a new concept to the city. Projects have been in place to return historical buildings to their original forms, to restore and rejuvenate them, to bring them once more into the light of day, to benefit from their touristic potential, but most importantly for the people of Mardin

—Mehmet Beşir Ayanoğlu, Mayor of Mardin

Bir yandan restorasyon çalışmaları devam ederken bir yandan Mardin kent kültürünü yansıtacak objeler toplanmaya başlandı. Bu aşamada en büyük katkı müzeyi yıllarca yaşatacak olan Mardinlilerden geldi. Köy köy dolaşıldı, tarihi evlerde kalan geleneksel eşyalar kent müzesi için bir araya getirildi. Sandıkların içinde saklanan göz nuru emekler, evin en müstesna köşesine kaldırılan anılar, dedelerden çocuklara aktarılan Mardin dolu masallar, tek bir çatı altında toplansın diye günlerce nakış gibi işlenerek çalışıldı.

As the restoration work progressed, the task of collecting objects that would reflect Mardin's urban culture began simultaneously. At this stage, the greatest contribution was made by the people of Mardin. Visits were made from village to village, and traditional furnishings from historical houses were collected for the city's museum. Eye catching handwork emerging from storage chests, mementos from the most honored corners of homes, along with tales of Mardin passed from grandfather to grandchild; gathering them all together meaningfully under one roof was a collective effort.

Sakıp Sabancı Mardin K nt Müzesi'nde balmumu heykeller ile Mardin ev yaşamından örnekler sunuluyor
The Sakıp Sabancı Mardin City Museum presents scenes of Mardin home life enhanced with wax sculptures

Ben koleksiyonerim. Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi için etnografik eşyalar topladık. Kendi babamdan kalan eşyaları verdim, bu beni onurlandırdı, gururlandırdı. Geçmişimiz hayattayken ölümsüzleşti. Biz o eşyaların içinde insanların hayatlarından kesitler gördük. Demir kilit, demir anahtar aldık; onların içinde sanatkarın inceliğini, dürüstlüğünü gördük. Taşların içine oyulmuş o güzel kuşlar, güvercinler, ayetler, haçlar... Kenti en güzel o taşlar anlatır, abbaralar, taşlar, işlemler, onların bıraktığı izler.

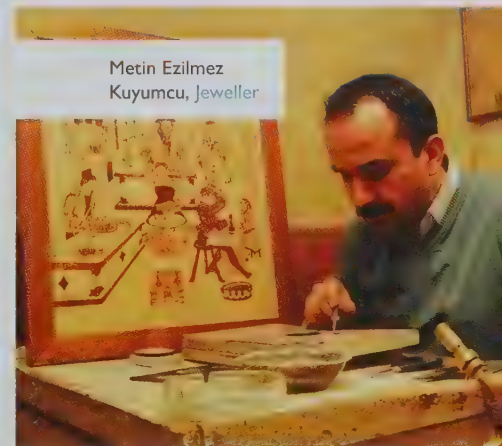
Evlerin içinde bırakılmış nakışlar, sözler var. O insanların iç dünyalarını keşfetme şansına sahip olabilirsiniz Mardin'de. Bir mihrabın içindeki o zengin motifleri görürsek, insanların yarına umutla işlediği çalışmaları görebiliriz.

—Metin Ezilmez, Kuyumcu

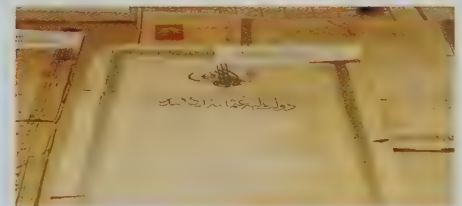
I am a collector. We assembled items of ethnographic interest for the Sakıp Sabancı Mardin City Museum. I personally gave items that I had inherited from my father; this was an honor for me and it made me proud. Our past was being immortalized while we were still living. We saw cross-sections of peoples' lives in those items. We received iron locks and iron keys; in them we saw the refinement and integrity of their artisans. Those lovely birds, doves, crosses, crosses carved in stone...Traces left behind by those tunnels, stones and carvings describe the city best

There are embroideries and inscriptions that were left behind in houses. You have the opportunity to discover the inner selves of Mardin's resident. Looking at rich motifs knitted inside a prayer niche, we can witness pieces of art made by people with a hope for tomorrow

—Metin Ezilmez, Jeweller

Metin Ezilmez
Kuyumcu, Jeweller

ANNEANNEMİN EVİ GİBİ AYNI

Üç yıl süren restorasyon çalışmalarının sonucunda 1 Ekim 2009 tarihinde Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi ve Dilek Sabancı Sanat Galerisi hizmete açıldı. Mardin'in coğrafyasının, tarihinin, mimari yapısının, ekonomisinin, içerisinde barındırdığı dinlerin ve yaşam kültürünün anlatıldığı müze kimi için kültür taşıyıcısı oldu, kimi için ise anneanesi, dedesi oldu.

EXACTLY LIKE MY GRANDMOTHER'S HOUSE

At the end of the three-year restoration project, the Sakıp Sabancı Mardin City Museum and Dilek Sabancı Art Gallery was opened to the public on October 1, 2009. The museum that describes Mardin's geography, history, architecture, culture, economy, and social structure is not only a museum for the people of Mardin, but also a cultural carrier for the city's grandmothers.

Müzeye girdiğimde kendimi evimde gibi hissettim, yatak odasında uyuyasım geldi, tek rahatsız eden herkesin orada olmasıydı. Aynı yani, bizde naif taşları var ya, müze de onlardan yapıldı. Sarı bir hava katıyor ortama. Beyaz ışık açılrsa bile sarı ışık katıyor, anneannemin evinde de bu var, anneannemin evi gibi aynı hava.

Çok güzel yapılmış un dövme değirmeni var gerçekten olduğu gibi. İnsan bunları görünce o anlara gidiyor. Bal mumundan heykeller tıpkı insanlar gibi. Dedem bak işte dedem orada oturuyor. Heykeller gerçek gibi...

—Zühre Dirim, Öğrenci

The moment I entered the museum, I felt at home. I would have been terrified to go to sleep in the hallway if it hadn't been built the people there. It was exactly the same atmosphere in my house (one we have). That's what the museum is built with. It just has a very kind of a yellowish atmosphere. Even if you turn on a white light, it projects a yellow light. It's like being in my grandmother's house. It's exactly the same atmosphere as my grandmother's house.

There is a beautifully made and big grinding stone just behind the river. When you see these things, it takes you back in time. The wax sculptures are exactly like real people. Like my grandmothers, there is my grandfather sitting there. The sculptures are so realistic.

—Zühre Dirim, Student

Yarım yüzyılı aşkın bir süredir Mardin üzerine ayrıntılı çalışma ve desteklerimizin “yol haritası”nın gerçekleşmesiyle ulaştığı sonuçlar Mardin için mutluluk konusudur. Kamu-yerel-sivil-özel birlikteliğe dayalı bu çabalar Dünya Miras Listesi’ne girme hedeflerini de güçlendirmiş bulunmaktadır. Yalnız Mardin merkezinde değil, başta Midyat olmak üzere köylere kadar uzanan çabalarımız yakında, hazırlanmakta olan tüm doğal ve kültürel varlıkların envanteri ile bütünleşecektir. Böyle bir süreçte, uzun yıllardır savunuculuğunu yaptığımız, kentlerin bellek merkezi olan “Kent Müze ve Arşivleri Programı” ile Türkiye’nin diğer kentlerinde ulaştığımız sonuçların somut ve özgün bir ifadesi olan Mardin Kent Müzesi bir “simge değeri” taşımaktadır.

The success of our initiatives to see of the extensive interviews, conducted to create a “road map” for Mardin Museum, has not been an easy matter to do. These efforts, based on the synergy of government, local government and private sector, are still continuing and we are working hard to create Mardin as a list of World Heritage sites. Our endeavors extend outside the limits of Mardin (including Midyat) to villages beyond, and will become a part of the history of Anatolian cultural sites. With this success, the Mardin City Museum, as a symbol of our concrete and formal expression of the achievement of our longstanding goal of the “Urban Museums and Archives Program” that will serve as the repository of urban memory for Turkey’s cities.

Bu oluşumda, rahmetle andığım değerli dostum Sakıp Sabancı'nın duyarlı yaklaşımı ve ardından Dilek Sabancı ve Türkan Sabancı'nın gösterdiği tutarlı destek, yaşamım boyunca unutamayacağım bir anı olmuştur. Güler Sabancı'nın süreci başarılı bir biçimde sonuçlandırma iradesi, Hüsnü Paçacıoğlu'nun her aşamadaki değerli katkıları bu oluşumu farklı bir boyuta taşımıştır. Özellikle Temel Koçaklar, Mehmet Kılıçlar, Hasan Duruer ve Kemal Nehrozoğlu'nun sürekliliği sağlayan çabaları, Muammer Güler'in tüm kesimlerle kurduğu sıcak ilişkiler, bu noktaya gelinmesini sağlayan özenli ve özverili katkılarıyla MAREV (Mardinliler Eğitim ve Dayanışma Vakfı) yetkilileri, Y. Mimar Restoratörler Metin Keskin ve Nüvit Bayar, iş adamı Sabahattin Evrensel ve dönemin Belediye Başkanı Metin Pamukçu'yu anmayı kaçınılmaz bir görev bilmekteyim. Açıldığı tarihten bu yana birbirinden önemli sergilerle sürekliliği sağlayan Sabancı Vakfı yetkililerini içtenlikle kutluyorum.

Müzenin örnek olma özelliğini koruyacağına umudum tamdır.

—Prof. Dr. Metin Sözen, ÇEKÜL Vakfı Başkanı

The following response of my beloved friend Sakıp Sabancı, passed away in 2011, and the subsequent assistance and support provided by Dilek Sabancı and Türkan Sabancı, the remaining alive loved ones, were the main reason of my life. The determination of Güler Sabancı to have the project to a successful conclusion and the support and assistance of Hüsnü Paçacıoğlu of every stage of the project made this formation to be a uniquely different project since the beginning. It is impressive to mention the names of Temel Koçaklar, Mehmet Kılıçlar, Hasan Duruer and Kemal Nehrozoğlu who provided continuity to the project, the warm relationships established by Muammer Güler, my friend and a special contributor of the MAREV (Mardin Education and Dayanışma Vakfı) and the efforts, fraternal assistance, Metin Keskin and Nüvit Bayar, the businessman Sabahattin Evrensel and former Mayor Metin Pamukçu who try to make every contribution in their own ways to the Sabancı Foundation who have continued to support the transition by sponsoring important exhibitions. In other words, since the museum opened its doors,

I have the utmost hope and confidence that the museum will maintain its character as a model.

—Prof. Dr. Metin Sözen, President of the ÇEKÜL Foundation

Mardin'de manastırlar, medreseler, eski dönemlerden kalan kiliseler, camiler var. Mardin'in çok özel bir mimari yapısı var. İnanılmaz güzel taş oymacılık, el sanatları, ağaç oymacılığı, gümüş telkari işlemeciliği bunların hepsi bizim çok önemli kültürel değerlerimiz, bunlar gün ışığına çıktı.

Yine Mardin'de 2000'li yıllarda tek bir taş atölyesi vardı. Yusuf diye bir taş ustamız vardı, çok kenarda kıyıda bir yerde mezar taşlarını oyardı. Daha sonra Yusuf ustamızın çok güzel eserleri oldu. Bunlar örnek oldu, taş işleme kursları, gümüş işleme kursları açıldı. Avrupa Birliği (AB) kaynaklarından yararlandı, onların imkanlarıyla bir takım çalışmalar yapıldı. Mardin gerçekten hak ettiği yerlere doğru yürümeye, koşmaya başladı.

—Temel Koçaklar, Mardin Eski Valisi (2000-2006)

There are monasteries, madrasahs, churches and mosques from ancient times in Mardin. The city has a very special architectural quality. Incredibly beautiful stone carving, handicrafts, wood carving, silver filigree craftsmanship; all of these cultural values that are so important to us have emerged into daylight.

In the early 2000s there was only a single stone shop in Mardin. We had a master stone artisan named Yusuf, who used to carve gravestones in an out-of-the-way location. Later on, our Master Yusuf produced some extremely beautiful works. These became exemplary works, as stone-carving courses and silverwork classes were opened in the city. We took advantage of European Union (EU) resources, and a number of projects were undertaken. Mardin really is beginning to walk, even run, towards where it deserves to be.

—Temel Koçaklar, Former Governor of Mardin (2000-2006)

Müzenin toplam alanı; ofis mekanları, hediyelik eşya, konferans salonu, depolar ve atölyeler gibi ek alanlar da dahil olmak üzere 3.245 metrekare olarak düzenlendi. Binanın üst katında yer alan Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi'nde, Mardin Müzesi'nden ödünç alınan eserler, Mardinliler Eğitim ve Dayanışma Vakfı (MAREV) tarafından bağışlanan eserler ile Mardinlilerin müzeye bağışladığı ve Mardinlilerden satın alınan eserlere yer veriliyor.

Mardin'de bir kent müzesinin doğuşu herkesi heyecanlandırdı. Bu heyecanı ilk toplantılardan beri duyan isimlerden biri de Sabancı Üniversitesi Sakıp Sabancı Müzesi Müdürü Dr. Nazan Ölçer'di. Ölçer, bir müzenin kente yapacağı o sihirli dokunuşu ilk andan beri içinde hissedenlerden biriydi:

Mardin Süvari Kışlası'nın Sabancı Vakfı tarafından restore edilmesi hususunun tartışıldığı ilk toplantılardan birine, Vakıf Başkan Yardımcısı Hüsnü Paçacıoğlu'nun daveti üzerine katıldım ve bu binanın bir Kent Müzesi olarak Mardin'e kazandırılması düşüncesini bu toplantıdan itibaren bütün yüreğimle benimsedim.

The total area of the museum, including additions like offices, a gift shop, a conference room, depots and workshops, comes to 3,245 square meters. At the upper level, the Sakıp Sabancı Mardin City Museum displays items on loan from the Mardin Museum and items donated by Mardin Education and Dayanışma Vakfı (MAREV). There are also items which were purchased from citizens, as well as those that were donated to them on display.

The birth of an arts museum in Mardin excited everyone. One of the first people to experience this excitement from its inception was the Sabancı University Sakıp Sabancı Museum Director Dr. Nazan Ölçer. She was one of those who felt, from the very first moment, the magical effect that this museum could have on the city.

I was invited by Husnu Paçacıoğlu Vice President of the Sabancı Foundation, to attend one of the early meetings at which the restoration of the Mardin Cavalry Barrack was being discussed. From that meeting onwards I embraced with all my heart the idea of transforming this building into a City Museum for Mardin.

Binanın onarım aşamaları ve bir müzeye dönüştürülürken gereken mekansal ihtiyaçlarını Sabancı Üniversitesi Sakıp Sabancı Müzesi çalışanları ile birlikte yönlendirdik. Bu son derece heyecan verici süreci teknik ekip ve uzmanlarla oluştururken, Mardin için yepyeni bir Müze konseptinin doğuşuna da şahitlik ettik.

Mardin gibi geçmişi tarihin erken dönemlerine inen, pek çok uygarlığın iz ve farklı inançlarını günümüze kadar saklamış, hatta en eski dillerin bile hala konuşulduğu bu kentin anılarının saklanması ve anlatımını, geleceğe dönük mutlak bir borç telakki ettik.

Kentin köklü ailelerinin büyük kentlere göçtüğü; yaşadıkları konakların otele dönüştüğü, buna karşılık bu sınır coğrafyasındaki çalkantılar sonucu boşaltılan kırsal alanlardan gelen, kente yabancı kalabalıkların kentin iç ve yakın çevresine yığıldığı bir evrede, bu bilgi aktarımının Mardin’in gelecek kuşaklara ulaşması açısından büyük önem taşıdığına inandık.

The process of the restoration and transformation, for its transformation into a museum was guided with the Sabancı University Sakıp Sabancı Museum. As this intensely exciting process was conducted by the technical team and experts, we witnessed the birth of a brand new museum concept for Mardin.

We considered it our absolute debt to the future to preserve and display the thousands of years like Mardin, a city whose inscribed history goes back to the ancient times, a city that has witnessed and protected the traces of many different civilizations and beliefs until the present day, a city where even the oldest languages are still spoken.

In a city where rural life has migrated to the big cities, when the mansions they lived in were transformed into hotels and the emptying of rural areas due to imbalance in the borderlands resulted in a flood of migration into and around the city by a population with no familiarity with the city, we believed in the importance of conveying this knowledge to Mardin's future generations.

Yola çıktığımızda onarımı tamamlanmış, bütün ihtiyaçlara cevap verecek mükemmel bir binamız vardı ama içine koyacağımız fazla bir malzemeye sahip değildik. Bu aşamada ülkemizde örneği fazla görülmeyen emsalsiz bir hemşehrilik bilinç ve seferberliğine şahit olduk. Baştan itibaren projemizi desteklemiş Mardin Eski Valisi Hasan Duruer ve MAREV'in önderliğinde Mardin evlerinden, iş yerleri ve unutulmuş sandıklardan taradığımız onlarca malzeme, geçmiş zamanların ev eşyası ve yüzlerce fotoğraf ve ses kaydı toplanıp önümüze yığıldı. Onların müzedeki geleneksel yaşam alanlarına uygulanması ve köklü el sanatlarının canlandırılması ile belgesel filmler aracılığıyla aktarımını kalabalık bir ekip olarak büyük heyecanla gerçekleştirdik.

With the project well under way, we had a perfect building whose restoration was complete and met all our needs, but we did not have much to put inside it. It was at this stage that we witnessed a unique sense of citizenship and mobilization, the likes of which is rarely seen in our country. Under the leadership of former Governor of Mardin, Hasan Duruer and MAREV, who supported our project from the very beginning, an enormous number of items were collected from homes, places of business and forgotten trunks in Mardin, from household furnishings of bygone days to hundreds of photographs and audio recordings. With these materials our enthusiastic team was able to display traditional living areas, enlivening the presentation of long-established crafts, and communicating history and information by means of documentary films.

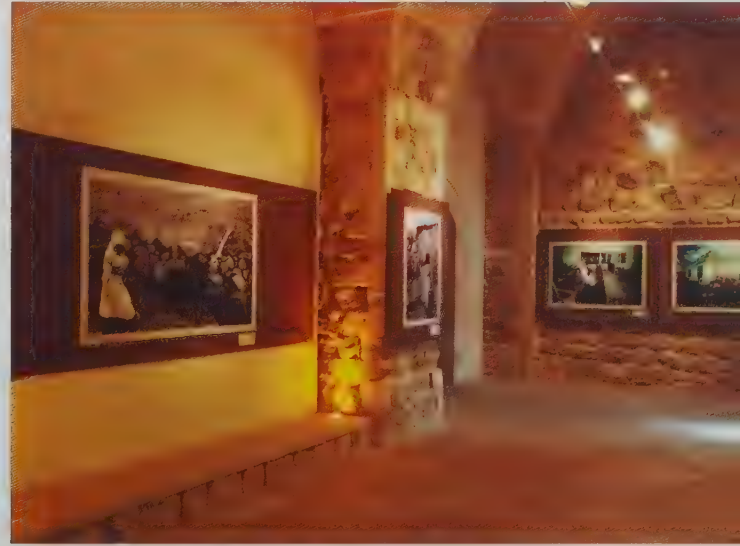

Mardinliler bu yeni, onlara “kendi geçmişlerini anlatan” müzeyi çok sevip benimsediler. İlk günden itibaren kalabalıklar halinde gelen ziyaretçilerin sayısı çabucak binlerce kişiye ulaştı; Müze içinde başlatılan eğitim programları, çeşitli ilgi alanlarına seslenen kurs ve dersler akşam saatlerine dek sarkarak, sosyal yaşamda yeni bir pencere açtı. En önemlisi de müze, kentin sakinlerine gurur duyacakları bir geçmişleri olduğunu, en sıradan addedilen malzemenin bile, bu geçmişin bir parçası olarak “saklanma” değeri taşıdığını anımsattı.

Müzenin alt katında yer alan Dilek Sabancı Sanat Galerisi İstanbul'dan gelen önemli sanatçıların resim ve fotoğraf sergileriyle kente farklı bir soluk getirdi. Gelen her yeni sergi, onlara yeni sanatçıları, yeni dünyaları tanıttığı gibi, onları uzaktaki kentlerin sanat ortamına da yakınlaştırdı.

Mardinians were delighted with this new museum that “told them their own history” and were quick to embrace it. The number of visitors who came from the very first day soon reached the thousands; the educational programs initiated in the museum provided courses and lessons that appealed to a variety of interests and extended into the evening hours, opening a new window onto social life. Most importantly, the museum reminded inhabitants of the city that they had a history to be proud of, and that even the most common object was a piece of this history.

The Dilek Sabancı Art Gallery on the lower level of the museum brought a different inspiration to the city from İstanbul, with exhibitions of paintings and photographs by esteemed artists. Every new exhibition introduced Mardinians to new artists and new worlds as it brought them closer to the art milieu of distant cities.

Bu tarihi binanın müze olarak onarımı ve açılışı, yerli ve yabancı ziyaretçiler için bir adres oluşturması, kentin bu bölgesinin çehresini de değiştirdi. Müze çevresinde onarımları peşpeşe tamamlanan Vilayet Konağı ve Artuklu Üniversitesi binaları ile kentin ana damarı olan çarşısı arasında yeni bir “kültür-egitim” güzergahı oluşmuş oldu.

Bugün geriye baktığım zaman, kendisi de genç bir müze olan İstanbul'daki Sabancı Üniversitesi Sakıp Sabancı Müzesi'nin Mardin'de bir “kardeşi” olmasından müthiş bir mutluluk duyuyorum, bu oluşumdaki payımdan ötürü de kendimi şanslı sayıyorum.

The impact of this area of the city has been changed by the restoration of this historical building and its transformation into a museum, becoming an address for both local and foreign visitors. The subsequent restoration of nearby structures like the Governor's Hall House and Artuklu University, completed one after the other, have opened a new “culture and education” venue between the museum and a marketplace that serves as the main artery of the city.

As a result of this process, I believe that the Sabancı University Sakıp Sabancı Museum in İstanbul, a young institution itself, has a younger sibling in Mardin, and I consider myself very fortunate to have contributed to this process.

Her şeyden önce de, Mardinli olmamanın ötesinde, Mardin’e hiç gitmemiş olan Sakıp Sabancı’nın büyük meblağlara mal olacağı kesin Süvari Kışlası’nın onarım talebini kabul ederek gösterdiği emsalsiz gönül zenginliği ve Sabancı Vakfı’nın bunu bir vasiyet addederek üstlenmesindeki gerçek “sanat hamiliği” tavrı karşısında da saygıyla eğiliyorum.

—Dr. Nazan Ölçer,
Sabancı Üniversitesi Sakıp Sabancı Müzesi Müdürü

More than anything else, and in spite of the fact that among other things I am not a Mardinian myself, I bow respectfully to Sakıp Sabancı who had never been to Mardin yet accepted the proposal to restore the Cavalry Barracks even though it would certainly amount to a considerable sum, for his unprecedented generosity, and to the Sabancı Foundation, who assumed this bequest in the true spirit of “patronage of the arts”.

—Dr. Nazan Ölçer,
Director of Sabancı University Sakıp Sabancı Museum

Gezimi 400 metre ileriye çektim, benim gezi odağımı, programımı değiştirdi, eskiden durmadığımız o güzergaha artık uğruyoruz. O eski binalara sahip çıkılmasına zemin hazırlandı. Her şeyden önce Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi'nde güzel bir tarih sunumu var. Tarihte Mardin'de nerede ne vardı, karşılaştırmalı bir kronoloji tablosu var. Kültür, din yapısı, el sanatlarını anlatan objeler var, buna ek olarak, insanlar, bölgeler anlatılıyor. Bence hiçbir konu dışarıda bırakılmamış. Bu haliyle Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi Mardin'i derleyen, toplayan çok iyi bir müze oldu.

—Yıldırım Büktel, Turizmci

I extended my tour an extra 400 meters. I changed the tour's route and program; now we visit a venue that we never used to. This is an important milestone in preserving the old buildings of Mardin. Above everything, the Sakıp Sabancı Mardin City Museum does a beautiful job of presenting our history. There is a comparative chronological chart demonstrating what was where in Mardin throughout history. There are objects that illustrate the culture, the religious structure, and the hand crafts. In addition, the people and the regions are described. I don't think any subjects were left out. As a result, the Sakıp Sabancı Mardin City Museum is very good in terms of giving a complete picture of Mardin.

—Yıldırım Büktel, Tourism Services

Eski Mardin geleneksel eşyalarının, atalarımızın, annelerimizin, babalarımızın kullandığı ev eşyalarının hepsinin orada sergilendiğini gördük. O bizim için bir rüyaydı, bir hayaldi ama onu orada gördük. Taş işçilerinin nasıl çalıştığı, bakır ustalarının nasıl çalıştığıyla ilgili kafamızda bir hayal oluştu.

—Mehmet Beşir Ayanoğlu, Mardin Belediye Başkanı

We saw the traditional objects of old Mardin, the furnishings used by our ancestors, our grandmothers, our fathers; all of them exhibited there. It was a dream, a fantasy for us, but we saw it become true. We can now imagine how the stonemasons and coppersmiths used to work back in the day.

—Mehmet Beşir Ayanoğlu, Mayor of Mardin

Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi'nden sonra misafirlerimizi gönül rahatlığıyla, göğsümüzü gere gere götürüp gezdirebileceğimiz, Mardin'de yaşadığı buydu diyebileceğimiz bir müzemiz oldu. İşte bu bizim için önemli.

—Mehmet Ali Babaoğlu,
Mardin İş Adamları Derneği Başkanı

Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi'nin alt katında bulunan Dilek Sabancı Sanat Galerisi'nin ilk sergisi "Sabancı Üniversitesi Sakıp Sabancı Müzesi Koleksiyonu'ndan Seçmelerle-Doğa, İnsan ve Deniz" 1 Ekim 2009 tarihinde açıldı. Bir yıl boyunca açık kalan sergide 47 sanatçının 75 eseri sergilendi.

Dilek Sabancı Sanat Galerisi'nin bir sonraki misafiri Abidin Dino oldu. "Abidin Dino Mardin'de" isimli sergide, sanatçının 1930 -1990 yılları arasındaki dönemine ait seçme yapıtlar sergilendi. 255 eserin yer aldığı sergi, Türkiye'de açılmış en büyük Abidin Dino sergisi oldu.

Dilek Sabancı Sanat Galerisi'nin üçüncü sergisi "Seyreyle...Ara Güler Mardin'de" 3 Kasım 2011 tarihinde açıldı. "Yüz Yüze" ve "Tanımak ve Anlamak" başlıklarıyla iki ayrı bölümden oluşan sergide, Ara Güler'in Anadolu insanı, Anadolu platosu, dağları ve kentlerinin fotoğrafları, dünyaca ünlü isimlerin portre fotoğrafları ile beraber sergilendi.

Thanks to the Sakıp Sabancı Mardin City Museum, we now have a museum to bring our guests with peace of mind, where we can proudly show them how life in Mardin used to be. This is important to us.

—Mehmet Ali Babaoğlu,
President of the Association of Mardin Businessmen

The Dilek Sabancı Art Gallery, situated on the lower level of the Sakıp Sabancı Mardin City Museum, opened its first exhibition, "Selections from the Sabancı University Sakıp Sabancı Museum Collection – Nature, People and the Sea", on October 1st 2009. The exhibition, on display for one year, contained 75 objects by 47 artists.

Dilek Sabancı Art Gallery's next guest was Abidin Dino. In the exhibition "Abidin Dino in Mardin", a selection of sketches and paintings made between 1930 and 1990 were on display. The exhibition included 255 objects, making it the largest Abidin Dino exhibition ever held in Turkey.

The third exhibition at the Dilek Sabancı Art Gallery, "Lo and Behold...Ara Güler in Mardin", opened on November 3rd 2011. Ara Güler's photographs of the people of Anatolia and the Anatolian plateau, mountains and cities were exhibited in two separate displays, "Face to Face" and "To Recognize and to Understand", along with his photographic portraits of world-renowned figures.

Müzenin olduğu yapı restorasyon çalışmaları ile büyük bir değişim geçirdi
The structure which was transformed into a museum changed dramatically as the result of the restoration

200.000 Ziyaretçi

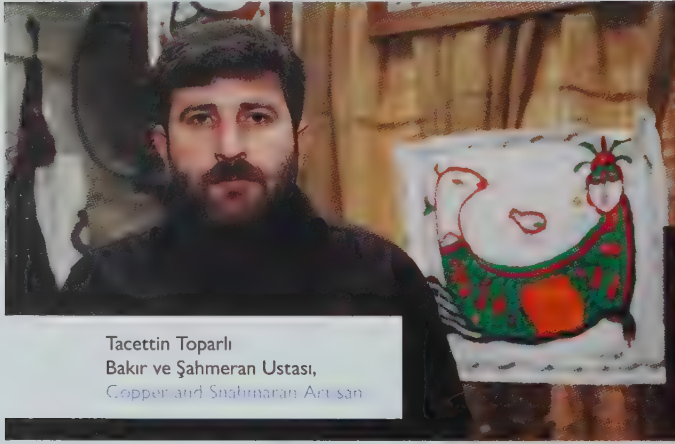
Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi ve Dilek Sabancı Sanat Galerisi, açılışından itibaren 2 yıllık süre içinde 200 bini aşkın kişi tarafından ziyaret edildi. Bu sayının, aynı dönem içerisinde çevre iller ve hatta bazı büyük illerdeki müzelerin ziyaretçi sayılarının çok üzerinde olduğu görülüyor.

200.000 Visitors

Sakıp Sabancı Mardin City Museum and Dilek Sabancı Art Gallery opened in 2014. Since its opening, over 200,000 people have visited the museum and gallery. This number is far exceeding the number of visitors to museums in neighboring and some major cities during the same period.

Binanın atmosferi çıplak olarak zaten başlı başına bir eser. Ayrıca hayalimizde bile görmediğimiz insanların tasvir edemediğimiz çalışmalarını ve ruh durumlarını orada görebiliyoruz. İki atmosfer birleştiği zaman zaten insanın müzeden çıkışı gelmiyor. Sırf orada olmak için oradaki havayı koklamak için bile gidiyorum. "Ben halk sanatçısıyım, zanaatkarım. Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi benim için bile milat oldu. Benim de müzeden önce ve müzeden sonram var. Yaratıcı sürecime çok çok büyük katkı sağladı."

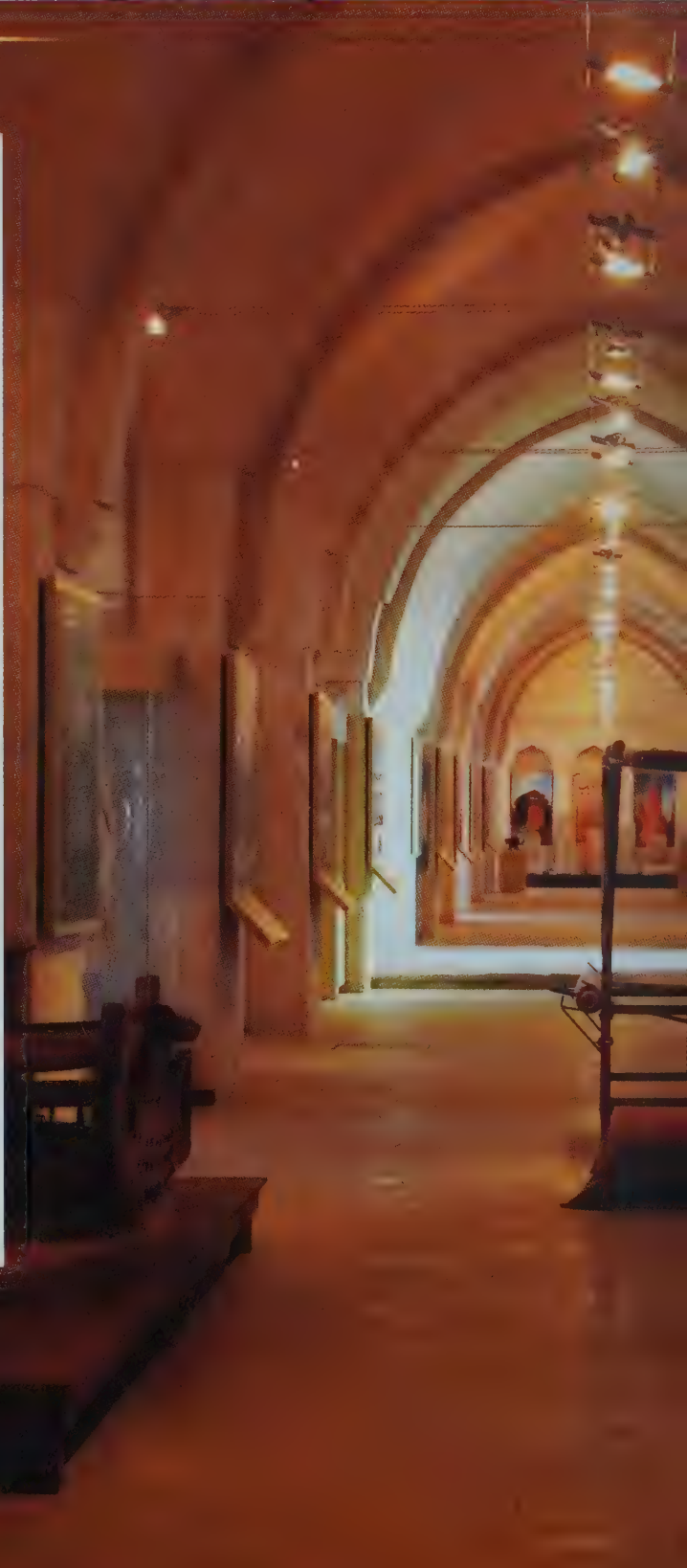
—Tacettin Toparlı, Bakır ve Şahmeran Ustası

Tacettin Toparlı
Bakır ve Şahmeran Ustası,
Copper and Şahmeran Artisan

The atmosphere of the building alone is a masterpiece. And we can see the indescribable works and moods of people we could never have imagined to witness. When these two atmospheres unite, you don't feel like leaving the museum. I go there even just to smell that air. I'm a folk artist, a craftsman. The Sakıp Sabancı Mardin City Museum was a milestone, even for me. In my opinion, there is a "before the museum" and an "after the museum". It has made a huge contribution to my creative process.

Tacettin Toparlı, Copper and Şahmeran Artisan

MARDİN'İN GEÇMİŞİNİ, MARDİN'İN GELECEĞİNE ANLATMAK

Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi'nin ve Dilek Sabancı Sanat Galerisi'nin ziyaretçi sayıları rakam olarak çok şey ifade edebilir. Ama sadece bir çocuğun bile değişmesinin, hayata sanatsal bir açıdan bakabilmesinin rakamsal bir karşılığı yoktur. Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi de öncelikli olarak çocukları hedefledi. Mardin'in geçmişini, Mardin'in geleceğine anlatmayı amaçladı.

Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi kapılarını açtığı ilk günden bu yana Mardin çevresindeki öğretmenler ve öğrenciler için yardımcı ders kitabı gibi oldu. Yaşayan, öğrencilerin elleriyle dokunabilecekleri, kulaklarıyla duyabilecekleri, bitirdiklerinde bile yeniden okuyabilecekleri bir ders kitabı.

DESCRIBE MARDİN'S PAST TO ITS FUTURE

The numbers of guests visiting the Sakıp Sabancı Mardin City Museum and Dilek Sabancı Art Gallery says a lot about the value of this museum talk for themselves. But there is no numerical equivalent to the change in just one child's life, to the child being able to look at life from an artistic perspective. The Sakıp Sabancı Mardin City Museum made children its primary audience. Its goal was to describe Mardin's past, as well as its future.

Since the day its doors first opened, the Sakıp Sabancı Mardin City Museum has been like an auxiliary textbook for teachers and students in Mardin's vicinity: a living textbook, one they can touch with their hands, hear with their ears and read over and over again, even after finishing it.

Ben de başta müzelere gitmeyi pek sevmezdim. Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi'ne gittikten sonra bilgi sahibi oldum, daha çok müze gezmeye başladım. Bence herkesin gitmesi gerekiyor. Mardin hakkında konuşurken kendimi cahil hissetmiyorum.

—Büşra Ariker, Öğrenci

At first, I never used going to museums. After I went to the Sakıp Sabancı Mardin City Museum, I became more knowledgeable. I started visiting other museums. I think everyone should visit. When I talk about Mardin, I don't feel ignorant any more.

—Büşra Ariker, Student

Öğrenciler Müzede

Açıldığı günden itibaren 2 yıl içerisinde 150 bin ilköğretim ve ortaöğretim öğrencisi, müzeyi sosyal sorumluluk projeleri kapsamında ziyaret ederek eski eserleri tanıma ve koruma bilincine sahip oldu.

Students at the Museum

In the two years since its opening, 150,000 elementary and middle school students have visited the museum, benefiting from its collection of antique objects and acquiring knowledge about their preservation.

Bazı kişiler okuma yazma bilmiyor. Benim annem de okuma yazma bilmiyor. Ama çocuklardan büyüklere kadar, yaşlılara kadar herkes müzeyi gezdi.

—Bünyamin Başçı, Çocuk Rehber

Beşinci sınıflarımız oraya ziyarete gitti ve daha önceden görmedikleri pek çok şeyi görmüş oldular. Yok olan şeyler orada yaşatılıyor. Mardin'in kültürü hakkında daha çok bilgi edindiler. Biz büyük olarak bunları biliyoruz ama çocuklarımızın henüz bilmedikleri şeyler var. Bugün Mardin'de taş ustası kalmadı. Süryani ustalarımız gibi büyük taş ustalarımız, üstatlarımız vardı. Büyük camileri, büyük kiliseleri, Gaziosmanpaşa İlköğretim Okulu'nu onlar yapmıştı. Onların hepsini büyüklerimiz biliyor fakat çocuklarımız bilmiyor çünkü yaşamadılar, anlatılmadı.

Öğrencilerimi oraya götürdüğüm zaman, onlara "Bu eskiden kalma bir taş ve bunu yontarak yapıyorlardı, el işiydi. Bakır eşyaların yerini çelik aldı, porselen cam aldı yerini. Ama eski eşyalar hepsi bakırdı, tencerelerimiz, kazanlarımız, tabaklarımız bardaklarımız hepsi bakırdı." diyorum. Bunları göstermeyip sadece sözle anlattığımda eksik kalıyor. Ama müzeye götürdüğümde anlattıklarımı göstererek "Bu tencerede yemek pişiriyorduk. Bu tabakta yemek yiyorduk. Bardak yerine bu taslardan kullanıyorduk diyebiliyorum." Bu bakımdan Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi'nin öğrencilere ve bize çok büyük katkısı oldu.

—Deniz Kırılmaz, Öğretmen

Some people don't know how to read and write. My mother doesn't know how to read and write either. But everyone toured the museum, from children to adults, even elderly people.

Bünyamin Başçı, Child Guide

Our fifth grade classes went to visit the museum and saw many things they had never seen before. Things that have disappeared are brought back to life there. They became informed about Mardin's culture. There are many things that we know as adults, but that our children haven't learned yet. Today there are no stoneworkers left in Mardin. In earlier times, we had great stoneworkers, the Syriac master craftsmen. They built the grand mosques and churches, the Gaziosmanpaşa Primary School. All our elders know of them, but our children do not, because they didn't experience it and weren't told about it.

When I take my students there, I tell them, "This is a very old stone that was shaped and chiseled by hand. Copper utensils were replaced by stainless steel, porcelain and glass. But the old utensils were all made of copper. Our pots, our cauldrons, our plates, our cups were all copper." But there is something missing if you simply describe it in words without being able to show them. When we come to the museum, I can show them what I am describing: "We used to cook in this pot. We used to eat from this plate. We used these bowls rather than glasses to drink from". From this perspective alone, the Sakıp Sabancı Mardin City Museum has been of great help to us and to our students.

—Deniz Kırılmaz, Teacher

Müzecilik zaten temelde bu değil midir? Müzecilik temelde, yetişen nesillerin geçmişi somut örnekleriyle ve belgeleriyle görerek izleyerek öğrenmeleridir. Siz ne kadar bir okulda öğrenciye kendi kentini, kendi kentinin tarihini anlatırsanız anlatın; somut, elle tutulacak göstergeleri ortaya koymadığınız zaman çok uçucu bilgi aktarmış olursunuz. Müzelerin fonksiyonu budur; müzeler pratikte edindiğiniz bilgileri somut olarak yaşayarak iyice içselleştirmenizi sağlar. Hele hele kent tarihi müzeleri kendi yaşadığınız çevreyle çok yakın ilişki kurdukları için, evinizdeki eşyayla veya gençliğinizde hatırladığınız bir takım şeylerle paralel bir yapı gösterdiği için çok daha kolay içselleştirilebilen bir şeydir.

—Kemal Nehrozoğlu,
Cumhurbaşkanlığı Eski Genel Sekreteri,
Mardin Eğitim Vakfı (MARSEV) Başkanı

This is basically what museology is about, is it not? Museology at its core has to do with younger generations learning about the past with concrete examples and documents. You can lecture students at school about their city and its history as much as you like. Unless you provide concrete manifestations, you will only be providing ephemeral information. This is the true function of museums. In practice, museums ensure that the information you acquire can be experienced in a concrete fashion and thus, internalized. City museums in particular establish a relationship with the environment where you live and demonstrate a parallel structure with the furnishings of your home or something you remember from your youth. This makes the internalization process far easier.

—Kemal Nehrozoğlu,
Former Secretary General of the Presidency of the Turkish Republic,
President of Mardin Education Foundation (MARSEV)

Gençlerimizi, Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi ve Mardin Müzesi'ne götürüp gezdiriyoruz. Özellikle ilköğretim 6., 7. ve 8. sınıflar geliyor. Müzeye renk katıyorlar, kenti görmemiş, müze görmemiş gençler, müzeyle tanışıyor. Gerçekten dünyaca ün yapmış ressamlarımız var, onların eserleri Dilek Sabancı Sanat Galerisi'nde sergileniyor. İstanbul, Ankara ve İzmir'den turist olarak Mardin'e gelen kişilere sergi gezme olanağı sağlıyor.

—Davut Beliktay, Mardin Valiliği İl Kültür Müdürü

We bring our youth to visit the Sakıp Sabancı Mardin City Museum and the Mardin Museum. It is the sixth, seventh and eighth graders in particular who visit the museum. They add color to the museum. Youth, who have never been to a museum before or do not know much about their city, become acquainted with them. We have world-renowned artists' works exhibited in the Dilek Sabancı Art Gallery. It provides tourists visiting Mardin from İstanbul, Ankara and İzmir with the opportunity to view an exhibition.

—Davut Beliktay,
Mardin Governor's Office Director of Culture

Müze ilk açıldığında insanlar oraya gitmeye korkuyorlardı. “Bizi almazlar, biz giremeyiz” diye düşünüyorlardı. O korku ve uzaklık vardı, çünkü müze çok yabancı bir şeydi onlar için, hemen kabullenebilecekleri bir şey değildi.

Çocuklarla müzeye gitmeye karar verdiğimizde velilerden şu sorular geldi; “İçeri girilmesine izin verirler mi? Ne kadar ücret isterler?” Müze onlara çok ulaşılmazmış gibi geliyordu. Şimdi böyle düşünmüyorlar. Endişeleri yok oldu. Müzenin kapısının önünden geçerken kimse çekinmiyor, müzeyi benimsediler.

Veliler de çocuklarının anlattıklarından etkilenip müzeyi görmek istiyorlar. Çünkü çocuklar müzede gördüklerini evlerinde ailelerine anlatmışlar. Aileleri de merak edip müzeye gitmek istediklerini bana söylediler. “Hocam biz müzeye gitmek istiyoruz, bize yardımcı olur musunuz?” diye sordular. Müzeyi gördüklerinde de çok etkilendiler. Mardin ile ilgili bilmedikleri çok şeyi öğrendiler.

Müzeyi gezerken tedirginlik hissetmiyorsunuz, Çalışanlar hiçbir zaman “şöyle etmeyin, böyle yapmayın” gibi bir baskı uygulamıyor.

—Nurcan Çabukoğlu, Öğretmen

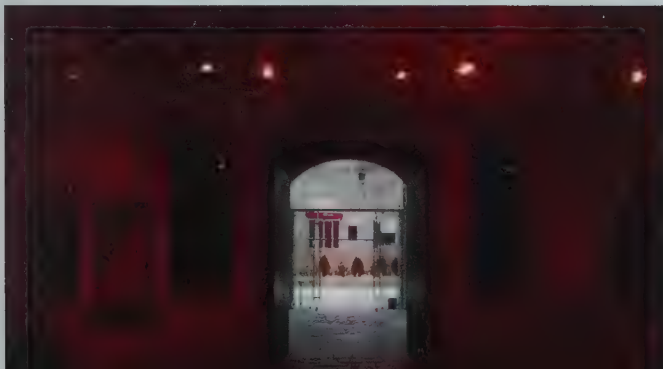
When the museum first opened, people were afraid to go there. They thought, “Oh no, they won’t let us in; we won’t be allowed to enter.” There was a fear and sense of distance, because a museum was a very foreign concept to them; it was not something they could immediately accept.

When we decided to visit the museum with children, we faced questions from the parents: “Will they permit them to enter? How much will the entrance fee be?” A museum seemed unapproachable to them. But they don’t think that anymore. Their anxieties have disappeared. No one feels shy any more passing in front of the museum’s doors; now they took ownership of the museum.

The parents were affected by what their children described; they wanted to visit the museum, because the children went home and told their parents about what they had seen there. The families were curious and told me that they wanted to see the museum. They asked me, “Teacher, we would like to visit the museum, can you help us?” They were very touched by what they saw there. They learned much about Mardin that they hadn’t known before.

You don’t feel nervous when you visit the museum. The personnel does not intimidate you by saying things like “Don’t do this, don’t do that.”

—Nurcan Çabukoğlu, Teacher

ABİDİN DİNO'NUN ÇIRAKLARI İŞ BAŞINDA

Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi ve Dilek Sabancı Sanat Galerisi, Mardin'de çocuklara ektiği sanat tohumunun yeşerip filizlenmesi için çalışmalarını sürdürdü. Çocuklar ve gençler müzenin sadece ziyaretçileri değil asıl sahipleri, sahip çıkanları olsun diye kapılarını atölye çalışmalarına açtı.

7-17 yaş arasındaki gençler için, haftanın iki günü düzenlenen atölye çalışmalarında sanat eğitimcileri, uzmanlar ve pedagoglar eşliğinde çalışmalar yürütüldü. Görsel sanatlar, drama, resim, heykel ve yazım alanındaki eğitimlerde gençlerin yetenekleri ortaya çıkarılmaya çalışıldı.

ABİDİN DİNO'S APPRENTICES AT WORK

The Sakıp Sabancı Mardin City Museum and Dilek Sabancı Art Gallery continued to nourish the seeds of art they had planted in the children, and to encourage them to grow. They held workshops to encourage children and youth to become not just visitors but owners, to stake a claim to the museum.

Workshops for children between the ages of 7 and 17 were conducted two days per week, accompanied by art educators, experts and pedagogues. Education efforts focused on discovering youth's talents in the areas of visual arts, drama, painting, sculpture and writing.

Her şeyden öte, bu çalışmalar sonucunda gençler ve çocuklar hayal dünyalarında Mardin'in doğal sınırlarının dışına çıktılar, ufuklarını Mezopotamya Ovası kadar genişletirken, ideallerinin çitasını Mardin Kalesi kadar yükseğe çıkardılar.

Above all, by the end of these workshops, the youth and children had travelled beyond the Mardin's natural boundaries in their imaginations, broadened their horizons to the width of the Mesopotamian Plain, and raised the bar of their dreams as high as the Mardin Fortress.

Proje kapsamında müzede on tane eğitmenimiz var ve çok güzel çalışmalar yapıyorlar. Kemana ilk kez dokunan, ilk defa heykel yapan öğrencilerimiz oldu. Resim yapmayı bilmeyen öğrencilerimiz vardı... Öğrenciler buraya gelerek ne yapmak istediklerine karar verebiliyorlar. Eğitmeden sonra "İleride heykeltıraş olacağım." diyebiliyor, ya da herhangi bir enstrümanı tanıdıktan sonra "Ben bu enstrümanı çalacağım." diyebiliyor.

Yedi ayrı dalda eğitim vermiştik. Resim, müzik, mozaik, modern dans, heykel, onun dışında çok farklı dallarda birkaç eğitim daha verdik. Ben heykeltıraşım, eğitmen olarak müzenin içinde ders vermek çok anlamlıydı.

—Handan Özmen, Heykeltıraş

We have ten instructors at the museum for the project, and they are doing very good work. We have had students who touched a violin or made a sculpture for the first time in their lives. We had students who didn't know how to paint a picture. The students can come here and decide for themselves what they would like to do. At the end of the instruction they are able to say, "I am going to be a sculptor in the future" or, having been introduced to a musical instrument, say, "I am going to play this instrument."

We offer courses in seven different categories: painting, music, mosaic, modern dance, sculpture, and several others as well. I am a sculptor and as a teacher it was very meaningful to give classes in

Handan Ozmen. Sculptor

Handan Özmen
Heykeltıraş, Sculptor

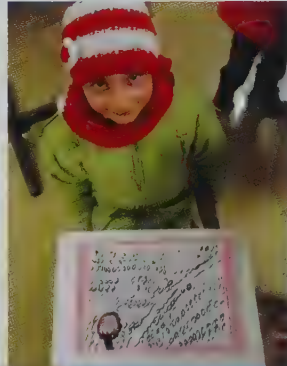

Bizim burada maddi açıdan zor durumda olup, çocukları gerçekten yetenekli olan aileler var. Aileler çocuklarını kurslara göndermek istiyor ancak kurslar ücretli olduğundan gönderemiyorlar. Ama müzedeki eğitimlere parasız gidebiliyoruz. Bu anlamda sosyal açıdan gelişme oldu. Eğitimlerle kendini geliştirenler, istediklerini elde edenler oldu.

—Zühre Dirim, Öğrenci

We have families here who are in difficult financial situations, but who have very talented children. These families want to send their children to courses, but are unable to because of the fees. But at the museum, we are able to attend courses without paying a fee. Through this, there has been social development. The result was people working to improve themselves and sending their children to receive their goals.

—Zühre Dirim, Student

Abidin Dino'nun Çırakları

Kasım 2011 itibarıyla, 1.350 Mardinli öğrenci "Abidin Dino'nun Çırakları" adlı sanat eğitimi atölyesi sonunda müzede bir sergi açtı.

Abidin Dino's Apprentices

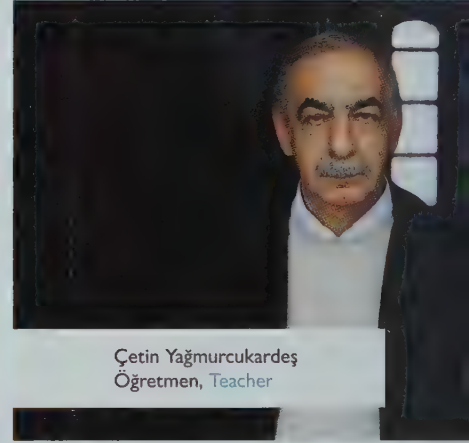
In the end of November 2011, 1,350 Mardinian students completed the art workshop entitled "Abidin Dino's Apprentices." 1,350 Mardinian students displayed their artworks at the museum.

Ressam İsmet Yedikardeş gelip burada çalıştığı zaman öğrencilerimi götürdüm. Çalışmalarından çok etkilendiler. Çocukların mutluluğunu görmeliydiniz. Resim öğretmenleri ve müzenin görevlendirdiği uzmanlar, öğrencilere resim çalışması yaptırdı, yetenekli öğrencilerle çalıştı.

—Çetin Yağmurlukardeş, Öğretmen

I brought my students when painter İsmet Yedikardeş was here to work. They were very impressed by his work. You should have seen how happy those children were. Art teachers and experts who worked at the museum had the children do a painting project, and worked with talented students.

—Çetin Yağmurlukardeş, Teacher

Çetin Yağmurlukardeş
Öğretmen, Teacher

Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi çocuklar için çalışırken yetişkinleri de unutmadı. Müzenin salonları Mardin Valiliği'nin katkılarıyla yetişkinlere yönelik gitar, bağlama, resim, heykel ve dans kurslarına açıldı. Yaklaşık 1000 kişinin katıldığı kurslarda, Mardinliler dansa kalktıklarında kavalileri geçmişleri, müzikleri de gelecekleriydi.

1970'li yıllarda Mardin'e Güneydoğu'nun İstanbul'u deniliyordu. Moda kıyafetler ilk İstanbul'da çıktığı zaman Mardin'de hemen yankı bulurdu. Herkes moda uygun giyinirdi. Mini etekler, kolsuz bluzlar modaydı. Haftada bir veya iki defa sinemaya giderdik, üç tane sinema salonumuz vardı.

Sanatçılar gelip konserler verirdi, 1970'lere kadar konserlere giderdik. Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi'nin açılmasından sonra iki üç senedir bu hareketlilik tekrar başladı. İnsanların bu tür etkinliklerle sosyalleşmeleri beni sevindiriyor.

—Deniz Kırılmaz, Öğretmen

Sakıp Sabancı Mardin City Museum did not ignore adults while working with children. With the support of the Governorate of Mardin; guitar, bağlama, painting, sculpture and dance courses were held for adults. When nearly 1000 Mardinians who attended these classes rose to dance, their partners were their pasts, and the music was their future.

During the 1970s, Mardin was known as the İstanbul of the Southeast. When fashionable clothing first appeared in İstanbul, it was echoed immediately in Mardin. Everyone dressed according to current fashion; miniskirts and sleeveless blouses were in fashion. We would go to the cinema once or twice a week; we had three movie theaters here.

Performers would come here to give concerts; we attended concerts up until the 1970s. Since the Sakıp Sabancı Mardin City Museum opened, for the past two or three years, this type of activity has begun again. It delights me to see people socializing with these types of activities.

—Deniz Kırılmaz, Teacher

Mardin'de vals yokken müzede vals çalışması yapıldı. İnsanların sanata olan ilgisi arttı. Etkinlik yapılabilecek mekan sayısı artmış oldu. Film festivalinin açılış kokteyli müzede yapıldı, sanatseverler orada toplandı.

—Davut Beliktay, Mardin Valiliği İl Kültür Müdürü

The museum organized a waltz project when waltz didn't even exist in Mardin. People's interest in the arts grew. The number of venues where activities could take place increased. The opening cocktail for the film festival was held at the museum and art lovers gathered there.

—Davut Beliktay, Mardin Governorate Director of Culture

İnsanlar eğitimin gece de olabileceğini Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi'yle gördüler. İnsanlar gelip orada dans eğitimi alıyor, orada öğrendiklerini başka yerlerde gösterme şansları oluyor. Bence müze, hayatımıza gece kavramını kattı. İnsanlar orada etkinlikten sonra kritik yapabilecekleri bir alan buluyorlar.

—Mesut Alp, Arkeolog

People saw that education could take place at night too, at the Sakıp Sabancı Mardin City Museum. People come here and take dancing classes, and they have the opportunity to show what they have learned here in other places. I think the museum contributed the concept of night life to our lives. After an activity here, they find somewhere to go where they can discuss it.

—Mesut Alp, Archaeologist

Şüphesiz ki Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi sanat hayatının ana mekanı haline geldi. Bu alanda çıtayı yükseltti. Kentin içinde güzel sanatlara ilgi duyan, hem bizatihi iştigal eden, üreten hem de izleyen insanlar açısından da bir araya gelme, o dünyayı paylaşma fırsatı buldu.

Netice itibariyle böyle bir sanat müzesini bir güzel sanatlar fakültesinin uygulama alanı, laboratuvarı gibi düşünün. Biz bu sebeple Güzel Sanatlar Fakültesi'nin Resim Bölümünü aktif hale getirdik, öğretim üyeleri aldık. Heykel Bölümünü de oluşturacağız. Bu bölümlerin öğrencilerinin, öğretim üyelerinin, halkla iletişim kuracakları, sanatkarlarla irtibat kuracakları alan Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi olacak şüphesiz. Arkadaşlarımız bütün sergilere katılıyor, eleştiriler yazıyorlar. Adımlar atıldı biz daha da çok atacağız.

—Prof. Dr. Serdar Bedii Omay,
Mardin Artuklu Üniversitesi Rektörü

There is no doubt at all that the Sakıp Sabancı Mardin City Museum has become the primary venue for artistic life. It raised the bar in this field. People in the city who are interested in fine arts, both those who deal with and perform it and those who follow it, found the opportunity to gather and share that world.

Think of a museum like this as a laboratory, a field of application for a faculty of fine arts. It was for this reason that we created an active Faculty of Fine Arts Department of Painting, and brought teaching staff here. We also intend to establish a Department of Sculpture. The students and these departments' faculty will communicate with the public, and there is no doubt that the venue for these meetings will be the Sakıp Sabancı Mardin City Museum. Our colleagues attend all exhibitions and write critiques. Steps forward have already been taken, and we will take even more.

—Prof. Dr. Serdar Bedii Omay,
Mardin Artuklu University Rector

Mardin Artuklu Üniversitesi

Eğitime 2007-2008 ders yılında başlayan Mardin Artuklu Üniversitesi'nde; Edebiyat Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Mimarlık Fakültesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, İlahiyat Bilimleri Fakültesi ve Fen Fakültesi bulunuyor. Üniversitede Galatasaray Üniversitesi, Yeditepe Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi ve Harvard Üniversitesi gibi seçkin üniversitelerden gelen akademisyenler görev alıyor.

Mardin Artuklu University

Eğitim at the Mardin Artuklu University began in the 2007-2008 academic year, the Faculty of Letters, the Faculty of Economics and Administrative Studies, the Faculty of Architecture, the Faculty of Fine Arts, the Faculty of Theology and the Faculty of Science are operational. Academicians come from prestigious universities such as Galatasaray University, Yeditepe University, Yıldız Technical University and Harvard University to teach here.

Fakülte binası müzenin hemen yanında olduğu için oraya her gün çeşitli çevrelerden, otobüslerle öğrencilerin getirildiğini görüyorum. Türkiye'de çoğu yerde müze gezmek diye bir pratik yok. Hele öğrenciler götürülmezler. Dünyanın diğer yerlerinde çok yaygın olan bir şey Türkiye'de yok. Müzeye ne zaman gittiysem hep dolaşan insan vardı. Çoğu zaman bu da yoktur, müzeler dolaşılmaz. Ama burada galerinin de müzenin de dolaşıldığını gördüm.

—Prof. Dr. Abdullah Uğur Tanyeli,
Mardin Artuklu Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Dekanı

Because of Mardin's building layout, light next to the museum, I see people bring the children to the museum. In Turkey, it is not a common practice to bring children to museums. This practice is widespread in other parts of the world, but in Turkey, it is not common. However, I see people walking around. Most of the time you do not see people walking around museums. But here, I see people browsing through both the gallery and the museum.

Prof. Dr. Abdullah Uğur Tanyeli
Dean of Architecture Faculty of Mardin Artuklu University

Bir proje kapsamında müzeye müracaat ettiğiniz zaman istediğiniz konferans salonlarını, istediğiniz imkanları sağlayabiliyorlar. Aklınıza gelebilecek her türlü etkinlikte rol almaya çalışıyorlar. Mesela 23 Nisan etkinliklerinde davul, zurna eşliğinde palyaçolar getirdiler ki Mardin'de olmamış bir şey.

—Tacettin Toparlı, Bakır ve Şahmeran Ustası

When you apply to the museum with a project, they are able to provide you with conference rooms and other opportunities you may request. They try to play a role in almost every kind of activity you can imagine. For instance, for the International Children's Day celebrations on 23rd of April, they brought clowns along with drummers and zurna players; something that had never been done in Mardin before.

- Tacettin Toparlı, Copper and Shahmaran Artisan

Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi ve Dilek Sabancı Sanat Galerisi, müze olarak sadece bir binanın içinde sınırlı kalınamayacağını gösterdi. Kent Müzesi'nin adına yakışır şekilde önce kente çıktı, sadece Mardin'e değil çevre ilçe ve köylerdeki insanlara da ulaşmaya çalıştı. Gerektiğinde bir kültür merkezi gibi kapılarını açtı, kentin sanatsal etkinliklerine ev sahipliği yaptı. Tüm bunları yaparken ilk amacı, şehre mimari ve ekonomik bir katkı sunmaktan öte insana dokunmaktı. İnsana dokunduğça, gençlerin aklında bir sanat penceresi açıldıkça, çocukların yüzüne mutluluğun izdüşümleri yansıdııkça Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi ve Dilek Sabancı Sanat Galerisi'nde sergilenen en değerli eser mutluluğun resmi oldu.

The Sakıp Sabancı Mardin City Museum and Dilek Sabancı Art Gallery made show that a museum cannot be limited to the interior of a building. As being the name of a City Museum, first it went out into the city, not just Mardin but the surrounding towns and villages, and tried to reach out to the public. When necessary, it opened its doors like a cultural center and hosted the city's artistic activities. The primary purpose behind all of this, beyond making a contribution to the city's architecture and economy, was to touch people's lives. As people were touched, as a window of art opened in youth's minds, as traces of happiness appeared on children's faces, the most valuable work of art in the Sakıp Sabancı Mardin City Museum and Dilek Sabancı Art Gallery was exhibited: the picture of happiness.

Mardin'in dar sokakları geniş bir tarihi barındırıyor
The narrow streets of Mardin accommodate a vast history

Müzeyle Gelen Değişim

A Museum Changes a City

BELKİ ŞEHRE BİR MÜZE GELİR...

"Belki şehre bir film gelir, bir güzel orman olur, iklim değişir Akdeniz olur, gülümse" demişti şair Kemal Burkay. Kentin değişmesi için, iklimin değişmesi için bir film dilemişti. Mardin'e ise değişim bir müze ile geldi.

Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi açıldığı günden beri insanların hayatına dokunup değişim için tohumlar ekerken, restorasyon aşamasından itibaren de çevresindeki binaları değişim için tetikledi.

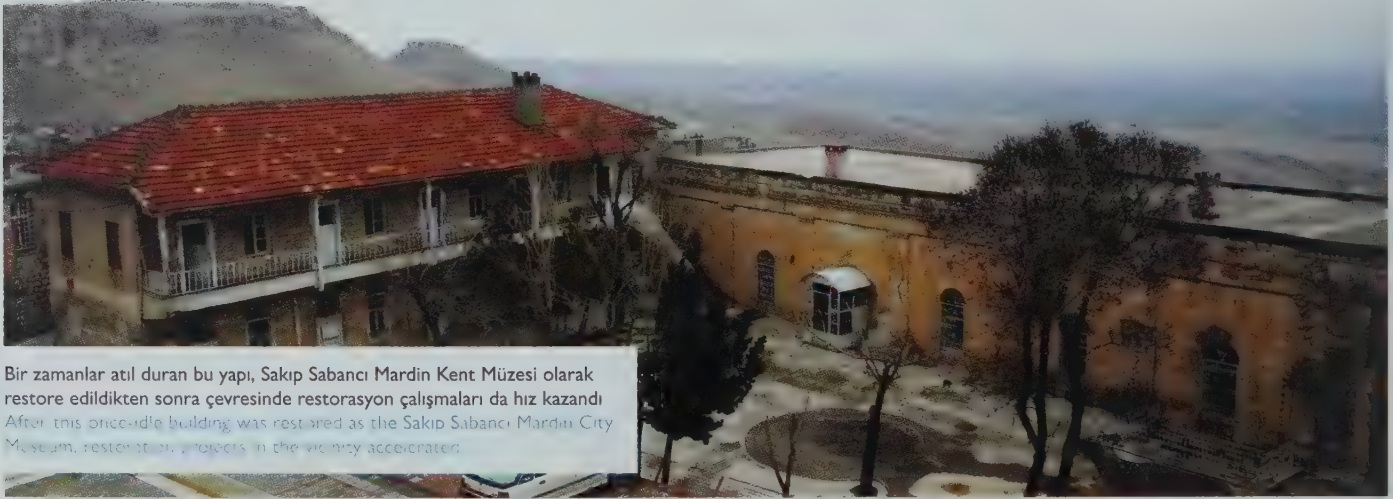
Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi'nin restorasyonu çevresine model oldu, en yakınındaki binalardan başlamak üzere, tarih yeniden canlandı. Müzenin varlığı Mardin'e değer kattı, Mardin turizmi konuşmaya başladı.

MAYBE A MUSEUM WILL COME TO THE CITY...

"Maybe a movie will come to the city, a beautiful forest will grow, the climate will change and become the Mediterranean smile", said the poet Kemal Burkay. He wished for a movie to bring change to the city, to the climate. But that change in Mardin occurred with a museum.

From the beginning of the restoration and since the day it opened and planted the seeds that would touch people's lives and encourage change, the Sakıp Sabancı Mardin City Museum triggered change in the surrounding area.

The restoration of the Sakıp Sabancı Mardin City Museum building became a model for its surroundings. History began to come alive starting with buildings closest to the museum. The museum's presence enriched Mardin, and tourism became an important topic in Mardin.

Bir zamanlar atıl duran bu yapı, Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi olarak restore edildikten sonra çevresinde restorasyon çalışmaları da hız kazandı. After this once-idle building was restored as the Sakıp Sabancı Mardin City Museum, restoration projects in the vicinity accelerated.

Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi ciddi bir projeydi ve Mardin’e önemli bir katkısı oldu. Karşı tarafta eski Vali Evi vardı. Orası Mardin eski Valisi Hasan Duruer döneminde restore edildi, güzelleşti. Karşı tarafında olan bazı kalıntılar vardı, onlar düzeltildi. Yanında eski Vilayet Sarayı konağı var, o bina terk edilmişti, orada duruşu iyi değildi. Biz bir çözüm ararken, Sayın Muammer Güler Türkiye İşadamları Sendikası’na teklif etti ve kabul gördü, restorasyonu onlar üstlendi ve yeni bitti. Vali Evi’nin altında eskiden atların barınağı olan bir yer vardı. Şimdi orası küçük bir kafeterya haline getirildi. Bunların hepsi o meydana yapıldı, gayet güzel bir alan ortaya çıktı. Tek başına kalmadı müze. Zaten hedef de buydu.

—Fehmi Tahincioğlu, Mardinliler Eğitim ve Dayanışma Vakfı (MAREV) Başkanı

The Sakıp Sabancı Mardin City Museum is a serious project, and made a big difference in Mardin. The old Governor’s residence was just across from it. During the previous regime, it was in a bad condition. It was left there and neglected. Across from it, there was debris, which is now cleaned up. Next to that, an old stable was in bad condition. While it was being renovated, Mardin Chamber made a proposal to the Syndicate of Turkish Businessmen, that was accepted, they took on the restoration project, and it is currently completed. There is a place next to the Governor’s House that had furniture, transformed as a horse stable, which has now been transformed into a small cafeteria. All of this was reconstructed in that plaza, and a really lovely area emerged. The museum, which is left and there, stands out. That was our goal in the first place.

—Fehmi Tahincioğlu, President of Education and Solidarity Foundation of Mardin (MAREV)

Müzedeki restorasyon çalışmaları, müzenin karşısındaki tarihi binalar için de bir model oldu
The restoration of the museum became a model for the historical buildings across from it

Biz üniversite olarak Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi'nin oraya eski Hükümet Konağı'nın hemen yanına bir fakülte yaptık. Yukarıda Tekke Medresesi vardı, orayı Sosyal Bilimler Enstitüsü yaptık. Eski bir halıcılık okulu vardı, orası da Vali Konağı oldu. Altlarda kafeler oluşmaya başladı. Eski betonarme yapılar, o parazit gibi duran bazı yapılar giderek temizleniyor. O meydanın yol aldığı süreçten dolayı çok sevdiğim.

—Prof. Dr. Serdar Bedii Omay, Mardin Artuklu Üniversitesi Rektörü

Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi ve Dilek Sabancı Sanat Galerisi, Mardin'de değişimin simgesi haline geldi. Müzenin açılmasından sonra Mardin'in mimari görüntüsüne bir hançer gibi saplanmış betonarme binaların yıkım çalışmaları başladı.

As a university, we built one of our faculties near the Sakıp Sabancı Mardin City Museum, just next to the old Government Building. The Tekke Madrasah was just up the road, which we transformed into our Social Sciences Institute. There was an old carpet weaving school, which has become the Governor's Mansion. Below that, cafes started to open. Old concrete structures, buildings that have stood there like parasites are gradually being cleared away. I am delighted to see the process that the plaza is undergoing.

—Prof. Dr. Serdar Bedii Omay, Mardin Artuklu University Rector

The Sakıp Sabancı Mardin City Museum and Dilek Sabancı Art Gallery have become symbols of change in Mardin. After the museum opened, demolition of concrete buildings that disfigured Mardin's architectural splendor began.

Müzenin karşısındaki sokak da tarihi yapıya uyum sağladı

The street across from the museum is in harmony with the historical structure

Müzenin restorasyonunun başladığı 2006 yılından 2011 yılının Kasım ayına kadar Mardin silüetinde görüntü kirliliğine neden olan 143 betonarme bina yıktırıldı.

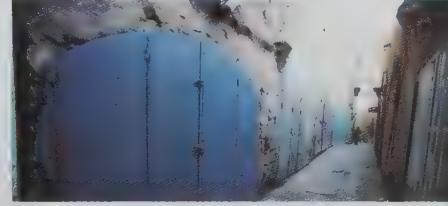
Yıkıtılan binaların çevresinde yer alan tarihi binalar da, Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi binası restorasyon çalışmaları model alınarak aslına uygun şekilde restore edildi.

Kasım 2011 tarihine gelindiğinde 53 dükkan, 8 kamu binası, 2 kilise ve 35 geleneksel Mardin Evi restore edilerek, tarihteki güzelliği ile Mardin'in geleceğine kazandırıldı.

Between 2006, when the museum restoration began, and November 2011, 143 buildings that were sources of visual pollution to the silhouette of Mardin have been demolished.

Using the restoration of the Sakıp Sabancı Mardin City Museum as a model, historical structures in the vicinity of demolished buildings have been appropriately restored to their original styles.

By November 2011, 53 shops, 8 public buildings, 2 churches and 35 traditional Mardin houses had been restored to their historical beauty, and had been prepared for Mardin's future.

Solda Mardin'de sivil mimari örneği bir ev, en üstte Mardin Marangozlar Çarşısı, üstte Mardin sokak dokusu
Left, A house typical of Mardin civil architecture. Top, Mardin Marangozlar Marketplace
Above, The texture of Mardin streets

Biz Mardin'e turist getirdiğimizde müzenin olduğu taraflara çoğunlukla geçmezdik. Oradaki binaların görselliği olmadığı için tercih edilmezdi. Görülecek bir şey yoktu. Müze restorasyonu benim şahsi kanaatimce yapılabilecek en iyi şartlarda yapıldı. Çevresine de şöyle bir etkisi oldu; daha önce o bölgede yaşayan insanların evlerini, binalarını düzeltmek gibi bir kaygıları yokken, Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi onları daha düzgün yaşamaya itti. Evlerini, iş yerlerini daha bir güzelleştirme yoluna gitti. Müze, onlara bir şeylerin değişebileceğinden bahsetti. Önce inanmadılar sonra gördüler ve inandılar. Bu bölge hızlı bir değişime uğradı. Evlerini yenileyenler oldu, mesela daha önce çamaşırını camın önüne asarken şimdi daha özenli olmaya, dikkat etmeye başladılar. Daha önce saatini beklemeden çöpünü dışarı bırakırken artık buna daha özen göstermeye başladılar.

Bu anlamda Mardin'in kent merkezine katmış olduğu en büyük özelliklerden bir tanesi de insanları disiplin ve özene sevk etmesi oldu. Bunu kimileri diktayla, kimileri sopayla yapar, kimileri de yaşarlar ve göstererek, onların da etkilenerek yapmasını sağlar. Bence müzenin etrafına katmış olduğu en büyük özellik de kendi tarzıyla yaşayıp etrafını güzelleştirmesi olmuştur.

—Nadir Uzun, Turizmci

Formerly, when we brought tourists to Mardin, we rarely went to the area where the museum is now located. The buildings held no visual attraction and there was nothing to see. As I see it, the restoration of the museum was accomplished under the very best conditions possible. It had an effect on its surroundings: while the people who had been living in that area had no previous concerns about repairing or improving their homes or buildings, the presence of the Sakıp Sabancı Mardin City Museum motivated them. A process of beautification of homes and places of business slowly began to take place. The museum spoke to people about the possibility of change for the better. At first they didn't believe it; but after having witnessed change with their own eyes, they finally did. This area has undergone a rapid transformation. For instance, some houses have been renovated. In the past, laundry would be hung outside in front of the windows, but now they have started to be more careful, to pay greater attention to appearance. Formerly, garbage would be put out on the street without respect to the collection schedule, but now they have begun to be more aware about this as well.

In this respect, one of the greatest contributions the museum made to Mardin's city center has been motivating people to be more disciplined and attentive. Some people accomplish this with commands and a big stick, while some accomplish it by living and demonstrating, inspiring change by example. In my opinion, the greatest contribution of the museum to its surroundings has been the beautification of the area through leading by example.

—Nadir Uzun, Tourism Services

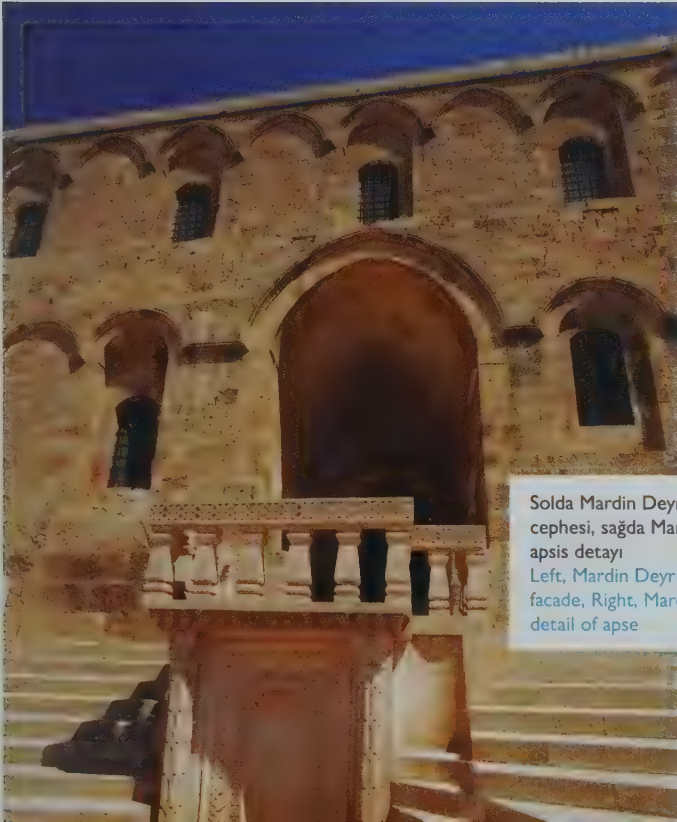

Sabancı Vakfı'na çok teşekkür ediyorum, Mardin'imize çok önemli bir zenginlik kattı. Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi insanların hayatındaki en büyük olaydır, bütün tarihimizi tekrar gözümüzün önüne sergilemesi açısından hakikaten büyük bir şanstır. Müze olmadan önce o mahalle maalesef ayyaşların, içkicilerin mekanı olmuştur, değersiz bir yer haline gelmişti. Ama müzeden sonra oranın apayrı bir havası oldu. Valiliğin bir kısmının da oraya gelmesi, kafeteryalarla beraber eski özlediğimiz Mardin olmaya başladı. Tabii ki bunun belli başlı nedeni, Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi. O olmasa belki Valilik de oraya taşınmazdı. Şehre böyle bir hava getirmiş oldu.

—Saliba Özmen, Deyrulzafaran Manastırı Metropoliti

I offer my great gratitude to the Sabancı Foundation for the wealth they have added to our city. The Sakıp Sabancı Mardin City Museum plays a great role in people's lives, it is really an enormous blessing to have our history displayed before our eyes once again. Before the museum, that neighborhood had unfortunately degenerated into a venue for drunks and alcoholics, and it was worthless. But after the museum, the atmosphere changed completely. Particularly when some of the provincial government offices moved there and cafeterias opened, it started to become the old Mardin that we have been yearning for. Of course the main reason for that is the Sakıp Sabancı Mardin City Museum. If it hadn't been for that, perhaps the Governor's offices wouldn't have moved there. It has brought a new atmosphere to the city.

—Saliba Özmen, Metropolitan of the Deyrulzafaran Monastery

Solda Mardin Deyrulzafaran Manastırı güney cephesi, sağda Mardin Deyrulzafaran Manastırı apsis detayı

Left, Mardin Deyrulzafaran Monastery, south facade, Right, Mardin Deyrulzafaran Monastery, detail of apse

Saliba Özmen
Deyrulzafaran Manastırı Metropoliti,
Metropolitan of the Deyrulzafaran Monastery

Mardin’de Restorasyon

Kasım 2011 tarihine gelindiğinde 53 dükkan, 8 kamu binası, 2 kilise ve 35 geleneksel Mardin Evi restore edilerek, tarihteki güzelliği ile Mardin’in geleceğine kazandırıldı.

Restoration in Mardin

By November 2011, 53 shops, 8 public buildings, 2 churches and 35 traditional Mardin houses had been restored to their historical beauty, and had been prepared for Mardin’s future.

Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi’nin getirdiği olumlu hava tüm kenti etkiledi. Valilik de Belediye de 2014 yılını kendisine hedef olarak koydu ve var gücüyle çalışmaya başladı. Halen UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi’nde yer alan Mardin’in, listeye kalıcı olarak girmesi için “Tarihi Dönüşüm Projesi”ni başlattı.

Mardin’i 500 yıl önceki görüntüsüne kavuşturmak için 700 binanın yıkılmasının hedeflendiği proje sonunda Orta Çağ kenti görünümüyle Mardin Kültürel Peyzaj Alanı, UNESCO Dünya Miras Listesi’ne önerilecek.

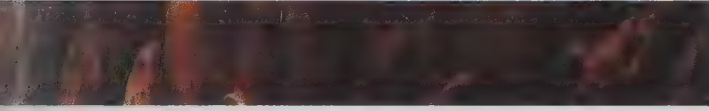
The positive atmosphere established by the Sakıp Sabancı Mardin City Museum spread through the entire city. Both the provincial and municipality governments set 2014 as a target year, and began to work with all their strength. While Mardin is on the temporary list of UNESCO’s World Heritage sites, the “Historical Transformation Project” begun with the goal of giving it a permanent place on that list.

The plan entails the demolition of 700 buildings in order to restore the appearance of the city to that of 500 years ago. Mardin will be reunited with its image as a medieval city, and will be proposed for inclusion in the UNESCO World Heritage List as the Mardin Cultural Landscape Area.

Biz 2014 yılı başında bitecek bir proje hazırladık. Bu projeye göre; öncelikle şu anda tarihi Mardin’deki alt yapı hizmetleri bitirilecek. Tarihi dokuya uygun olmayan telefon ve elektrik kablolarını toprağın altından geçireceğiz. Kanalizasyon sistemini içme suyu ve yağmur suyu sistemi gibi düzenleyeceğiz. Bunların alt yapı çalışmalarını yapıyoruz, ondan sonra sokakların düzenlenmesine geçeceğiz. Sokakta dolaşırken çimento izi görülmemesi gerekiyor. Tamamen eski yapıya ait yapılan taş duvarlar kalacak.

Bununla birlikte tarihi binaları, öncelikle kamu binalarını restore edeceğiz. Zaten şu anda onları restore etmeye başladık. Zaman kaybı olmasın diye hepsini aynı anda yapmaya çalışıyoruz. Daha sonra özel şahıslara ait, tarihi binaları restore edeceğiz, bu süreç iki yıl kadar sürecek. İki yıl sonunda Mardin’i 500 sene, 1000 sene öncesine ait tarihi görünümüne kavuşturacağız. Dolayısıyla dışarıdan gelen insanlar, karşılarında gerçekten tarihi bir kent bulacaklar. Mardin, belki dünya üzerinde nadir kent görünümünde bir yer olacak.

—Turhan Ayvaz, Mardin Valisi

We prepared a project that will be completed by the beginning of 2014. The project’s first priority is to respond to the infrastructural needs of Mardin’s historic neighbourhoods. Equipments such as telephone and electrical cables that are inappropriate to the historical texture will be buried underground. The sewage system will be reorganized, including the drinking water and rainwater drainage systems. We are working on their infrastructure now, then we will move on to the reorganization of the streets. There should be no trace of visible cement when you walk through the streets. Stone walls, which are the essence of old structures, will remain in their entirety.

In addition, we will restore historical buildings, initially public buildings. Actually, we already began to restore them. We are attempting to restore them all at once in order not to lose time. Subsequently, we will restore historical private buildings belonging to individuals, which will take two years. At the end of those two years, we will have reunited Mardin with its historical appearance as it was 500 years, 1000 years ago. Then, visitors will find themselves in the presence of a truly historical city. Mardin will have an appearance rarely seen anywhere else in the world.

—Turhan Ayvaz, Governor of Mardin

Mardin'deki kentsel dönüşüm, binalardan sokaklara taşdı. Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi'nin arka tarafındaki kemerli yolun açılıp, sanat sokağı haline getirilmesi başka sokaklara da ilham verdi. Sokaklardaki elektrik direkleri sökülüp kablolar yer altına indirilirken, parke döşeli sokaklar da orijinal Mardin taşlarıyla yenilendi.

Mardin'in tarihi dokusuna uygun hale getirilen sokaklarından ilk yürüyenler de turistler oldu. Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi'nin açılmasıyla ivme kazanan turizm, artık Mardin'in yol haritasının öznesi oldu.

Mardin's urban transformation moved on from its buildings to its streets. Opening up the arched road behind the Sakıp Sabancı Mardin City Museum and transforming it into a street of the arts provided inspiration to other streets. Poles were being taken down and electrical cables buried underground, while paving stones were replaced with the original Mardin stone.

The first people to walk in the streets that had been tailored to Mardin's historical texture were tourists. Tourism gained momentum with the opening of the Sakıp Sabancı Mardin City Museum, and became an important subject on Mardin's road map to the future.

DÜŞLERDEKİ KENTİN ÖZNESİ MARDİN

Mardin'deki bu değişim yerli ve yabancı turistler tarafından da takdirle karşılanıyor. Özellikle son yıllarda, tarihi binaların ortaya çıkması, sokakların iyileştirilmesi, Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi gibi turistlerin gezebilecekleri yerlerin açılması, tarihi kentin çehresini değiştirdi. Taş ustalarının, şahmeran sanatçılarının, bakır ustalarının emeği değerlendirildi, hak ettiği karşılığı buldu.

Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi'nin temelini atıldığı 2006 yılında Mardin'i 38 bini yabancı, 342 bini yerli olmak üzere 380 bin turist ziyaret etmişti. Aradan geçen 5 yıl içinde bu sayı Mardin Kalesi gibi yükseldi ve 2011 yılında tarihi zirvesine ulaştı. 2011 yılı sona erdiğinde, 110 bini yabancı, 990 bini yerli, olmak üzere 1.100.000 kişi Mardin'i görmeye, bu tarihi tılsımı hissetmeye geldi.

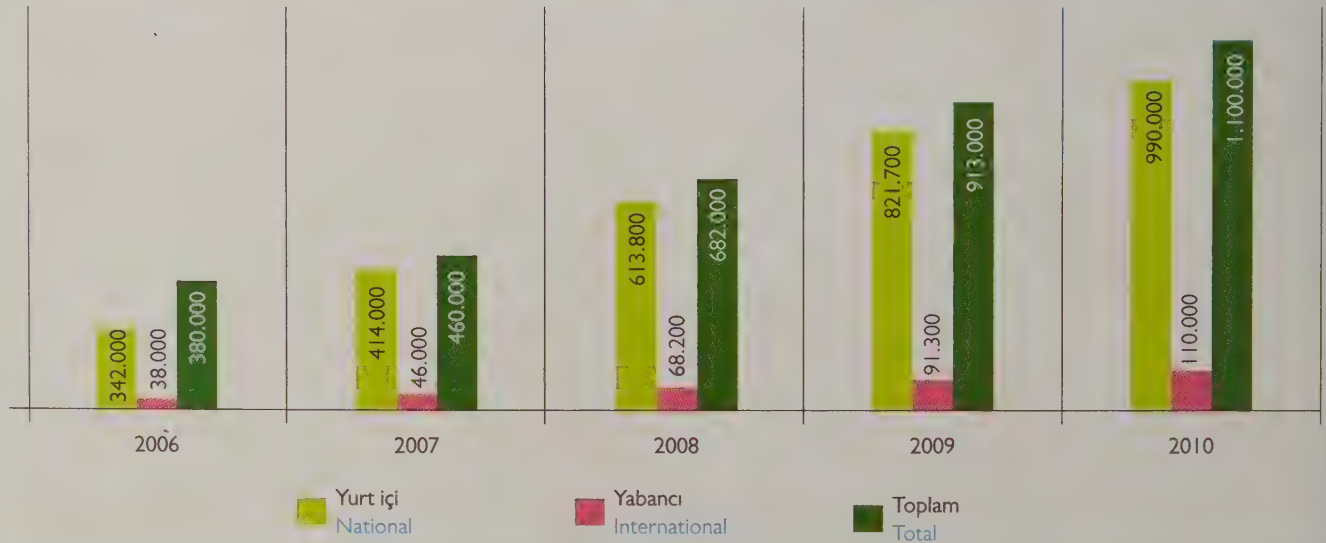
MARDİN, THE ESSENCE OF AN IDEAL CITY

This change in Mardin has been appreciated by both national and international tourists. Mardin's image changed particularly during the past few years with the emergence of historical buildings, the improvement of the streets and the opening of venues like the Sakıp Sabancı Mardin City Museum. The works of stone-carvers, Shahmaran artists and copper craftsmen increased in value, achieving the attention they deserve.

The construction of the Sakıp Sabancı Mardin City Museum started in 2006. That same year, 380.000 tourists visited Mardin of which 38.000 were international. This figure soared in the following five years to reach a historical peak in 2011. At the end of 2011, 110.000 international and 990.000 national tourists, a grand total of 1.100.000 people, came to see Mardin and to experience its historical magic.

Mardin'i Ziyaret Eden Turist Sayısı

Number of Tourists visiting Mardin

Mardin özellikle inanç ve kültür turizmi itibarıyla artık milyonlarca insanı misafir ediyor. Zaten bunun en açık göstergesi Mardin’deki konaklama tesislerinin hızlı bir şekilde gelişmesi. Üç yıldızlı otellerden sonra şu anda Mardin’de iki tane beş yıldızlı otel var. Hilton, Mardin’de otel açtı. Dolayısıyla kent müzeleri ve diğer tarihi mekanlarımız sayesinde Mardin milyonlarca kişiyi misafir edecek.

Özellikle dünyanın önemli kültür turizm merkezlerinden bir tanesi olacaktır. Mardin bu tür eserlerini, varlıklarını gelecek kuşaklara aktarmak zorunda. Mardin’in geleceği bana göre gerçekten inanç ve kültür turizmidir. Mardin artık inanç ve kültür turizmine doğru yürümüyor, koşuyor. Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi’nde gençlere yönelik çeşitli atölyeler açılması, müzenin bu kadar çok sayıda insan tarafından ziyaret edilmiş olması artık kültür turizminin ve kent müzesinin kucaklandığını gösteriyor.

—Temel Koçaklar, Mardin Eski Valisi (2000-2006)

Mardin is now hosting millions of people through religious and cultural tourism. The most evident indicator of this is the rapid increase in accommodation facilities; in addition to three star hotels, Mardin now has two five star hotels. The Hilton chain opened a hotel in Mardin. As a consequence, Mardin will be able to accommodate millions of guests visiting its city museums and other historical sites.

In particular, it will become one of the world’s most important centers of cultural tourism. Mardin has a responsibility to pass these assets on to future generations. As I see it, the future of Mardin lies in faith-based and cultural tourism, and Mardin is not just walking towards this goal; it is running towards it. Various workshops for youth held at the Sakıp Sabancı Mardin City Museum along with the huge numbers of visitors to the museum show us that cultural tourism and the city museum have finally been embraced.

— Temel Koçaklar, Former Governor of Mardin (2000-2006)

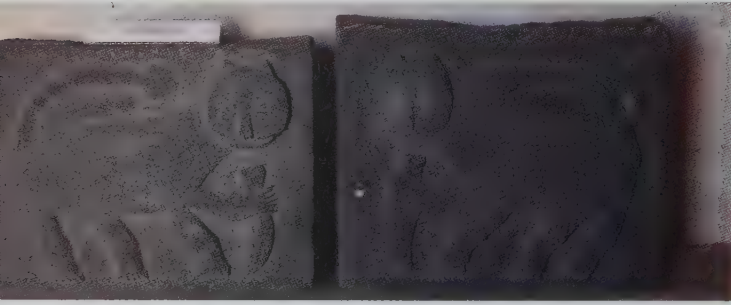

Müzenin karşısındaki tarihi yapı artık Valilik binası olarak hizmet veriyor
The historical structure across from the museum now serves as the
Provincial Government Office

Şimdi bizim perspektifimizde sadece biz yokuz. Ben değil biz diyoruz. Çünkü Mardin gibi yerler ya da Hasankeyf, Midyat, Şanlıurfa gibi yerler kültür odaklı turizm yapmalı. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'yle, Şanlıurfa Büyükşehir Belediye Başkanı, Midyat Belediye Başkanı ve Hasankeyf Belediye Başkanımızla da görüşüyoruz.

Bizim hayalimiz; bizimle beraber bu yönde ilerleyenlerle Gaziantep'ten başlayan Mardin, Midyat, Hasankeyf'e uzanan bir kültür havzası oluşturmak. UNESCO'nun da ortaya koyduğu konsept budur. Dünya kültür mirası listesine bizimle beraber Midyat, Şanlıurfa mozaikleri de yazılmalı.

—Mehmet Beşir Ayanoğlu, Mardin Belediye Başkanı

From our perspective, we are not the only people involved with this type of work. We have a very collaborative approach. Because places like Mardin, Hasankeyf, Midyat or Şanlıurfa should concentrate on culture-focused tourism. We are meeting with the Gaziantep Metropolitan Municipality, with the Mayor of the Şanlıurfa Metropolitan Municipality and the Mayor of Hasankeyf.

Our dream is to develop a cultural reservoir that starts in Gaziantep and reaches all the way to Mardin, Midyat, and Hasankeyf. This is the concept put forth by UNESCO as well. The names of Midyat and Şanlıurfa should also be inscribed on the world cultural heritage list alongside our name.

—Mehmet Beşir Ayanoğlu, Mayor of Mardin

Mardin'in ilçesi Midyat da aynı kültürel derinliğin izlerini taşıyor
The Mardin town of Midyat bears the traces of the same cultural depth

Midyat Mor Gabriel Manastırı
Midyat Mor Gabriel Monastery

Şu bir gerçek ki; müzeyle birlikte insanlara güven geldi. Sabancı ailesi Mardin'e gelip böyle bir değeri ortaya çıkarıyorsa ve bu kaynağı buraya aktarıyorsa, gerçekten burada bir değer olduğu hissiyatı doğdu. Herkes güzel şeyler olacak burada diye ümitlenmeye başladı.

—Mehmet Ali Babaoğlu,
Mardin İş Adamları Derneği Başkanı

The truth is, people gained confidence with the establishment of the museum. A feeling emerged that if the Sabancı family could come to Mardin and reveal a treasure as such, and invest their resources here, then the city really has some value. Everyone started to believe that good things are going to happen here and to have hope for the future.

—Mehmet Ali Babaoğlu,
President of the Association of Mardin Businessmen

Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi açıldıktan sonra Mardin'deki restorasyon çalışmalarıyla, kentin kendi kimliğini kazanmasıyla Mardin ismi önce turistlerin kalbindeki rotaya girdi, sonra turizm şirketlerinin destinasyonuna dahil edilmeye başlandı. Mardin'e kadar uzayan GAP turlarında, otobüslerin son durağı Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi oldu.

Following the opening of the Sakıp Sabancı Mardin City Museum, Mardin regained its identity through restoration projects. First, its name made its way into the hearts of tourists and then, it became a destination for tourism agencies. The last stop for the GAP bus tours, which extended their route to Mardin, is now the Sakıp Sabancı Mardin City Museum.

Solda Mardin Tellallar Çarşısı, sağda Mardin'de Abbara görüntüleri
Left, Mardin Tellallar Marketplace, right, Views of Abbara in Mardin

Mardin zaten adeta açık bir müze gibidir. Mardin'i Mardin yapan çok kültürlülüğü, çok dilliliği, çok dinliliği, renkliliğidir. Mardin için kalesi, tarihi eserleri, kiliseleri, manastırları, abbaraları önemlidir. Bunlar belli başlı yerler ama daha sonra Mardin'in simgesi olmaya aday özellikle Sabancı Vakfı'nın kurduğu Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi yavaş yavaş Mardin'deki yerini alıyor, hem de güçlü bir şekilde. Bence Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi Mardin'e bir prestij kattı. Mardin'e güzel bir ivme kazandırdı. Mardin'in tanıtılması açısından Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi'nin büyük bir rol oynadığını görüyoruz. Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi bir prestij, zenginlik, bir isim, bir marka. Mardin'in marka değerini ikiye katlamış durumda.

Mardin başlı başına bir tarih ama Mardin'in tanıtılması açısından müzenin de büyük bir rol oynadığını görüyoruz.

—Saliba Özmen, Deyrulzafaran Manastırı Metropoliti

Mardin is already like an open-air museum. What gives Mardin its identity is its multiculturalism, a diverse range of languages and religions, and its liveliness. Its fortress, historical treasures, churches, monasteries, underground passages are all important to Mardin. These are historical places, but now the Sakıp Sabancı Mardin City Museum founded by the Sabancı Foundation is gradually becoming a candidate to be a new symbol of Mardin, and a strong one. I believe that the Sakıp Sabancı Mardin City Museum has contributed prestige to Mardin. It gave Mardin a new momentum. We can see that the museum played an enormous role in publicizing Mardin. The Sakıp Sabancı Mardin City Museum signifies prestige, wealth, a name, a brand. Mardin's brand value has been doubled.

Mardin itself contains a rich history, but from the standpoint of publicizing Mardin, it is evident that the museum played a major role.

—Saliba Özmen, Metropolitan of the Deyrulzafaran Monastery

Bu tarzda bir yatırım yapıp da sonra elini, eteğini üzerinden çekip “Bakın biz yaptık”, diyerek bırakılan birçok nokta varken, Sakıp Sabancı Mardin Kent müzesi popülerliğini ve sorumluluğunu hiç üzerinden atmadan, sanki Mardinli biri tarafından yapılmış gibi, Mardin’i sahiplenmektedir. Adanalı bir ailenin Mardin’de böyle bir müze yapmış olması son derece anlamlıdır.

—Nadir Uzun, Turizmci

After investing in such projects, most investors walk away bragging about their work. The Sakıp Sabancı Mardin City Museum has never lost its popularity or its commitment. It is as if it this project was initiated by a native of Mardin. The museum embraced Mardin. It is extremely meaningful that a family from Adana created a museum like this in Mardin.

—Nadir Uzun, Tourism Services

Mardin değiştikçe turistlerin fotoğraf makinelerinin objektifleri de büyüdü. Objektifler kameraya dönüştü, kameralar setlerle büyüdü. Mardin'in gizli kalmış güzellikleri ortaya çıktıkça, Mardin'in iklimi değiştikçe sinemacılar da düşlerini Mardin'e taşımaya başladı. Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi fikrinin hayat bulmaya başladığı 2006 yılından 2011'in sonuna kadar 25'i yerli olmak üzere toplam 37 film ve belgesel Mardin'i mekan olarak seçti.

Mardin tarihinin teşhir edileceği bir alan olmadığı için büyük bir eksiklik yaşıyordu. Tabii müze açılınca, Mardin'in tanıtımı ön plana çıktı. Uluslararası boyutta Mardin'in tanıtımı yapıldı. Yerli ve yabancı turistler bu kültür merkezine geldikleri zaman gerçekten farklılıkları görüyorlar, oradaki kültürü görüyorlar.

—Ekrem Arslan, Gazeteci

As Mardin progressed, the lenses of tourists' cameras grew as well. Personal camera lenses became those of movie cameras. The number of movie cameras and sets also grew. As Mardin's hidden beauties emerged and its climate changed, filmmakers began to transport their visions to Mardin. Between 2006, when the idea of the Sakıp Sabancı Mardin City Museum began to come to life, and the end of 2011, a total of 37 movies and documentaries have been set in Mardin. Out of these 37 productions, 25 were national productions, while the remainder were foreign.

The lack of a venue to exhibit Mardin's history was a major deficiency. With the establishment of the museum, Mardin's promotion came to the foreground. Mardin was publicized on an international level. When national and international tourists visit our city, they not see the difference, they experience the national culture.

—Ekrem Arslan, Journalist

Süryani Şarabı

Bir zamanların meşhur Süryani şarabı, gelen turistlerin talebini karşılayabilmek amacıyla tekrar fabrika ortamında üretilmeye başlandı. 2010 yılında Mardin'deki ilk şarap fabrikası Süryani bir işadami tarafından açıldı ve üretilen şaraplar yurt içi ve yurt dışında satılmaya başlandı.

Syriac Wine

The Syriac wine of former times is now being carefully produced in order to meet the demand from visitors. In 2010, Mardin's first wine distillery was established by a Syriac businessman, and its wines are now being sold in domestically and abroad.

Mardin'de artık tarih ve kültür turizmi ön plana çıkıyor. İnsanlar Mardin'in kültürünü ve tarihini merak ediyor, görmek istiyorlar. Bu talep karşısında Mardin'de çok sayıda firma faaliyet göstermek istiyor. Havaalanının yan tarafında, beş yıldızlı bir otel projesi var. Eski evlerin kıymeti arttı, turizm şirketleri bu evleri otel olarak kullanmak istiyor. Bunlar güzel çalışmalar...

—Hasan Duruer, Mardin Eski Valisi (2009-2011)

Today, the focus in Mardin is on historical and cultural tourism. People are interested in Mardin's history and culture. They want to visit the city again. As a result of this demand, numerous firms want to operate in Mardin. There is a five-star hotel construction under way next to the airport. The values of old houses increased, and tourism companies want to use these houses as hotels. These are very good works.

—Hasan Duruer, Former Governor of Mardin (2009-2011)

Tarihi Mardin Evleri

Mardin'de 3 yıl önce Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi'nin açılmasından önce cüzi bir bedele satılan bir taş ev, zaman içinde tarihi ev değerine geldi ve gerçek bedeli üzerinden alıcı bulmaya başladı.

Historical Mardin Homes

Three years ago, some houses were sold for very modest sums. Gradually, they became valued as historical houses and began to find buyers at their true worth.

Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi ve Dilek Sabancı Sanat Galerisi'nin lokomotif olduğu gelişme ile birlikte, değişim Mardin'in her alanında hissedilmeye başlandı. Müzenin tam karşısında açılan kafe müzeye gelen ziyaretçilere hizmet sunarken, Mardin kent kültüründeki bir boşluğu da doldurmaya başladı.

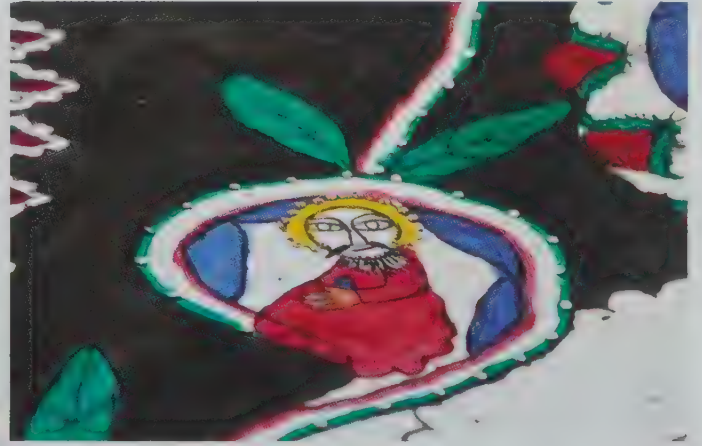
Müzenin açılmasıyla birlikte, önceleri traktör garajı olarak kullanılan bir han, restore ettirilerek Mardin yemeklerinin sunulduğu bir restorana dönüştürüldü. Bu gelişmeler Mardin'deki girişimcileri de teşvik etti. Müzenin yakın çevresine hediyelik eşya satan dükkanlar açılırken, bu dükkanlarda Mardin'e özgü el sanatlarının satılması zanaatkarların önemini de artırdı.

The change initiated by the Sakıp Sabancı Mardin City Museum and Dilek Sabancı Art Gallery is being felt in all aspects of Mardin. The cafe directly across from the museum serving visitors began to fill a void in Mardin's urban culture. During the same period as the museum's opening, a commercial building that was used as a tractor garage was being renovated and transformed into a restaurant serving Mardin cuisine. These developments were also spurred by Mardin entrepreneurs. Gift shops selling characteristic Mardin handicrafts opened in the immediate vicinity of the museum also increased the importance of craftsmen

Müzenin açılmasından sonra Mardin'deki "telkari" atölyelerinde ve "yerel Mardin sabunu" üreten işletmelerde artış gözlemlendi. Mardin'de turizmin yarattığı kelebek etkisi taş ustalarını da etkiledi. Betonarme binalarda vasıfsız işçi olarak çalışmak zorunda kalanlar, restorasyonların başlaması ile baba mesleği olan taş işçiliğine geri döndü.

There has been a discernable increase in the numbers of 'telkari', or "filigree" workshops, and facilities producing 'local Mardin soap' since the opening of the museum. The butterfly effect of tourism on Mardin also influenced stoneworkers. Master craftsmen who had been obliged to work as unskilled laborers constructing concrete buildings have been able to return to the work of their fathers, practicing their traditional craft in the restoration of historic buildings.

Önceleri Mardin biraz daha kapalıydı, akşam olduğu zaman herkes evine çekiliyordu, gündüz insanlar çarşıya giderdi ama akşam için yapılan özel bir şey olmuyordu. Herkes kendi kapısını kapatıp oturuyordu. Ama son yıllarda kültürel açıdan bir değişiklik olduğunu fark ediyorum. İnsanlarda artık şurada oturalım, şunu yapalım, şuraya gidelim gibi istekler oluşmaya başladı. Mesela akşamları gidilen seyir terası var, yeni açılan apart otellerde gerçekten çok güzel balkonlar var, hem manzaraları çok güzel hem de çeşitli etkinlikler düzenliyorlar. Canlı müzik gibi yöresel etkinlikler oluyor. İnsanlar artık bu etkinliklere katılıyor.

—Nurcan Çabukoğlu, Öğretmen

Mardin used to be a bit more conservative. Everyone would spend their evenings at home. During the day people would go to the market, but nothing special would ever take place in the evening. Everyone would just close their doors and stay at home. But now, I can feel the change that took place from the cultural perspective in the past few years. People began to express their desire to go here, to visit there, to do this or that. For example, there are excursion terraces that are open in the evenings, there are really lovely balconies in the newly opened apart-hotels; the view from these places is quite lovely and they also organize various activities. They hold regional events, such as events with live music. People are now participating in these activities.

—Nurcan Çabukoğlu, Teacher

Mardin Mutfağı

Mardin'in değişen iklimi sivil toplum kuruluşlarına da ilham verdi. Sivil toplum kuruluşları tekrar canlanmaya başlayan eski mesleklere yönelik AB destekli projeler hazırlayarak; aldıkları hibelerle yerel Mardin sabunu atölyesi, telkari atölyesi, Mardin mutfağı atölyesi gibi projeleri uygulamaya başladılar.

Mardin Cuisine

The changing climate in Mardin also inspired non-governmental organizations. Non-governmental organizations prepared projects supported by the EU and directed toward the rejuvenation of traditional professions such as the local Mardin soap workshop, the filigree workshop, and a cooking workshop based on Mardin's cuisine.

Kültür Sanat Kenti Mardin

Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi ve Dilek Sabancı Sanat Galerisi'nin açılışından sonra, Mardin'in "turizm kenti" kimliğine bir de "kültür-sanat kenti" kimliği eklendi. Yıllardır kapalı olan medreseler ve taş konaklar bienallere, defilelere ve sinema festivallerine ev sahipliği yapmaya başladı.

Mardin, the City of Art and Culture

Since the opening of the Sakıp Sabancı Mardin City Museum and Dilek Sabancı Art Gallery, Mardin is experiencing its "cultural city" identity with art and culture city activities, biennales and art exhibitions that have become a must for young people to visit business, fashion shows and film festivals.

Mardin'e gelen turist sayısının son yıllarda artış göstermesi turistik konaklama tesislerinin de artmasını sağladı. Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi'nin açıldığı yıl Mardin'de toplam 37 tesis varken 2011 yılı sonunda bu rakam iki katına yakın artış gösterdi.

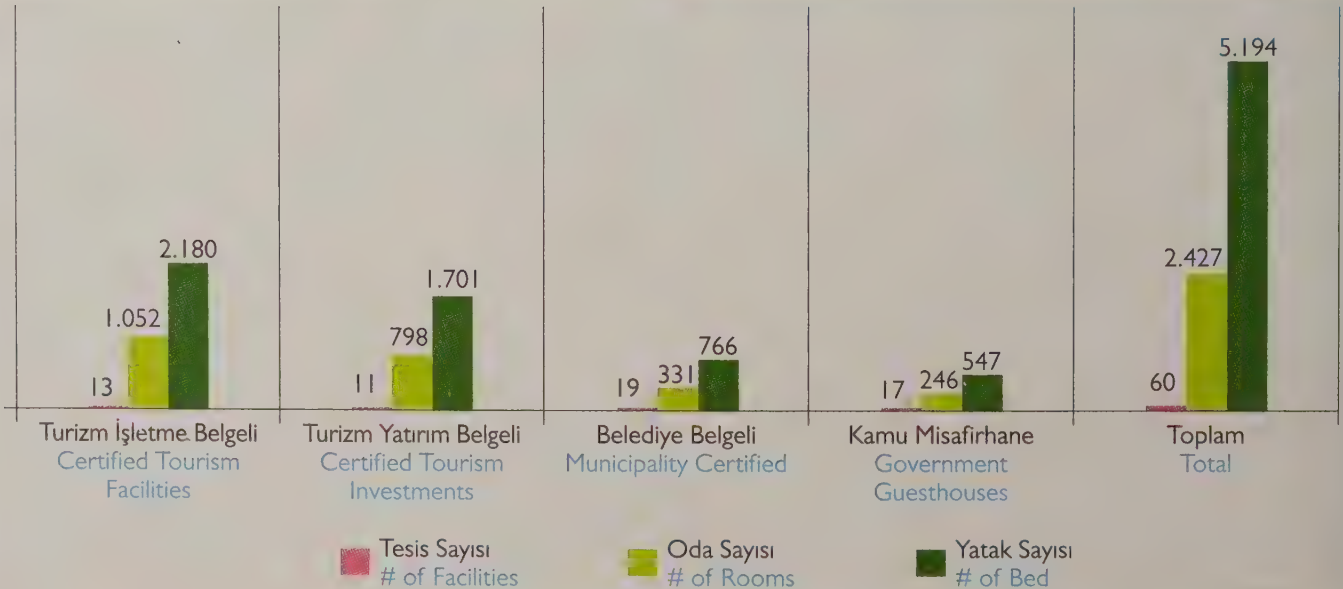
Buna paralel olarak tesislerin yatak kapasitesinde de Mardin, Güneydoğu'nun iddialı illerinden biri haline geldi. Son yıllardaki büyük gelişim ile Mardin, turizm potansiyeli yüksek bir kente dönüştü.

The growing number of visitors to Mardin in recent years led to an increase in the number of tourist accommodations. While there were 37 facilities in Mardin the year the Sakıp Sabancı Mardin City Museum opened, in 2011 this number doubled.

Parallel to this is the growth in bed capacity, which makes Mardin one of the most ambitious cities in the Southeast. The developments that took place in Mardin over the past few years, transformed it into a city with a high potential for tourism.

Mardin'deki Tesis Sayısı-2011

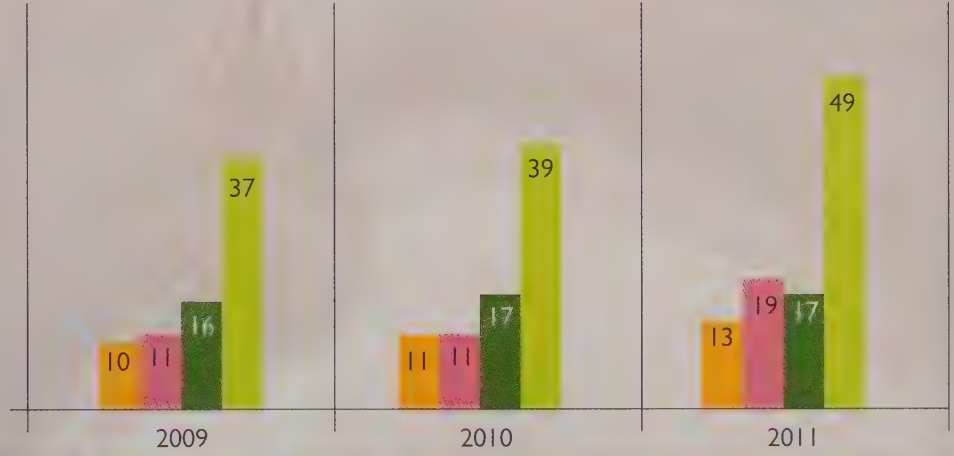
Number of Facilities in Mardin-2011

Mardin'de Faal Olan Tesislerin Sınıflarına Göre Dağılımı, 2009-2010-2011

Distribution of Active Facilities In Mardin by Category, 2009-2010-2011

- Turizm İşletme Belgeli Tesis
- Belediye Belgeli Tesis
- Kamu Misafirhanesi
- Toplam

Ferhat İnan Diyarbakır'da görme engelliler öğretmeni. Kendisi gibi görme engelli öğrencilerine bilgilerini hayalleriyle şekillendirip, dokunduklarıyla süsleyip anlatıyor.

Bir hafta sonu da öğretmen arkadaşıyla Mardin'e geldi. Mardin'i görmeye, hissetmeye... Mardin'deki ilk duraklarından biri de Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi'ydi. Arkadaşı anlattı, o hayal etti. Elleri dokundu, beyni resimler çizdi. Aklında bir Mardin hayal etti, düşlerinden bir ülke gezdi.

Mardin aynı görme engelli öğretmen Ferhat İnan'ın aklındaki gibi bir hayal ülkesidir aslında. Milyonlarca lira harcanarak kurulan tarihi film setlerine inat, Mardin'in taş sokakları çocukların oyunlarına mekan olur. Geceleri Mezopotamya Ovası, sinema salonu gibi karanlık olur.

Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi ve Dilek Sabancı Sanat Galerisi işte bu hayal dünyasının hayal kentine perde olmak için kuruldu.

Ferhat İnan is an instructor for the blind in Diyarbakır. He transmits knowledge to his students, who are blind like himself, by shaping it in their imaginations and embellishing it with their touch.

One weekend he came to Mardin with a friend who is also a teacher. They came to Mardin to visit the city, and to feel it...

Their first stop in Mardin was the Sakıp Sabancı Mardin City Museum. His friend described it, and he imagined it. He touched it with his hands, his brain drew pictures. He imagined a Mardin in his mind, and traversed a country in his dreams.

Mardin actually is a dream country, just like the one in Ferhat İnan's mind. Cobble streets that rival million-dollar historical film sets are the playgrounds of Mardin's children. At night the Mesopotamian Plain is as dark as a movie theater. The Sakıp Sabancı Mardin City Museum and Dilek Sabancı Art Gallery were established in order to act as a curtain for this theatre of dreams.

Önce insanların sanata, müzeye bakışını değiştirdi. Çocuklardan gençlere, gençlerden yaşlılara insanların hayatına müze kavramını dahil etti. Müzeyi ziyaret edenlerin kafasındaki Mardin'i tarihle kültürle birleştirdi. Bu kadim kentin tarihini, kültürünü, değerlerini, atalarından aldı, yeni kuşaklara aktardı.

Restorasyonu ile çevresindeki binaların çehresini değiştirdi. Tarihi bir binayı şehre yeniden kazandırırken, çevresini de etkiledi. En yakınından başlayan değişim rüzgarı tüm kente yayıldı. Mardin'in özüne dönmek için çıktığı yolda, örnek oldu.

Turizme sağladığı katkılarla, turistlerden gördüğü yoğun ilgi ile Mardin'in ekonomik kaderini değiştirdi. İnanç ve kültür turizmi için attığı adımlarda bir merkez, bir lokomotif olarak kentin ekonomik gelişiminin öznese oldu.

Belki de en önemlisi görme engelli öğretmen Ferhat İnan'ın aklındaki Mardin'i değiştirdi. İnan'ın zihnindeki karanlık Mardin'in ışıklarını yaktı, düşlerindeki şehre Mardin adını yazdı.

First of all, it changed the way people regarded art and museums. It made the concept of museum a part of everyone's life, from the youngest to the eldest. It united the idea of Mardin in the minds of museum's visitors with history and culture. It took the history, culture and values of this ancient city from its ancestors, and relayed them to new generations.

Its restoration changed the countenance of the surrounding buildings. While rescuing a historical building for the city, it affected its surroundings as well. The winds of change spread throughout the entire city. Mardin became an example in its march to return to its true self.

With the support it provided to tourism and the deep interest expressed by tourists, it changed the economic fate of Mardin. With steps that it took for faith-based and cultural tourism, the museum became the driving force behind the subject of the economic development.

Perhaps, most importantly, it changed the Mardin in the mind of the visually handicapped teacher, Ferhat İnan. It illuminated the dark picture of Mardin in İnan's mind, and established itself as the city of his dreams.

Ara Güler'in 1983 yılında Mardin'de fotoğrafladığı "Sultan Şeymus Türbesi'nde tören için kazan taşıyanlar", Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi Dilek Sabancı Sanat Galerisi'nde 3 Kasım 2011 tarihinde ziyarete açılan "Seyreyle... Ara Güler Mardin'de" sergisinde yer almıştır.

Photographed by Ara Güler in Mardin in 1983, "Carrying the cauldron for a ceremony at the tomb of Sultan Şehymus" was displayed in the "Lo and Behold... Ara Güler in Mardin" exhibition which opened its doors to visitors at Sakıp Sabancı Mardin City Museum Dilek Sabancı Art Gallery on November 3, 2011.

“İnsan ya hayrandır sana ya düşman. Ya hiç yokmuşsun gibi unutulursun ya da bir dakika çıkmazsın akıldan” Nazım Hikmet bu dizeleri eğer bir kent için yazsaydı o kent Mardin olabilirdi. Çünkü Mardin öyle bir kenttir ki, hayranının aklından asla çıkmayan, düşmanını da kendisine hayran bırakan bir tılsıma sahiptir.

Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi ve Dilek Sabancı Sanat Galerisi, Mardin'in yüzyıllara dayanan kültürünü, tarihini tek bir çatı altında toplamak için kuruldu. Fakat her zaman müze olarak sadece bir binanın içinde sınırlı kalınamayacağını inandı. Kent Müzesi'nin adına yakışır şekilde önce kente çıktı, sadece Mardin'e değil çevre ilçe ve köylerdeki insanlara da ulaşmaya çalıştı. Gerektiğinde bir kültür merkezi gibi kapılarını açtı, kentin sanatsal etkinliklerine ev sahipliği yaptı. Tüm bunları yaparken ilk amacı, şehre mimari ve ekonomik bir katkı sunmaktan öte insana dokunmaktı. İnsana dokunduğça, gençlerin aklında bir sanat penceresi açıldıkça, çocukların yüzüne mutluluğun izdüşümleri yansıdıkça Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi ve Dilek Sabancı Sanat Galerisi'nde sergilenen en değerli eser mutluluğun resmi oldu.

“People are either your admirers or your enemies. You are either forgotten as if you never existed, or you are never forgotten for a moment.” If Nazım Hikmet had written these words about a city, that city would have been Mardin. Because Mardin is a city that possesses the kind of magic that mesmerizes its admirers, and even leaves its enemies in bedazzlement.

The Sakıp Sabancı Mardin City Museum and Dilek Sabancı Art Gallery were established to display the culture and history of Mardin under one roof. Yet a museum is not always confined to the interior of a building. As befitting the name of a City Museum, it went out into the city, not just Mardin but the surrounding towns and villages, and tried to reach out to the public. When needed it opened its doors like a cultural center and hosted the city's artistic activities. The primary purpose in doing all of this, beyond making a contribution to the city's architecture and economy, was to touch people's lives. As people were touched, as a window of art opened in youth's minds, as traces of happiness appeared on children's faces, the most valuable work of art in the Sakıp Sabancı Mardin City Museum and Dilek Sabancı Art Gallery was exhibited: the picture of happiness.

